

NAŠA BANKA a.d. Banja Luka

Sadržaj

7

**Osnovne informacije
o Banci**

11

**Rukovodstvo i organi
upravljanja**

12

**Makroekonomsko
okruženje**

15

**Analiza
poslovanja**

17

**Finansijska
tržišta**

18

**Upravljanje
rizicima**

53

**Marketing i
društvena odgovornost**

54

**Finansijski
izvještaj**

55

**Izveštaj
nezavisnog revizora**

61

**Izveštaj o
ukupnom rezultatu**

62

**Izveštaj o
finansijskom položaju**

63

**Izveštaj o
promenama na kapitalu**

64

**Izveštaj o
tokovima gotovine**

65

**Napomene uz
finansijske izvještaje**

NASABANKA

Osnovne informacije o Banci

NAŠA BANKA A.D. BANJA LUKA kao domaća banka, sa domaćim kapitalom spada u redove manjih banaka ali svojom likvidnošću i vrijednostima koje baštini kroz svoje dugo poslovanje kao i uz naklonost klijenata koji su u nama prepoznali sigurnost, simbol je lokalne i regionalne tradicije bankarstva i investicionog razvoja.

Banka svojim poslovanjem pokriva skoro cijelo područje Republike Srpske, od Banja Luke do Istočnog Sarajeva, gdje u svakom većem mjestu ima svoj organizacioni dio.

Naš tim profesionalno, pouzdano i temeljno priprema osnove za sigurno širenje poslovanja koje će kao i do sada biti prepoznatljivo po kvalitetu i sigurnosti, jer nam je namjera da u tom prepoznatljivom duhu dobre tradicije trajemo i razvijamo se spremno dočekujući nove izazove.

Fokusiramo se na klijente sa pažnjom dobrog domaćina i privrednika, osluškujući pojedinačne zahtjeve i izazove. Naši ljudi imaju iskustvo da procjene potrebe klijenata i autoritet da predstave rješenje, da odluku donesu brzo i efikasno sa minimumom birokratije.

U našoj banci, koja broji preko 200 zaposlenih radnika, klijent je centar pažnje i njegovo dobro finansijsko stanje zais-ta je naš prioritet.

Namjera i plan **NAŠE BANKE A.D. BANJA LUKA** je da se poslovni sistem sigurno širi, sa ciljem pružanja što kvalitetnije i brže usluge klijentima, u skladu sa poslovnom politikom menadžmenta, koja podrazumijeva dalje unapređenje i proširenje ponude uz izgradnju stabilne i perspektivne pozicije na tržištu uz očuvanje tradicionalnih vrijednosti poslovanja.

Osnovne informacije o Banci

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu, i u skladu sa propisima Republike Srpske dužna je da posluje na principima likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Banka se sastojala od centrale u Bijeljini i 6 filijala u: Bijeljini, Brčkom, Doboju, Banjoj Luci, Zvorniku i Istočnom Sarajevu sa ukupno 13 ekspozitura, 8 agencija i 1 šalterom.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Banka je imala 184 zaposlenih radnika (2021. godine – 188 zaposlena radnika).

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci od 6.4.2023. godine, u sudski registar upisana je promjena naziva i poslovne adrese Banke. Naziv Banke sada glasi:

NAŠA BANKA A.D. BANJA LUKA
Ul. Ivana Franje Jukića br. 1
78000 Banja Luka.

13
ekspozitura

8
agencija

1
šalter

184
zaposlena
2021. godine - 188 zaposlenih

Rukovodstvo i organi upravljanja

Nadzorni odbor

Radoljub Golubović
predsjednik

Vanja Ćosović
član

Vladislav Vojinović
član

Miloš Dimitrijević
član

Nenad Zlatanović
član

Odbor za reviziju

Đorđe Radulović
predsjednik

Mladen Milić
član

Kristina Milivojević
član

Uprava Banke

Dejan Vuklišević
predsjednik Uprave Banke

Siniša Kalaba
član Uprave Banke

mr Novak Popić
član Uprave Banke

Makroekonomsko okruženje

Prosječna neto plata isplaćena u decembru 2022. godine iznosila je 1 217 KM i nominalno je veća za 0,5%, a realno za 0,9% u odnosu na prethodni mjesec. U odnosu na isti mjesec prošle godine, prosječna neto plata nominalno je veća za 17,2%, a realno za 3,2%. Prosječna bruto plata isplaćena u decembru 2022. godine iznosila je 1.843 KM.

U periodu januar - decembar 2022. godine obim robne razmjene Republike Srpske sa inostranstvom iznosio je **12.611.793.000 KM**, od čega se na izvoz odnosilo **5.432.953.000 KM**, a na uvoz **7.178.840.000 KM**. Spoljnotrgovinski deficit u periodu januar - decembar 2022. godine iznosio je **1.745.887.000 KM**, dok je pokrivenost uvoza izvozom bila **75,7%**.

12.611.793.000 KM

izvoz
5.432.953.000 KM

uvoz
7.178.840.000 KM

Odbor za finansije i budžet Narodne skupštine Republike Srpske održao je 21.12. stručne rasprave o Nacrtu zakona o međubankarskim naknadama kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica i Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjem platnom prometu.

U stručnim raspravama su učestvovali predstavnici predlagača zakona – Ministarstvo finansija, te predstavnici Agencije za bankarstvo Republike Srpske, APIF-a, Udruženja banaka BiH, Unije udruženja poslodavaca, Inspektorata Republike Srpske, Privredne komore Republike Srpske i drugi.

Nacrtom zakona o međubankarskim naknadama kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica predviđeno je da se ovim zakonom uređuju međubankarske naknade koje se naplaćuju pri izvršavanju platnih transakcija na osnovu platnih kartica u Republici Srpskoj.

Namjera je da ne dođe do ugrožavanja principa jedinstvenog ekonomskog prostora u oblasti platnog prometa, te obezbjeđenja jednakih uslova poslovanja banaka u oba entiteta u BiH.

Nacrtom su definisane i međubankarska naknada i ograničenje visine međubankarske naknade koja kod transakcije debitnom karticom ne može biti **viša od 0,2%** vrijednosti izvršene transakcije, dok međubankarska naknada kod transakcije kreditnom karticom ne može biti **viša od 0,3%** vrijednosti izvršene transakcije.

Sa strane privrede, RiTE „Gacko“ se na berzi zadužuje **60 miliona KM**. RiTE „Gacko“ obveznice planira da emituje na deset godina, sa uračunatim grejs periodom od dvije godine.

Kamatna stopa po kojoj se preduzeće namjerava zadužiti iznosi do pet odsto, a kao i većina drugih i ovo državno preduzeće računano na garanciju Vlade RS prilikom zaduženja.

Novac dobijen emisijom obveznica, kako je navedeno u prijedlogu odluke, uprava RiTE planira da iskoristi za izgradnju postrojenja pripreme i oplemenjivanja uglja metodom suve X-Ray senzorske separacije, te za rekonstrukciju elektrofilterskog postrojenja koje obuhvata isporuku i ugradnju hibridnog filtera. S obzirom na to da sjednica nije održana, ponovljena je zakazana za 31. decembar ove godine.

Posmatrano po odjeljcima namjene potrošnje (COICOP) u decembru 2022. godine u odnosu na novembar 2022. godine, indeks odjeljka Hrana i bezalkoholna pića viši je za **1,3%**, indeks odjeljka Namještaj i pokućstvo viši je za **1,2%**, indeks odjeljka Ostala dobra i usluge viši je za **0,8%**, indeks odjeljka Rekreacija i kultura viši je za **0,2%**, dok je indeks odjeljka Restorani i hoteli viši za **0,1%**. Indeksi odjeljaka Alkoholna pića i duvan, Zdravstvo, Komunikacije i Obrazovanje ostali su nepromijenjeni. Indeks odjeljka Prevoz niži je za **6,4%**, indeks odjeljka Odjeća i obuća niži je za **2,0%**, dok je indeks odjeljka Stanovanje niži za **0,2%**.

Centralna banka BiH, na inicijativu Ministarstva finansija Republike Srpske, revidirala je akt kojim se utvrđuje kursna lista, te donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o kursnoj listi Centralne banke Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 3/23), a radi prevazilaženja problema nedostupnosti relevantnih podataka kursa ruske rublje prema evru. Od 17.01.2023. godine, za izračun kursa RUB/BAM prema pomenutoj odluci Centralne banke BiH koristi se srednji tržišni “Refinitiv’s FX Blended Spot Composite” kurs.

Vlada Republike Srpske usvojila je 23.12.2021. odluku o sprovođenju šest obaveznih multilateralnih kompenzacija i cesija u 2022. godini, od kojih će prva biti održana 22. februara, a naredne u aprilu, junu, avgustu, oktobru i decembru. Od usvajanja Zakona o jedinstvenom sistemu za multilateralne kompenzacije i cesije, u Srpskoj je posredstvom Banjalučke berze kompenzovan ukupan iznos **1,029 milijarde KM**.

Izvoz je u periodu januar - decembar 2022. godine povećan za 22,7% u odnosu na period januar - decembar 2021. godine, dok je uvoz povećan za 28,6%. Ukupan indeks potrošačkih cijena u Republici Srpskoj, u decembru 2022. godine u odnosu na prethodni mjesec, niži je za 0,4%. U odnosu na decembar 2021. godine, ukupan indeks potrošačkih cijena u prosjeku je viši za 13,6%.

Vlada Republike Srpske donijela je 26.01.2023., na 5. sjednici u Banjaluci, Odluku o najnižoj plati u Republici Srpskoj za 2023. godinu u visini od **700,00 KM** u neto iznosu.

Evropska centralna banka biće agresivnija nego što se prije mislilo u svojoj kampanji pooštavanja, dodajući još 50 procenata svojoj stopi na depozite 2. februara, dok nastavlja svoju borbu protiv neobuzdane inflacije, pokazalo je istraživanje Reutersa.

Iako centralna banka eurozone podiže stope najbržim tempom u istoriji, do sada nije uspjela da dovede inflaciju ni blizu cilja od **2%**. Cijene su porasle **9,2%** u decembru u odnosu na prethodnu godinu, pokazali su zvanični podaci prošle nedjelje.

Predsjednica ECB-a Christine Lagarde i njeno Upravno vijeće podići će kamatnu stopu na **2,50%** 2. februara, reklo je 55 od 59 ekonomista u anketi od 13. do 20. januara. Vjerovatno će to pratiti s još jednim povećanjem od 50 baznih bodova u martu.

Centralna banka zatim će dodati 25 baznih bodova sljedećeg tromjesečja prije pauze, dajući terminalnu stopu u trenutnom ciklusu od **3,25%**, što je najviše od kraja 2008. U anketi u decembru, stopa je krajem marta postavljena na **2,50%** i vidjelo se dostižući **2,75%**.

Analiza poslovanja - Stanovništvo

Kreditni portfolio stanovništva za izvještajnu godinu iznosio je 59,239 miliona KM, u odnosu na prethodnu godinu bilježi rast od 16,931 miliona KM ili 39%. Banka je u 2022. godini ostvarila rast i poboljšanje kreditnog portfolija stanovništva u svim aspektima.

Strukturu kreditnog portfolija u najvećoj mjeri čine

1 27,531 miliona KM
nenamjenski / zamjenski krediti

2 22,336 miliona KM
hipotekarni krediti

3 7,175 miliona KM
poljoprivredni krediti

Pored poljoprivrednih kredita, Banka tokom 2022. godine nije zapostavila ni druge segmente tržišta, razvoj poslovne mreže i proširenje ponude proizvoda i usluga.

Godinu iza nas obilježil su brojni izazovi u poslovnom okruženju, te smo uz osluškivanje i prepoznavanje potreba klijenata kreirali još jedan kreditni proizvod, a to je su nenamjenski i zamjenski krediti.

Marketinška podrška je jednako zastupljena u svim segmentima, što nije bio slučaj ranijih godina, i u svakom mogućem smislu gradi se korporativni identitet Banke.

Analiza poslovanja - Privreda

Stanje plasmana pravnih lica i preduzetnika na dan 31.12.2022. godine iznosio je 98,286 miliona KM, a prema segmentima u sljedećoj strukturi:

- **Preduzetnici 9,820 miliona KM;**
- **Mikro preduzeća 21,178 miliona KM;**
- **SME 42,164 miliona KM;**
- **Corporate 25,124 miliona KM.**

U odnosu na prethodnu godinu, Banka bilježi **rast u iznosu od 29,254 miliona KM**, na svim segmentima, iako su prethodne dve godine bile izazovne na bankarstvom tržištu, Banka je u nastalim okolnostima uspjela sačuvati stabilnost kvaliteta kreditnog portfolija.

Pored održavanja kvalitetnih odnosa sa postojećim klijetnima, cilj banke je bio da uspostavi saradnju sa što većim brojem novih, kvalitetnih klijenta razvojem poslovne mreže i izlaskom nova tržišta.

Finansijska tržišta

U prvoj polovini 2022. godine globalna ekonomija zabilježila je pozitivan trend u odnosu na prethodni period, uprkos veoma izazovnom poslovnom okruženju koje je bilo pod uticajem geopolitičkih dešavanja. Navedena dešavanja dovela su do značajnih preokreta na tržištu, posebno kada je riječ o kamatnim stopama.

Tokom 2022. godine Evropska centralna banka, je u cilju smanjenja stope inflacije u nekoliko navrata vršila povećanje kamatnih stopa. U navedenom periodu kratkoročna stopa za EUR (ESTR) je evidentirala značajan rast, **od -0,6% do cca 1,9%**.

Referentna EURIBOR stopa je početkom drugog kvartala 2022. godine, nakog što je dugi niz godina bila negativna, evidentirala značajan rast tj. ušla u pozitivan trend.

Šestomjesečni EURIBOR se kretao **od -0,5% do 2,75%**. CB BiH je u drugoj polovini 2022. godine ukinula naknadu na sredstva obavezne rezerve i otpočela sa obračunom tj. plaćanjem naknade bankama na sredstva obavezne rezerve.

Prinosi na hartije od vrijednosti takođe su zabilježili rast, kako u euro zoni, tako i na tržištu BiH. U godini rata, inflacije i nedavne pandemije, došlo je do rasta potražnje za investicijskim zlatom koje nosi reputaciju tradicionalne zaštite vrijednosti imovine od inflacije i krize.

Cijena zlata u 2022. godini narasla je za preko **5%**, što je ovu godinu učinilo petom uzastopnom godinom u kojoj je cijena zabilježila porast. Najznačajnija karakteristika domaće ekonomije u 2022. godini bila je inflatorni šok.

Inflacija potrošačkih cijena je bila najviša otkako se mjeri u BiH.

Početak godine bankarski sektor bio je izložen značajnom odlivu depozita građana, ali stabilnost bankarskog sektora je očuvana. Prema posljednjim podacima (Q3 2022.) prosječni povrat na aktivu bankarskog sektora je **1,6%**, a povrat na prosječan kapital **12,6%**.

Zadovoljavajući nivo profitabilnosti je postignut u uslovima rasta aktive (3,3%), visoke likvidnosti (udio likvidnih sredstava u ukupnim sredstvima 31%) i niskog udjela loših kredita u ukupnim kreditima (4,9%). U prosjeku, banke su bile izuzetno likvidne i s aspekta koeficijenta pokrića likvidnosti (211%) i koeficijenta neto stabilnih izvora finansiranja (161%). Banka je tokom protekle godine, analogno situaciji u okruženju, poslovnu kao i cjenovnu politiku prilagođavala situaciji u okruženju, u cilju očuvanja kvaliteta i nivoa poslovanja tj izvora i vrijednosti potraživanja.

Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima obuhvata proces identifikacije, mjerenja, procjene, ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Sistem upravljanja rizicima u Banci je pouzdan i sveobuhvatan, uključen u sve poslovne aktivnosti i obezbjeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa utvrđenom skonošću ka preuzimanju rizika i tolerancijom prema riziku. Sistem upravljanja rizicima je primjeren prirodi, obimu i složenosti poslovanja, odnosno rizičnom profilu Banke.

Cilj sistema upravljanja rizicima jeste osiguranje pravovremene identifikacije i adekvatnog upravljanja svim materijalno značajnim sadašnjim i budućim rizicima koji proističu iz poslovanja Banke, kako bi se ostvario primjeren nivo dobiti korigovane za faktor rizika.

Primarni ciljevi strategije preuzimanja i upravljanja rizicima su sljedeći:

- ✓ jačanje svijesti o rizicima, odnosno postizanje takvog nivoa kulture rizika koji odgovara obimu i složenosti poslovanja Banke;
- ✓ uspostavljanje sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u skladu sa sklonošću Banke ka preuzimanju rizika i tolerancije prema riziku;

- ✓ optimizacija odnosa između prinosa i rizika;
- ✓ uspostavljanje sklada između veličine i strukture kapitala i značajnosti rizika.

Fundamentalni stav prema riziku i upravljanju rizicima se manifestuje kroz principe Politika za upravljanje pojedinačnim rizicima, trenutnu i planiranu sklonost ka preuzimanju rizika, kao i strukturu i pozicioniranje upravljanje rizicima u okviru Banke.

Osnovni principi upravljanja rizicima su:

- jasna unutrašnja organizacija sa razdvojenim funkcijama preuzimanja rizika i kontrole tih rizika na način da sprječava konflikt interesa među zaposlenima i organizacionim jedinicima;
- jasno definisane, transparentne i konzistentne linije odgovornosti;
dosljedno poštovanje usvojenih Politika i ostalih internih i regulatornih akata koji regulišu oblast upravljanja rizicima;
- kontinuirano unapređenje alata i izvještaja u cilju sveobuhvatnog praćenja, kontrole i izvještavanje o rizicima;
- uključivanje analize rizika u proces donošenja odluka na strateškom i operativnom nivou, kako bi se spriječilo preuzimanje vrlo nestabilnih izloženosti sa potencijalno štetnim ishodom;
- jačanje kulture rizika u okviru organizacije Banke koja će podržati stavove o riziku navedene u Strategiji;
- imajući u vidu materijalno značajne rizike, Banka će koristiti pristup najbolje bankarske prakse;
- u slučaju nejasne rizične situacije ili sumnji vezanih za metodologiju, princip opreznosti će imati prednost;
- optimalno korišćenje kapitala i njegova respodjela među segmentima poslovanja;
- fokusiranje na diversifikaciju kako bi se izbjegla velika koncentracija na nivou portfolija;

- upravljanje rizicima i ICAAP/ILAAP su primarno fokusirani na kontinuitet poslovanja (engl. going concern). Dodatni zahtjevi – posebno oni koji su propisani od strane regulatora – moraju biti ispunjeni tako što će se održavati adekvatan nivo kapitala i likvidnosti;
- materijalno značajne promjene u ključnim oblastima preuzimanja rizika ili poslovnih strategija analizira se sa svih relevantnih aspekata rizika, sa težištem na rizičnom profilu, adekvatnosti kapitala i ispunjenju zahtjeva likvidnosti;
- generalno, Banka će fokusirati svoje izloženosti isključivo na one linije poslovanja u kojima posjeduje stručnost neophodnu za procjenu specifičnih rizika.

Banka definiše svoju sklonost ka preuzimanju rizika (engl. risk appetite) koja obuhvata određivanje namjere za preuzimanje rizika kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu definisanja nivoa rizika koji Banka smatra prihvatljivim u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva.

Banka podstiče jačanje kulture rizike koja će u potpunosti podržavati okvir o sklonosti ka preuzimanju rizika (engl. Risk Appetite Framework - RAF). RAF predstavlja dinamičku kategoriju i on se kontinuirano usklađuje sa stratezijskim i poslovnim planovima Banke.

Osnovni principi na kojima se zasniva RAF su sljedeći:

- raspolaganje ključnim informacijama i pretpostavkama koje se koriste za stratezijske i poslovne planove;
- povezivanje sa kratkoročnim i dugoročnim stratezijskim, kapitalnim i finansijskim planovima, kao i kompenzacionim planovima;
- uspostavljanje iznosa rizika koji je Banka spremna da prihvati u potrazi za svojim stratezijskim i operativnim planovima;
- određivanje za svaki pojedinačno značajan rizik, kao i za ukupne rizike, maksimalnog nivoa (odnosno kapaciteta) rizika koji je Banka spremna da preuzme (odnosno u okviru koga će poslovati) vodeći računa o apetitu za pojedinačan i ukupne rizike, kao i kapacitetu rizičnosti i rizičnom profilu;
- kvantitativni mjere – koje se mogu prenijeti u limite rizika;

- kvalitativne izjave – koje jasno artikuliraju motivaciju za preuzimanje ili izbjegavanje pojedinih tipova rizika, uključujući reputacioni i druge rizike;
- gledanje u budućnost uz primjenu scenarija iz testiranja otpornosti na stres.

Stub RAF-a predstavlja Iskaz o sklonosti ka preuzimanju rizika – RAS (engl. Risk Appetite Statement).

RAS se može definisati kao skup (kvantitativnih) mjera i (kvalitativnih) izjava kojim se definiše željeni, odnosno ciljani rizični profil Banke. Njime se uspostavljaju ciljani nivoi izloženosti pojedinačnim rizicima, te nivoi prekoračenja (operativni limiti) postavljenih ciljanih nivoa iznad / ispod kojih Banka preuzima odgovarajuće mjere kako bi izloženost konkretnom riziku vratila na željeni nivo.

Prilikom utvrđivanja sklonosti ka preuzimanju rizika, u obzir se uzimaju kvantitativne i kvalitativne informacije, stručne procjene i drugi faktori iz makroekonomskog okruženja koji utiču ili mogu uticati na odnos Banke prema rizicima.

Proces upravljanja rizicima uključuje jasno definisanje i dokumentovanje rizičnog profila, usklađivanje rizičnog profila Banke sa sklonošću ka preuzimanju rizika i tolerancije prema riziku, te usklađenost rizičnog profila Banke sa rezultatima ICAAP-a i ILAAP-a Banke.

Prilikom definisanja rizičnog profila Banke primjenjuju se sljedeća pravila:

- Banka analizira trenutni relativni značaj različitih vrsta rizika i koncentraciju rizika među pojedinačnim vrstama rizika kako bi kreirala okvir za dalji razvoj prema ciljnom rizičnom profilu;
- rizici koji se smatraju značajnim se kvantifikuju ili kvalitativno procjenjuju kako bi se odredio trenutni ukupni rizični profil Banke;
- na osnovu svojih resursa i iskustva, Banka definiše rizike koji su prihvatljivi;
- na osnovu trenutnog rizičnog profila, poslovnih planova i sklonosti ka preuzimanju rizika, definiše se ciljani rizični profil;
- ciljani rizični profil predstavlja osnovu za postavljanje konzistentnih limita rizika;
- ciljani rizični profil se uzima u obzir u procesu planiranja i upravljanja kapitalom i likvidnošću.

Banka na osnovu svog rizičnog profila kontinuirano identifikuje, odnosno utvrđuje rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, te analizira uzroke nastanka izloženosti rizicima.

Proces se vrši najmanje jednom godišnje ili češće kad god je to neophodno (u slučaju promjene u postojećim rizicima kao i pojave novih rizika). Banka slijedi pristup “četvorogodišnjeg gledanja unaprijed”, pokušavajući da otkrije moguće događaje u budućnosti koji bi mogli imati uticaj na potrebu za kapitalom i likvidnošću.

Banka koristi kvantitativne i/ili kvalitativne metode mjerenja, odnosno procjene rizika čija primjena omogućava uočavanje promjena u rizičnom profilu Banke, odnosno pojave novih rizika u poslovanju.

Upravljanje rizicima uspostavljeno je na način da obuhvata sve rizike kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, a posebno sljedeće rizike:

kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik, rizik likvidnosti, rizik koncentracije, kamatni rizik u bankarskoj knjizi, rizik zemlje, rizik usklađenosti poslovanja, strateški rizik, reputacioni rizik, rizik namirenja i drugi rizici kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena (npr. reputacioni rizik, itd.).

Sposobnost podnošenja rizika (engl. risk-bearing capacity) je predstavljena kroz alokaciju kapitala i likvidnosti za pokriće značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Određivanje internih kapitalnih i likvidnosnih zahtjeva predstavlja jednu od ključnih aktivnosti u nizu aktivnosti za upravljanje i kontrolu rizika u Banci, i na sveobuhvatan način pokriva sve vrste rizika, fokusirajući se na upravljanje i rukovođenje rizikom sa aspekta Stuba 2, tako obezbjeđujući da Banka uvijek posluje sa dovoljno kapitala i likvidnosti za pokriće svih značajnih rizika.

Kapital i likvidnost se raspoređuje za sve ključne rizike kao i ostale rizike za koje se smatra da su značajni obzirom da su sastavni dio procesa identifikacije i procjene značajnosti rizika.

Banka prilikom izračunavanja internih kapitalnih i likvidnosnih zahtjeva mjeri značajne rizike kvantitativnim metodama ili procjenjuje značajne rizike koje nije u mogućnosti kvantifikovati koristeći se metodologijom i pristupima koji najviše odgovaraju organizaciji i poslovnim aktivnostima Banke.

Sistem limita rizika je ključni dio sveobuhvatnog upravljanja rizicima u Banci, jer se na taj način sprječava prekomjerno preuzimanje rizika.

Poštujući princip proporcionalnosti, osnovni limiti rizika se određuju na globalnom nivou i po pojedinačnim vrstama rizika za koje se vrši izdvajanje kapitala i likvidnosti. Zbog jednostavne strukture ne vrši se alokacija limita rizika na poslovne linije i druge nivoe organizacije Banke.

Predloženi limiti rizika se revidiraju svake godine, a po potrebi i češće u slučaju bitnih promjena strategije poslovanja Banke i/ili makroekonomskog okruženja.

Ublažavanje rizika (engl. risk mitigation) je skup strateških odluka, metoda, kriterijuma i postupaka za prihvatanje, izbjegavanje, smanjenje ili prenos utvrđenog nivoa rizika.

Prilikom definisanja mjera za ublažavanje rizika u obzir se uzimaju rizični profil, odnosno sklonost ka preuzimanju rizika i tolerancija prema rizicima. Mjere

za ublažavanje rizika po pojedinačnim vrstama rizika opisane su u uspostavljenim strategijama, programima i politikama koje se odnose na pojedinačne rizike.

Testiranje otpornosti na stres je tehnika upravljanja rizicima koja se koristi za procjenu potencijalnog uticaja specifičnih događaja i/ili promjene više relevantnih faktora rizika na finansijsko stanje Banke ili na određeni portfolio izloženosti Banke.

Testiranje otpornosti na stres je sastavni dio procesa upravljanja rizicima Banke i predstavlja važan instrument pri utvrđivanju interne adekvatnosti kapitala i likvidnosti Banke, sposobnosti podnošenja rizika, te sklonosti ka preuzimanju rizika i limita rizika.

Prema principu proporcionalnosti, testiranjem otpornosti na stres se obuhvataju najznačajnije oblasti poslovanja Banke, te događaji koji mogu biti posebno štetni za Banku, uključujući ne samo događaje koji mogu prouzrokovati gubitke za Banku već i one koji mogu nanijeti štetu reputaciji Banke.

Banka redovno, a najmanje jednom godišnje, provodi sveobuhvatno testiranje otpornosti na stres za sve značajne rizike. U slučaju značajnije promjene u rizičnom profilu Banke, makroekonomskom okruženju ili poslovima Banke, testiranje otpornosti na stres se provodi i češće.

Redovnim praćenjem, kontrolom i izvještavanjem o izloženostima rizicima i rizičnom profilu Banke omogućeno je pravovremeno, tačno i dovoljno informisanje svih relevantnih nivoa upravljanja u Banci u cilju donošenja poslovnih odluka i odluka o upravljanju rizicima, odnosno za sigurno i stabilno poslovanje Banke.

Informacije obuhvataju odgovorajuće informacije o izloženosti pojedinim rizicima, uključujući informacije o rizičnom profilu i njegovim promjenama, sklonosti ka preuzimanju rizika, o mjerama i aktivnostima koje se namjeravaju preduzeti ili su preduzete sa ciljem ublažavanja rizika, o prekoračenjima limita rizika i slično.

Banka je uspostavila odgovarajući sistem redovnog praćenja i izvještavanja članova Uprave, Nadzornog odbora, Odbora za reviziju, Agencije i drugih relevantnih tijela o izloženosti Banke pojedinim vrstama rizika, usklađenosti sa uspostavljenim sistemom limita, politikama, planovima i strategijama, kao i njihovom uticaju na planirano poslovanje Banke.

Izveštaji se pripremaju na dnevnoj, mjesečnoj, kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi u zavisnosti od vrste, svrhe i krajnjeg korisnika izvještaja.

Pored redovnih izvještaja, Banka u slučaju potreba priprema i ad hoc izvještaje i prezentacije o ostvarenjima, promjenama i uticajima na poslovanje Banke, na buduća kretanja aktive, nivo adekvatnosti kapitala i likvidnosti, pokazatelje kapitala i likvidnosti, ročne i valutne usklađenosti aktive i pasive Banke i slično.

Banka je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima, koji je srazmjeran veličini i internoj organizaciji Banke, te vrsti, obimu i složenosti poslova Banke, odnosno poslovnom modelu, rizičnom profilu Banke i utvrđenoj sklonosti ka preuzimanju rizika Banke.

Sistem upravljanja rizicima obuhvata adekvatne procese i postupke za utvrđivanje, procjenu, odnosno mjerenje, ograničavanje i ublažavanje, praćenje i izvještavanje o izloženosti rizicima Banke te adekvatne postupke interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i likvidnosti (ILAAP) Banke.

Banka ima uspostavljene linije izvještavanja i propisanu dinamiku redovnog izvještavanja organa upravljanja Banke, kojim je obuhvaćeno upravljanje rizikom, uključujući i kontrolu rizika, te korišćenje tih izvještaja u procesu donošenja poslovnih odluka, na jasan i transparentan način.

Upravljanje rizicima

Organizacija upravljanja rizicima

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uspostavljena je organizaciona struktura na način koji obezbjeđuje podjelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih, sa jasno definisanim ovlaštenjima i odgovornostima unutar Banke, tako da je funkcija upravljanja rizicima odvojena od funkcije izlaganja rizicima (preuzimanja rizika) čime je obezbijeđeno izbjegavanje sukoba interesa na svim nivoima donošenja odluka, kao i efikasno sprovođenje procesa i postupaka upravljanja rizicima.

U cilju efikasnog upravljanja rizicima, organizaciona struktura Banke formirana je u skladu sa principom “tri linije odbrane”:

1 Prva linija odbrane – uključuje organizacione jedinice i dijelove Banke odgovorne za poslovanje i podršku poslovanja Banke. Jedan od osnovnih zadataka prve linije odbrane je identifikovanje i inicijalno ocjenjivanje rizika prilikom obavljanja redovnih aktivnosti. Rukovodioci organizacionih jedinica direktno upravljaju rizicima i odgovorni su za preduzimanje korektivnih mjera u slučajevima nedostataka u procesima kojima rukovode;

2 Druga linija odbrane – uključuje organizacione jedinice: Sektor za upravljanje kreditnim rizikom, Sektor za integrisano upravljanje rizicima (vrši kontrolnu funkciju upravljanja rizicima). Osnovni zadaci druge linije odbrane jesu definisanje sistema upravljanja rizicima i metoda procjene rizika, te kontrola poštovanja utvrđenih ograničenja i uspostavljenih procedura. Ovoj liniji odbrane pripada i kontrolna funkcija za praćenje usklađenosti poslovanja koja u skladu sa Programom rada funkcije usklađenosti poslovanja provjerava usklađenost internih akata sa važećim zakonskim i regulatornim propisima;

3

Treća linija odbrane – čini je kontrolna funkcija interne revizije koja u skladu sa Programom interne revizije sprovodi nezavisan pregled i objektivnu ocjenu kvaliteta i efikasnosti sistema upravljanja rizicima u Banci.

Za funkciju upravljanja rizicima na nivou Banke odgovoran je član Uprave pod čijom nadležnošću su, između ostalog, i organizacione jedinice zadužene za upravljanje rizicima, koje pokrivaju sve najvažnije rizike kojima je Banka izložena:

- Sektor za upravljanje kreditnim rizikom i
- Sektor za integrisano upravljanje rizicima.

Prethodno navedene dvije organizacione jedinice odgovorne su za utvrđivanje značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, mjerenje rizika kroz uspostavljene postupke i procedure, definisanje mjera za ograničavanje i ublažavanje rizika, praćenje, analiziranje i kontrolu rizika, te za blagovremeno i kontinuirano izvještavanje rukovodećih organa Banke.

U skladu sa Zakonom o bankama, uspostavljene su tri kontrolne funkcije, koje je imenovao Nadzorni odbor: Kontrolna funkcija upravljanja rizicima, Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti poslovanja i Kontrolna funkcija interne revizije. Unutrašnja organizacija Banke je definisana organizacionom šemom, a odgovornosti, ovlaštenja, podjela i opis poslova definisani su aktima Banke i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, čime je spriječen sukob interesa zaposlenih.

Politike upravljanja pojedinačnim rizicima

Na osnovu Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima Banka je razvila set politika, procedura i uputstava koji se odnose na pojedinačne rizike u kojima su definisani postupci identifikovanja, procjene, mjerenja, nadgledanja i izvještavanja, kao i način organizovanja pojedinačnih procesa upravljanja rizikom i uloga i odgovornosti nadležnih organizacionih djelova Banke u pogledu svake vrste rizika.

Najznačajniji rizici kojima je Banka izložena u svome poslovanju su:

kreditni rizik, rizik koncentracije, devizni rizik, kamatni rizik u bankarskoj knjizi, operativni rizik i rizik likvidnosti.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je postojeći ili potencijalni rizik nastanka gubitaka usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Primarni ciljevi upravljanja kreditnim rizikom su sljedeći:

- uspostavljanje primjerenog okruženja za kreditni rizik;
- poslovanje u skladu sa dobrim postupcima za odobravanje kredita;
- održavanje primjerenog postupka za administraciju, mjerenje i praćenje kredita;
- osiguranje primjerene kontrole nad kreditnim rizikom;
- ostvarivanje planovima definisanog obima i strukture portfolija kredita uz ispunjavanje zakonskih i internih kriterijuma Banke;
- maksimizacija stope povrata Banke usklađene za rizik održavanjem izloženosti kreditnom riziku unutar prihvatljivih parametara.

Proces upravljanja kreditnim rizikom obuhvata: identifikaciju u skladu sa usvojenim procedurama, mjerenje i procjenu korištenjem propisanih internih metodologija, praćenje i kontrolu prema utvrđenim procedurama, kao i primjenu tehnika ublažavanja tog rizika, korištenjem instrumenata kreditne zaštite, definisanje limita i izvještavanje o izloženosti kreditnom riziku.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci kao i kvalitetom instrumenata obezbjeđenja potraživanja Banke. Identifikacija kreditnog rizika započinje podnošenjem zahtjeva za odobrenje plasmana, a vrše je organizacioni dijelovi Banke u vidu poslovne mreže (koji preuzimaju rizike).

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana i na nivou ukupnog portfolija.

Banka je obezbijedila jasnu operativnu i organizacionu razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija (Sektor prodaje i organizaciona mreža Banke u vidu Filijala) od funkcije preuzimanja rizika (Sektor za upravljanje kreditnim rizikom), mjerenja i kontrole rizika (Sektor za integrisano upravljanje rizicima), uključujući i upravljačke i rukovodne nivoe, primjenjujući fundamentalni princip „4 oka” u odobravanju plasmana.

Banka je uspostavila odgovarajući kreditni proces koji je primjeren njenoj veličini i kompleksnosti operacija, a koji obuhvata:

- odobravanje izloženosti;
- praćenje rizičnosti izloženosti;
- analizu izloženosti kreditnom riziku;
- sistem ranog upozorenja na povećanje kreditnog rizika;
- postupanje sa nekvalitetnim i restrukturiranim izloženostima;
- raspoređivanje izloženosti u nivoe kreditnog rizika;
- sadržaj i vođenje kreditnog dosijea.

Prilikom odobravanja kreditne izloženosti, te svakog povećanja kreditne izloženosti, Banka na sveobuhvatan i adekvatan način vrši procjenu kreditne sposobnosti dužnika, sa njim povezanih lica koji predstavljaju jedan rizik za Banku, te ostalih učesnika u kreditu. Procjena kreditne sposobnosti dužnika se vrši putem rejting modela koji su propisani za različite portfolio segmente u zavisnosti od vrste i prirode klijenata. Koriste se četiri rejting šeme za svaku vrstu klijenta.

Banka kontinuirano, minimalno jednom godišnje, vrši proces praćenja plasmana tokom trajanja pravnog odnosa na kojem je zasnovana predmetna izloženost, a što podrazumjeva:

- ispunjavanje uslova iz ugovora od strane dužnika;
- korištenje plasiranih sredstava u skladu sa odobrenom / ugovorenim namjenom;
- kvalitet kolaterala;
- naplatu potraživanja.

Praćenje pojedinačnih plasmana je uspostavljeno tako da omogućava pravovremeno preduzimanje odgovarajućih mjera sa ciljem smanjenja kreditnog rizika u slučaju pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika ili pružaoca instrumenta obezbjeđenja ukoliko je to treća strana.

Procedurom upravljanja kreditnim rizikom se utvrđuje prikupljanje i praćenje svih relevantnih informacija koje mogu upućivati na povećanje rizičnosti plasmana i instrumenta obezbjeđenja istog, kao i izvještavanje o tim informacijama svih ovlaštenih zaposlenih uključenih u proces upravljanja kreditnim rizikom.

tnim rizikom, kako bi se blagovremeno i adekvatno vršila procjena rizičnosti plasmana.

Banka je uspostavila sistem za kontinuiranu analizu strukture, kvaliteta i trendova kreditnog portfolija, uključujući i analizu rizika koji proizilaze iz koncentracija prisutnih u kreditnom portfoliju. Navedene analize Banka uzima u obzir prilikom definisanja strategija i politika kreditnog rizika i upravljanje kreditnim rizikom.

U svrhu praćenja kreditnog rizika na nivou pojedinačnih izloženosti, Banka je formirala Odbor za kontrolu kvaliteta kreditnog portfolija, koji na mjesečnom nivou vrši analizu kreditnog portfolija, te daje naloge za dalje postupanje po plasmanima sa povećanim kreditnim rizikom i prati realizaciju datih naloga.

Praćenje i analiza kreditnog rizika na nivou ukupnog portfolija se vrši između ostalog, putem održavanja sjednica Odbora za upravljanje rizicima (RICO).

Banka je uspostavila sistem ranog otkrivanja povećanja kreditnog rizika (engl. Early Warning System - EWS). Svrha EWS-a je prevencija tranzicije klijenata u status nekvalitetne aktive. On predstavlja posrednu kategoriju između klijenata koji su u statusu redovne otplate i onih koji su pod tretmanom funkcije odgovorne za praćenje i postupanje sa problematičnim plasmanima.

Banka je definisala kvantitativne i kvalitativne kriterijume koji se analiziraju, te ukoliko su ispunjeni neki od pokazatelja klijent će se uvrstiti na listu posmatranja te će imati pojačan monitoring jer su to klijenti na koje treba obratiti posebnu pažnju jer postoji opasnost da oni mogu preći u nekvalitetnu aktivu (engl. nonperforming loan – NPL).

Svi postupci i kriterijumi u vezi sa nekvalitetnim i restrukturiranim izloženostima definisani su internim aktima Banke. Banka je uspostavila Odjeljenje za ranu naplata u okviru Sektora za upravljanje kreditnim rizikom, Odjeljenje za kasnu naplatu u okviru Sektora za pravne poslove i kasnu naplatu, te Odbor za problematična potraživanja kao nezavisne i odvojene funkcije od funkcija ugovaranja transakcija.

Na kvartalnom nivou, Banka analizira uticaj nekvalitetnih izloženosti na regulatorni kapital, profitabilnost, likvidnost i ostale pokazatelje Banke (između ostalog kroz sjednice RICO-a).

U cilju smanjenja kreditnog rizika Banka koristi odgovarajuće instrumente kreditne zaštite koji su propisani Politikom prihvatljivih kolateralala i upravljanja kolateralom. Prilikom provjere kolateralala, posebno se obraća pažnja na mogućnost naplate iz primljenih instrumenata kreditne zaštite u prihvatljivom roku, te održivosti njihove vrijednosti u toku trajanja plasmana koji obezbjeđuju.

Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika, a odnosi se na izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, grupu izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i instrumenti kreditne zaštite, uključujući i indirektnu izloženosti prema pružaocu kreditne zaštite.

Upravljanje rizikom koncentracije obuhvata redovno praćenje koncentracije koja se odnosi na jedno lice ili grupu povezanih lica, koncentracije koja se odnosi na grupu izloženosti koje povezuju isti ili slični izvori nastanka rizika kao što su isti privredni sektor, geografsko područje, istovrsni poslovi, ista vrsta proizvoda, primjena istih tehnika smanjenja kreditnog rizika (isti instrument kreditne zaštite ili isti davalac kreditne zaštite), koncentracije koja se odnosi na cijeli kreditni portfolio.

Mjerenje rizika koncentracije se vrši kroz obračun učešća pojedinih segmenata u ukupnom portfoliju. Veća izloženost prema jednoj vrsti nosi sa sobom veću dozu rizičnosti koncentracije.

Koncentracija se prati po sljedećim kriterijumima:

- 1 izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica;
- 2 koncentracija top 20 izloženosti;
- 3 koncentracija po privrednim sektorima (u skladu sa klasifikacijom djelatnosti od strane Zavoda za statistiku Republike Srpske);
- 4 koncentracija po geografskom području (u skladu sa aktuelnim Prostornim planom Republike Srpske koji usvaja nadležno ministarstvo Vlade Republike Srpske; ostale izloženosti u zemlji se dodatno prate na organizacione jedinice Brčko Distrikta i Federacije BiH a izloženosti u inostranstvu se prate prema zemljama).

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik promjene deviznog kursa i/ili promjene cijene zlata.

Predmet upravljanja deviznim rizikom predstavljaju sve bilansne i vanbilansne pozicije imovine i obaveza Banke koje su izložene uticaju deviznog rizika, odnosno neto otvorene devizne pozicije imovine i obaveza i neto otvorene pozicije u zlatu, koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usljed promjene deviznog kursa.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumijeva integrisan proces koji obuhvata:

1. identifikaciju deviznog rizika;
2. mjerenje, odnosno procjenu deviznog rizika;
3. ublažavanje deviznog rizika;
4. praćenje i kontrolu deviznog rizika;
5. izvještavanje o deviznom riziku.

Osnovni principi upravljanja deviznim rizikom su:

- održavanje nivoa deviznog rizika, koji omogućava minimiziranje negativnog uticaja promjene deviznih kurseva;
- dnevno praćenje internih limita u okviru kojih se trebaju kretati visine individualne (otvorene) devizne pozicije;
- svaka neto otvorena pozicija koja je veća od crvenog internog limita se mora odmah prijaviti Upravi Banke;
- kršenje limita u toku dana je dozvoljeno pod uslovom da na kraju dana izloženost bude u okviru definisanog regulatornog limita.

Banka je uspostavila sistem upravljanja deviznim rizikom kojim se identifikuje i procjenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost deviznom riziku, odnosno, identifikuje i procjenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumijeva integrisan proces koji obuhvata:

- identifikaciju deviznog rizika;
- mjerenje, odnosno procjenu deviznog rizika;
- ublažavanje deviznog rizika;
- praćenje i kontrolu deviznog rizika;
- izvještavanje o deviznom riziku.

Devizni rizik nastaje od trenutka izvršenja operacije, odnosno zak-

ljučenja posla usljed kojeg nastaje otvorena devizna pozicija koja utiče i na finansijski rezultat koji se iskazuje u bilansu Banke.

Identifikacijom deviznog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identifikuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka deviznog rizika, što podrazumijeva utvrđivanje tekuće izloženosti otvorenoj deviznoj poziciji.

Mjerenje deviznog rizika se sprovodi na dnevnom nivou za individualnu deviznu poziciju Banke preko noći i deviznu poziciju Banke.

Izloženost deviznom riziku proističe iz dvije njegove komponente: veličine devizne pozicije i promjene kursa (volatilnosti) valuta na koje se ta devizna pozicija odnosi. Veličina devizne pozicije je ključni parametar u upravljanju deviznim rizikom na koji Banka direktno utiče, dok je promjena cijena valuta (volatilnost valuta) tih deviznih pozicija eksternog karaktera na koju Banka nema uticaj (egzozogena varijabla).

Pod ublažavanjem deviznog rizika, podrazumijeva se diversifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbjegavanje rizika, a Banka ga sprovodi putem uspostavljanja sistema limita za ograničavanje deviznog rizika, odnosno održavanja rizika na prihvatljivom nivou imajući u vidu svoj rizični profil i sklonost ka preuzimanju rizika.

Osnovni limiti za devizni rizik proizilaze iz Odluke o minimalnim standardima za upravljanje deviznom rizikom banaka kojim su uspostavljene minimalne vrijednosti. Banka je u skladu sa sistemom semafora uspostavila svoje interne limite koji služe kao indikatori upozorenja za preduzimanje mjera kojima će svesti identifikovana prekoračenja u interno propisani okvir. Pod praćenjem i kontrolom deviznog rizika podrazumijeva se učestalost i način praćenja rizika, kao i praćenje i kontrola limita u okviru uspostavljenog sistema limita.

Radi pravovremenog upravljanja deviznim rizikom, Sektor za integrisano upravljanje rizicima dnevno kontroliše kretanja deviznog rizika, odnosno iskorišćenost ukupnih limita, kako bi se omogućilo blagovremeno preduzimanje mjera u cilju održavanja deviznog rizika u okviru definisanih internih limita.

Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju rizika u cilju umanjenja buduće izloženosti Banke deviznom riziku. Promjene koje mogu da imaju uticaj na buduću otvorenu deviznu poziciju, odnose se na: zahtjeve klijenata za kupovinu/prodaju valuta, obavještenja o planiranim realizacijama kreditnih zahtjeva koji u sebi sadrže valutnu klauzulu, obavještenja o prijevremenom vraćanju indeksiranih kredita i ostalih informacija relevantnih za promjenu pozicija u deviznom riziku.

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je postojeći ili potencijalni rizik nastanka gubitaka po osnovu pozicija iz bankarske knjige usljed promjene kamatnih stopa.

Predmet upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi predstavljaju sve pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usljed promjene kamatnih stopa.

Osnovni principi upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi su:

- ograničavanje ročne i valutne neusklađenosti u cilju očuvanja ekonomske vrijednosti kapitala, odnosno minimiziranja negativnih efekata promjena kamatnih stopa na izloženost kamatnom riziku;
- održavanje nivoa kamatnog rizika koji omogućava minimiziranje negativnog uticaja promjene kamatnih stopa na tržištu;
- održavanje minimalno zahtijevane marže kamatnih stopa;
- optimizacija cijene koštanja izvora uz prilagođavanje i opreznost prilikom formiranja konkurentnih kamatnih stopa na proizvode Banke.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi kojim se identifikuje i procjenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost kamatnom riziku, odnosno, identifikuje i procjenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi Banke podrazumijeva integrisan proces koji obuhvata:

- identifikaciju kamatnog rizika;
- mjerenje, odnosno procjenu kamatnog rizika;
- ublažavanje kamatnog rizika;
- praćenje i kontrolu kamatnog rizika;
- izvještavanje o kamatnom riziku.

U okviru Banke, poštujući princip proporcionalnosti (s obzirom na veličinu i složenost Banke), identifikacija izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi obuhvata rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih stopa, rizik krive prinosa i rizik osnove.

Identifikaciju izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi (osnova za mjerenje izloženosti riziku) sprovodi Sektor za integrisano upravljanje rizicima, u skladu sa Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi i Uputstvom za primjenu odluke o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi i internom metodologijom.

Mjerenje, odnosno procjena kamatnog rizika u bankarskoj knjizi predstavlja kvantitativnu procjenu identifikovanog kamatnog rizika u bankarskoj knjizi. Mjerenje, odnosno procjena kamatnog rizika u bankarskoj knjizi obuhvata gap analizu, racio analizu i stres test.

Ublažavanje kamatnog rizika u bankarskoj knjizi podrazumijeva primjenu mjera u cilju održavanja rizika u okviru regulatornog limita, odnosno u nivou koji je u skladu sa rizičnim profilom Banke.

Mjere ublažavanja uključuju diversifikaciju, prenos, smanjenje i/ili izbjegavanje rizika, a Banka

te mjere sprovodi u slučajevima kada izloženost kamatnom riziku u bankarskoj knjizi nije u skladu sa definisanim limitima.

Radi pravovremenog upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, Sektor za integrisano upravljanje rizicima mjesečno kontrolise trend kretanja izloženosti kamatnom riziku kako bi se omogućilo blagovremeno preduzimanje mjera u cilju održavanja kamatnog rizika u okviru definisanih limita.

O kretanju izloženosti kamatnom riziku i internim limitima, Sektor za integrisano upravljanje rizicima na mjesečnom nivou izvještava Sektor za upravljanje sredstvima i Upravu Banke (u okviru ALCO i RICO odbora).

Operativni rizik

Operativni rizik je postojeći ili potencijalni rizik nastanka gubitaka usljed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Efikasno upravljanje i kontrola nad operativnim rizicima olakšava Banci da postigne svoje poslovne ciljeve. Sistem upravljanja operativnim rizicima je osmišljen tako da spriječi i ublaži gubitke koje Banka može imati kao rezultat realizacije ovih rizika.

Osnovni principi upravljanja operativnim rizicima su:

- okvir za upravljanje operativnim rizikom pruža najvišem rukovodstvu Banke potpune i adekvatne informacije o operativnim rizicima;
- operativni rizik se odnosi na sve aktivnosti zaposlenih, procese, proizvode i sisteme Banke;
- prije uvođenja bilo koje nove linije aktivnosti, proizvoda, procesa ili sistema svi operativni rizici (i ključni povezani rizici) koji proizlaze iz njih se identifikuju i procjenjuju;
- prije donošenja odluke o aktivnostima/uslugama povjerenim trećim licima (eksternalizacija) svi operativni rizici (i ključni povezani rizici) koji proizlaze iz njih se identifikuju i procjenjuju;
- upravljanje operativnim rizikom podrazumijeva kontinuirani proces identifikacije, mjerenja, praćenja, kontrole i izvještavanja;
- glavni instrumenti upravljanja operativnim rizikom obuhvata prikupljanje podataka operativnog rizika i praćenje ključnih indikatora rizika, samoprocjenu operativnih rizika;
- upravljanje rizicima u vanrednim situacijama vrši se u okviru Plana kontinuiteta poslovanja Banke.

Okvir upravljanja operativnim rizikom obuhvata nekoliko faza: identifikacija operativnih rizika, mjerenje, ublažavanje, praćenje i kontrola. Operativnim rizicima se upravlja pomoću određenog niza instrumenata i metoda što omogućava efikasno izvođenje svake od faza.

Identifikacija operativnih rizika je proces utvrđivanja, definisanja i klasifikacije rizičnih događaja kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju sa ciljem otkrivanja značajnih štetnih operativnih rizika i uzroka nastanka izloženosti rizicima.

Operativni rizik se identifikuje na nivou proizvoda, procesa i sistema, koji uključuje i povjerene aktivnosti i usluge (eksternalizacija). Svaki organizacioni dio Banke prati nastale štetne događaje po procesima i proizvodima, te prati uzroke i posljedice njihove pojave.

Pored događaja koji se mogu kvantitativno iskazati (finansijski efekti ovih događaja) zaposleni su u obavezi da prijavljuju i OR događaje koje je teško ili nemoguće kvantifikovati (nefinansijski efekti događaja), a za koje se procjenjuje da bi mogli dovesti do gubitka.

Identifikacija operativnog rizika vrši se po:

- linijama poslovanja;
- događajima i uzrocima koji mogu prouzrokovati operativne rizike i gubitke.

Mjerenje, odnosno procjena operativnog rizika Banke vrši se kroz kvantitativnu i/ili kvalitativnu procjenu identifikovanog operativnog rizika.

U okviru procjene operativnog rizika uzimaju se u obzir svi relevantni interni i eksterni faktori, te OR događaji koji su prouzrokovali stvarni gubitak za Banku, kao i događaji za koje se procjenjuje da bi mogli dovesti do gubitaka po osnovu operativnog rizika, a koje je teško ili nemoguće kvantifikovati.

Savladavanje operativnih rizika je proces utvrđivanja neophodnih aktivnosti sa ciljem smanjivanja vjerovatnoće nastanka štetnih događaja i veličine potencijalnih i stvarnih gubitaka koje oni mogu izazvati.

Za sve uočene potencijalne ili već ostvarene rizike, utvrđuje se da li je moguće primjeniti korektivne mjere za ispravljanje trenutno nastale situacije, kao i preventivne mjere koje omogućavaju da se sličan rizik ne ponovi, odnosno, da se spriječi njegovo nastajanje.

Ublažavanje operativnog rizika podrazumijeva održavanje rizika u nivou koji je u skladu sa sklonošću Banke ka preuzimanju rizika kroz sljedeće mjere: prihvatanje (tolerancija) rizika, ublažavanje rizika, transfer (osiguranje) rizika, diverzifikacija rizika, izbjegavanje (prevencija) rizika.

Po identifikovanju operativnog rizika u Banci počinje proces njegovog monitoringa, odnosno praćenja u smislu uticaja na poslovanje.

Banka u okviru redovnog praćenja i izvještavanja o operativnom riziku obuhvata minimalno informacije o vrsti gubitka ili rizika, uzrocima i izvorima događaja, odnosno rizika, značajnosti događaja ili rizika i mjerama koje su preduzete ili se planiraju preduzeti s ciljem ublažavanja posljedice događaja.

Ovaj proces je integralni dio poslovnih aktivnosti Banke i ključan u upravljanju operativnim rizicima.

Da bi praćenje operativnog rizika adekvatno funkcionisalo, Banka propisuje procedure koje definišu elemente sistema upravljanja operativnim rizicima.

Ono na čemu Banka mora kontinuirano raditi je organizaciona klima i kultura zaposlenih.

Uspješnost Banke ogleda se u kojoj mjeri je uspješno postavljena kategorija operativnog rizika među zaposlenim, i koliko je smanjena izloženost prema operativnim rizicima, jer se za isti mora obezbijediti kapitalna adekvatnost.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti obuhvata rizik likvidnosti izvora finansiranja, koji proizilazi iz mogućnosti da Banka neće biti sposobna da izmiri svoje dospjele novčane obaveze zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja i rizik tržišne likvidnosti, koji proizilazi iz mogućnosti da Banka neće biti sposobna da izmiri svoje dospjele novčane obaveze zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva usljed poremećaja na tržištu.

U upravljanju likvidnosti Banka se pridržava principa racionalne diversifikacije porijekla i ročne strukture izvora sredstava i plas-

mana, uzimajući u obzir da prikupljeni depoziti predstavljaju primarni izvor kreditnog potencijala sa najvišim stepenom učestalosti priliva i odliva.

Upravljanje rizikom likvidnosti zasnovano je na pristupima i metodima usmjerenim u budućnost (tzv. „forward looking“ pristup), kao što su analize različitih pretpostavki i scenarija, i provođenje stres testova koji omogućavaju identifikaciju potencijalnih rizika.

Identifikacija potencijalnih rizika je od velikog značaja za Banku u cilju utvrđivanja kriterija za upravljanje rizikom likvidnosti.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva da Banka ima jasno definisan proces koji obuhvata:

- identifikaciju rizika likvidnosti;
- mjerenje rizika likvidnosti;
- praćenje rizika likvidnosti;
- kontrolu rizika likvidnosti;
- ublažavanje rizika likvidnosti;
- testiranje otpornosti na stres.

Likvidnost Banke zavisi od obima i strukture aktive i pasive, kao i od valutne, ročne i sektorske usklađenosti određenih pozicija aktive i pasive.

Identifikacija rizika likvidnosti se bazira na analiziranju svih indikatora koji mogu dovesti do nastanka i povećanja rizika likvidnosti.

Efikan proces mjerenja rizika likvidnosti je ključan za njegovim adekvatnim upravljanjem.

Metod mjerenja likvidnosti podrazumijeva procjenu i upoređivanje svih budućih novčanih priliva i odliva (neto tokova gotovine) po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki u cilju utvrđivanja potencijalnih nedostataka likvidnih sredstava kako u uslovima redovnog poslovanja tako i u uslovima krize likvidnosti.

Praćenje i izvještavanje o riziku likvidnosti Banka je uspostavila na dnevnoj, sedmičnoj, dekadnoj, mjesečnoj, kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi koja je usklađena sa regulatornim zahtjevima.

Za mjerenje profila rizika likvidnosti, pored minimalno propisanog koeficijenta pokrića likvidnosti (engl. Liquidity Coverage Ratio – LCR) i koeficijenta neto stabilnih izvora finansiranja (engl. Net Stable Funding Ratio – NSFR), Banka koristi dodatne alate i mjerila kvantitativne procjene rizika likvidnosti.

Banka takođe ima uspostavljen sistem za identifikovanje i praćenje indikatora ranog upozorenja kako bi bila u mogućnosti da probleme uoči u ranoj fazi. Indikatore ranog upozorenja Banka je definisala Planom za likvidnost za nepredviđene slučajeve.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva i sprovođenje

mjera za ublažavanje izloženosti riziku likvidnosti što se postiže uspostavljanjem odgovarajućih limita i njihovim poštovanjem, diverzifikacijom izvora i plasmana po valuti i ročnosti kao i po strukturi koje omogućavaju Banci nesmetano poslovanje i u vanrednim uslovima, uključujući i stabilne izvore finansiranja. Ublažavanje rizika podrazumijeva diverzifikaciju, prenos, smanjenje ili izbjegavanje rizika, a Banka ga sprovodi imajući u vidu rizični profil.

Banka je izradila Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve u kojem su postavljeni indikatori ranog upozorenja u slučajevima krize likvidnosti, dužnosti i odgovornosti u tim situacijama, procedure informisanja nadležnih organa Banke, procedure i postupke za pribavljanje manjkova tekućih sredstava kao i vremenski okvir za preduzimanje određenih aktivnosti u normalnim i stresnim okolnostima, identifikaciju, pouzdanost i redosljed korištenja izvora finansiranja.

Banka je usvojila Odluku o listi članova kriznog menadžmenta kao sastavni dio Plana za likvidnost za nepredviđene slučajeve.

Izvještavanje o likvidnosti vrši se putem internih izvještaja i izvještaja prema regulatoru. Izvještaji se na redovnoj osnovi dostavljaju Upravi, ALCO odboru, RICO odboru, Nadzornom odboru Banke, Agenciji i nadležnim sektorima za praćenje limita.

TESTIRANJE OTPORNOSTI NA STRES

Testiranje otpornosti na stres predstavlja važan alat u procesu upravljanja rizicima koji treba da služi kao komplementarna osnova sistemima mjerenja rizika. Važnu ulogu ima u sljedećim segmentima:

- pruža procjenu rizika u budućnosti (engl. forward looking);
- prevazilazi ograničenja modela i istorijskih podataka;
- podrška internoj i eksternoj komunikaciji;
- daje inpute planiranju kapitala i likvidnosti;
- utiče na određivanje tolerancije prema riziku Banke;
- olakšava razvoj smanjenja rizika ili planova za vanredne situacije;
- testira mogućnosti i efekte provođenja Plana oporavka.

Prema principu proporcionalnosti, testiranjem otpornosti na stres se obuhvataju najznačajnije oblasti poslovanja Banke te događaji koji mogu biti posebno štetni za Banku, uključujući ne samo događaje koji mogu prouzrokovati gubitke za Banku već i one koji mogu nanijeti štetu reputaciji Banke. Banka prilikom testiranja otpornosti na stres obuhvata sve značajne faktore rizika specifične za njeno poslovanje i makroekonomsko okruženje.

Stres testovi upotrebljavaju se kao ulazni podaci za određivanje sklonosti ka preuzimanju rizika Banke ili određivanje ograničenja izloženosti. Takođe se upotrebljavaju kao podrška procjeni strateškog odabira prilikom primjene ili rasprave o dugoročnom poslovnom planiranju i treba da budu u skladu sa postupkom planiranja kapitala i likvidnosti.

Stres testiranje u Banci se sprovodi sa namjenom:

- Interne procjene adekvatnosti kapitala – ICAAP;
- Interne procjene adekvatnosti likvidnosti – ILAAP;
- izrade Plana oporavka Banke;
- na zahtjev Agencije.

Stres testiranje se radi najmanje jednom godišnje za svrhe ICAAP-a, ILAAP-a i Plana oporavka Banke. Stres testiranje za sve značajne rizike se sprovodi neposredno prije procesa ICAAP-a i ILAAP-a zbog integracije rezultata u ukupne proračune, dok se testiranje efekata provođenja Plana oporavka sprovodi neposredno prije izrade odnosno redovnog godišnjeg ažuriranja Plana oporavka Banke.

Stres testiranje se sprovodi i češće, ako se značajno promijeni rizični profil Banke, makroekonomsko okruženje ili poslovi Banke, zatim prilikom vanrednog ažuriranja Plana oporavka Banke i na zahtjev Agencije, u skladu sa principom proporcionalnosti.

Rezultate stres testiranja Banka koristi za određivanje širokog raspona odgovarajućih mjera koje će Nadzorni odbor i Uprava Banke preduzeti sa ciljem održavanja adekvatnog kapitala i likvidnosti, adekvatne sklonosti ka preuzimanju rizika, limita rizika, te ublažavanja potencijalnih negativnih efekata poslovanja u periodima stresa (npr. dodatne tehnike smanjenja rizika, sačinjavanje planova za vanredne situacije, revidiranje planova kapitala i slično).

Banka razmatra spektar tehnika za smanjenje rizika i planova u vanrednim situacijama u duhu vjerovatnih stresnih uslova (ne obavezno za obrnute stres testove) sa fokusom na minimum teškim ali vjerovatnim negativnim scenarijom.

KAPITALNI ZAHTJEVI I ADEKVATNOST KAPITALA

Upravljanje kapitalom predstavlja redovni proces utvrđivanja i održavanja kvantiteta i kvaliteta (odnosno strukture) kapitala Banke najmanje na propisanom odnosno odgovarajućem nivou kao i jasno razumijevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Zbog toga što kapital predstavlja rijedak ekonomski i strateški resurs, upravljanje kapitalom čini jednu od najbitnijih komponenti opreznog, efikasnog i strateškog planiranja i upravljanja Bankom.

Kapital Banci pruža potrebne izvore za redovne aktivnosti, pokrće preuzetog i potencijalnog rizika, upotpunjavanje ukupnog poslovanja, širenje obima Banke i finansiranje nekamatonosne aktive.

Banka, u zavisnosti od rizičnog profila i sistemskog značaja Banke, treba da u svakom trenutku obezbijedi iznos kapitala adekvatan vrstama, obimu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Regulatorni kapital Banke predstavlja iznos izvora sredstava koji je Banka dužna održavati radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obaveza prema povjeriocima. Regulatorni kapital predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja. Pri tome, osnovni kapital Banke predstavlja zbir redovnog osnovnog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja.

Regulatorni kapital ne može biti manji od 15 miliona KM.

Banka može povećati kapital na sljedeći način:

- novim ulozima i to emisijom novih akcija po postupku na način i pod uslovima propisanim odgovarajućim Zakonom o bankama i drugim propisima;
- iz sredstava Banke pretvaranjem neraspoređene dobiti u akcionarski kapital u skladu sa Zakonom o bankama i drugim propisima.

Pri povećanju osnovnog kapitala Banke vrši se izdavanje novih akcija ili se povećava nominalna vrijednost postojećih akcija. Odluku o povećanju osnovnog kapitala donosi Skupština Banke, uz prethodnu saglasnost Agencije.

Regulatorni kapital Banke na dan 31.12.2022. godine iznosi 23 miliona KM i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 3,4 miliona KM usljed izvršene dokapitalizacije (od strane postojećih akcionara).

Informacije koje se odnose na strukturu regulatornog kapitala Banke na dan 31.12.2022. godine sadržane su u sljedećoj tabeli.

Kapital		
Red. br.	Stavka	Iznos (u 000 KM)
1	REGULARNI KAPITAL	23,121
1.1	OSNOVNI KAPITAL	23,121
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	17,121
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	23,236
1.1.1.2	Zadržana dobit	-5,815
1.1.1.3	Ostali ukupni rezultat	85
1.1.1.4	Ostale rezerve	56
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	-441
1.1.1.6	(-) Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizilazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane poreske obaveze	0
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	0
1.1.1.8	(-) Odloženo poresko sredstvo koje se može odbiti i koja zavisi od buduće profitabilnosti i proizilazi iz privremenih razlika	0
1.1.2	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	6,000
1.1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	6,000
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	0
1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbija se od redovnog osnovnog kapitala)	0
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	0
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinisani krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	0
1.2.2	Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	0
1.2.3	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	0
1.2.4	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala – ostalo	0

Postupajući u skladu sa propisom da regulatorni kapital Banke ne smije pasti ispod iznosa uplaćenog osnivačkog kapitala koji se u skladu sa odredbama zakonskog propisa zahtjeva prilikom izdavanja dozvole za rad, Banka mora u svakom trenutku ispunjavati sljedeće kapitalne zahtjeve:

- **stopu redovnog osnovnog kapitala od 6.75%,**
- **stopu osnovnog kapitala od 9%,**
- **stopu regulatornog kapitala od 12%.**

Banka izračunava stope kapitala na sljedeći način:

- stopa redovnog osnovnog kapitala jeste odnos redovnog osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku, izražena u procentima;
- stopa osnovnog kapitala jeste odnos osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku, izražena u procentima;
- stopa regulatornog kapitala jeste odnos regulatornog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku, izražena u procentima.

Banka je dužna ispunjavati regulatorne zahtjeve u pogledu zaštitnih slojeva kapitala.

Zaštitni sloj za očuvanje kapitala jeste regulatorni kapital koji Banka mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2.5% ukupnog iznosa izloženosti riziku. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala predstavlja dio redovnog osnovnog kapitala iznad propisanog minimuma od 6.75% ukupnog iznosa izloženosti riziku, odnosno sve propisane minimalne stope kapitala se uvećavaju za iznos zaštitnog sloja za očuvanje kapitala.

Zahtjev za ostale zaštitne slojeve kapitala (kombinovani zaštitni sloj) predstavlja redovni osnovni kapital, izražen procentualno u odnosu na ukupni iznos izloženosti riziku, koji je namijenjen ispunjavanju zahtjeva za zaštitnim slojem za očuvanje kapitala, uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, u zavisnosti od toga šta je primjenjivo:

- **kontraciklični zaštitni sloj specifičan za banku,**
- **zaštitni sloj za sistemski važnu banku,**
- **zaštitni sloj za sistemski rizik.**

Trenutno obaveza Banke odnosi se na održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala. Primjena ostalih zaštitnih slojeva kapitala propisat će se posebnim internim aktom u slučaju potrebe.

U skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka i Odlukom o izmjeni i dopuni odluke o izračunavanju kapitala banaka, Banka izračunava kapitalne zahtjeve za sljedeće rizike:

- **kreditni rizik** – koristi se standardizovani pristup u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banaka i Odluke o izmjeni i dopuni odluke o izračunavanju kapitala banaka. Kapitalni zahtjev za kreditni rizik se računa kao iznos izloženosti ponderisan rizikom za kreditni rizik * 12%;
- **tržišni rizik** – koristi se standardizovani pristup u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banaka. Kapitalni zahtjev za tržišni rizik se računa kao ukupna neto devizna pozicija Banke (ukupna neto duga ili neto kratka pozicija, u zavisnosti koja je veća) * 12%;
- **operativni rizik** – koristi se pristup osnovnog pokazatelja u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banaka i Odluke o izmjeni i dopuni odluke o izračunavanju kapitala banaka. Prema pristupu osnovnog pokazatelja, kapitalni zahtjev za operativni rizik jednak je 15% trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja koji se izračunava u skladu sa članom 105. Odluke o izračunavanju kapitala banaka i članom 18. Odluke o izmjeni i dopuni odluke o izračunavanju kapitala banaka.

Podaci koji se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost kapitala na dan 31.12.2022. godine dati su u sljedećoj tabeli.

Adekvatnost kapitala		
Broj	Stavka	Iznos (u 000 KM)
1	Kapitalni zahtjevi za kreditni rizik	15,458
2	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	206
3	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik	1,387
4	STOPA REDOVNOG OSNOVNOG KAPITALA	12.0%
5	STOPA OSNOVNOG KAPITALA	16.3%
6	STOPA REGULATORNOG KAPITALA	16.3%

Proces interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP)

Banka je uspostavila proces interne procjene adekvatnosti kapitala (engl. Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP) u skladu sa Odlukom o postupku interne procjene adekvatnosti kapitala u bankama.

Banka, na kontinuiranoj osnovi, uspostavlja i provodi odgovarajući dokumentovani postupak za utvrđivanje i obezbjeđenje adekvatnog nivoa kapitala koji prema internoj procjeni Banke odgovara prirodi, obimu i složenosti aktivnosti Banke, pri tome uzimajući u obzir rizični profil, sistem upravljanja rizicima i tehnike koje se koriste za smanjenje rizika.

Prilikom izbora postupka za utvrđivanje i obezbjeđenje adekvatnog nivoa kapitala, Banka može uzeti u obzir i druge faktore, kao što su tržišna pozicija, ulazak na nova tržišta, dostupnost kapitala te ostali strateški ciljevi. Banka analizira i dokumentuje uticaj navedenih faktora na visinu potrebnog kapitala na osnovu ICAAP-a.

Banka sprovodi ICAAP najmanje jednom godišnje, a u slučaju značajne promjene rizičnog profila i češće.

Osnovni cilj ICAAP-a je zaštita kapitala raspoloživog za pokriće rizika kako bi se osigurao adekvatan nivo kapitala za pokriće rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svome poslovanju.

ICAAP se zasniva na sljedećih sedam principa:

- Nadzorni odbor i Uprava Banke odgovorni su za uspostavljanje i provođenje adekvatnog ICAAP-a;
- ICAAP je sastavni dio sveobuhvatnog sistema upravljanja i donošenja odluka u Banci;
- CAAP daje ključni doprinos kontinuitetu poslovanja Banke, obezbjeđujući adekvatan nivo kapitala;
- svi značajni rizici su identifikovani i uključeni u ICAAP;
- raspoloživi kapital je visokokvalitetan i jasno definisan;
- metodologije za utvrđivanje internih kapitalnih zahtjeva su adekvatne, konzistentne i nezavisno validirane;
- redovno testiranje otpornosti kapitala na stres treba da obezbijedi adekvatnost kapitala i u vanrednim situacijama.

U cilju uključenja ICAAP-a u sistem upravljanja u Banci, Banka obezbjeđuje adekvatnu povezanost i usklađenost ICAAP-a sa:

- sistemom upravljanja u Banci, strategijom i poslovnim politikom Banke;
- strategijom, politikom, procedurama i procesima upravljanja rizicima, uključujući sistem, strategije, politike, procedure i procese upravljanja kapitalom;
- planom kapitala;
- planom oporavka Banke, uključujući plan oporavka kapitala Banke;
- sistemom izvještavanja;
- postupkom interne procjene adekvatnosti likvidnosti Banke (ILAAP);
- politikom i praksom naknada u Banci;
- drugim procesima i aktima Banke značajnim za sprovođenje ICAAP-a.

Banka je u okviru metodologije za sprovođenje ICAAP-a uspostavila kvantitativne i kvalitativne kriterijume na osnovu kojih utvrđuje značajne rizike koji će biti uključeni u ICAAP, uzimajući u obzir vrstu, obim i složenost svog poslovanja, kao i specifičnost tržišta na kojima posluje. ICAAP-om su obuhvaćene sljedeće faze:

- *utvrđivanje značajnih rizika;*
- *kvantifikacija rizika odnosno mjerenje ili procjena pojedinačnog značajnog rizika i izračunavanje internih kapitalnih zahtjeva za pojedinačne značajne rizike;*
- *utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahtjeva, kao zbira svih internih kapitalnih zahtjeva za pojedinačne značajne rizike;*
- *poređenje ukupnih kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu sa Odlukom za izračunavanje kapitala banaka i ukupnih internih kapitalnih zahtjeva.*

Banka na osnovu svog rizičnog profila identifikuje materijalno značajne rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, a koje će obuhvatiti ICAAP-om. Prilikom identifikacije materijalno značajnih rizika Banka uzima u obzir vrstu, prirodu, obim i složenost aktivnosti Banke i tržišta na kojima posluje.

Utvrđivanje značajnosti pojedinačnih rizika se zasniva na skupu indikatora procjene rizika kao što su performanse, izloženosti, volumeni, gubici kao i na bilo kojim dodatnim elementima koji omogućavaju što je više moguće procjenu činjenica zasnovanih na performansama iz prethodne godine, sa posebnom pažnjom na prognozi za sljedeće četiri godine. Ovi indikatori procjene rizika pružaju osnovu za samoprocjenu uticaja konkretnog rizika na poslovanje Banke.

Interni kapitalni zahtjevi se procjenjuju za rizike koji se smatraju značajnim u Banci.

Banka prilikom izračunavanja internih kapitalnih zahtjeva mjeri značajne rizike kvantitativnim metodama ili procjenjuje značajne rizike koje nije u mogućnosti kvantifikovati koristeći se metodologijom i pristupima koji najviše odgovaraju organizaciji i poslovnim aktivnostima Banke.

Nakon sprovođenja svih faza ICAAP-a (utvrđivanje značajnih rizika, kvantifikacija rizika, testiranje otpornosti na stres, izračun internih kapitalnih zahtjeva) sačinjava se Izvještaj o ICAAP-u koji se dostavlja Agenciji.

Izvještaj o ICAAP-u služi kao polazna osnova za obavljanje dijaloga između Banke i Agencije u okviru procesa nadzornog pregleda i procjene banaka (engl. Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) u dijelu regulatornih zahtjeva iz Stuba 2, kako bi se postigao osnovni cilj ICAAP-a, a to je održavanje adekvatnog kapitala Banke na nivou dovoljnom za pokriće rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Proces interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP)

Banka je uspostavila proces interne procjene adekvatnosti likvidnosti (engl. Internal Liquidity Adequacy Assessment Process - ILAAP) u skladu sa Odlukom o postupku interne procjene adekvatnosti likvidnosti u banci.

Sposobnost blagovremenog izvršavanja svih obaveza plaćanja, kako u uobičajenim, tako i u vanrednim okolnostima od presudnog je značaja za održavanje kontinuiteta poslovanja Banke. S tim u vezi, interna procjena adekvatnosti likvidnosti ima ključnu ulogu u sveobuhvatnom procesu upravljanja rizicima sa kojima se Banka suočava.

Banka sprovodi ILAAP najmanje jednom godišnje, a u slučaju značajne promjene rizičnog profila i češće.

U skladu sa podzakonskim propisima Agencije, Banka je uspostavila odgovarajuće interne procese i metodologiju kojima se obezbjeđuje održavanje adekvatnog nivoa rezervi likvidnosti, koje su neophodne za obezbjeđenje kontinuiteta poslovanja, kako u regulatornim uslovima, tako i u slučaju vanrednih okolnosti. Obim i složenost navedenih aktivnosti su usklađeni sa prirodom i složenošću poslovanja Banke.

ILAAP-om Banka prepoznaje sve potencijalno značajne rizike koji bi mogli uticati na očuvanje adekvatnosti likvidnih sredstava Banke, sa akcentom na one rizike koji su materijalno značajni za Banku, definisanje metodologije obračuna za procjenu adekvatnosti likvidnosti, kao i obračun pratećih pokazatelja likvidnosne pokrivenosti (LCR, NSFR), uz odgovarajuće stres testove.

U skladu sa dobijenim rezultatima, Banka obezbjeđuje postojanje zadovoljavajućeg nivoa rezervi likvidnosti, a stabilni izvori finansiranja moraju biti jasno definisani.

ILAAP obezbjeđuje da Banka ima strategije, politike, procese i sisteme za identifikovanje, mjerenje, upravljanje i praćenje rizika likvidnosti u odgovarajućim vremenskim periodima, uključujući i unutardnevnu likvidnost, koji moraju obezbijediti da Banka održava adekvatne nivoe rezervi likvidnosti.

ILAAP se zasniva na sljedećih sedam principa:

- Nadzorni odbor i Uprava Banke odgovorni su za uspostavljanje i provođenje adekvatnog ILAAP-a;
- ILAAP je sastavni deo sveobuhvatnog sistema upravljanja u Banci;
- ILAAP daje ključni doprinos kontinuitetu poslovanja Banke obezbjeđujući adekvatnu likvidnost sa različitih aspekata;
- svi značajni rizici su identifikovani i uključeni u ILAAP;
- interne rezerve likvidnosti i stabilni izvori finansiranja su precizno određeni, pri čemu su rezerve likvidnosti visokokvalitetne;
- metodologije za kvantifikovanje rizika u ILAAP-u su adekvatne, konzistentne i nezavisno validirane;
- redovno testiranje otpornosti likvidnosti na stres treba da obezbijedi adekvatnu likvidnost i u vanrednim situacijama.

U cilju uključenja ILAAP-a u sistem upravljanja u Banci, Banka obezbjeđuje adekvatnu povezanost i usklađenost ILAAP-a sa:

- sistemom upravljanja u Banci, strategijom i poslovnom politikom Banke;
- strategijom, politikom, procedurama i procesima upravljanja rizicima, uključujući sistem, strategije, politike, procedure i procese upravljanja rizikom likvidnosti;
- planom likvidnosti, uključujući i plan izvora finansiranja;
- planom za likvidnost za nepredviđene slučajeve;
- planom oporavka Banke, uključujući plan oporavka likvidnosti Banke;
- sistemom izvještavanja;
- postupkom interne procjene adekvatnosti kapitala Banke (ICAAP);
- politikom i praksom naknada u Banci;
- kao i drugim procesima i aktima Banke značajnim za sprovođenje ILAAP-a.

Mjerenjem rizika likvidnosti koji se zasnivaju na dva pokazatelja likvidnosti (LCR i NSFR) kao i stres testovima i analizi scenarija, Banka će sagledavati procese upravljanja rizikom likvidnosti i dati ključni doprinos u obezbjeđenju kontinuiteta poslovanja Banke identifikovanjem i kvantifikovanjem svih značajnih rizika kojima je Banka izložena, ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, uključujući i rizike koji potiču iz makroekonomskog i poslovnog okruženja Banke koji mogu negativno uticati na likvidnost Banke.

Ispunjenjem svih zahtjeva Agencije vezanih za likvidnost Banke a u vezi sa ILAAP-om i izvještavanjem o tome, Banka obezbjeđuje kontinuitet poslovanja Banke.

Banka sprovodi redovan proces identifikovanja svih značajnih rizika kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, uzimajući u obzir vrstu, prirodu, obim i složenost aktivnosti Banke i tržišta na kojima posluje. Banka tokom procesa identifikovanja značajnih rizika uzima u obzir ekonomski i normativni aspekt ILAAP-a.

Banka određuje, procjenjuje i održava interne rezerve likvidnosti i stabilne izvore finansiranja u skladu sa ekonomskim aspektom ILAAP-a.

Interne rezerve likvidnosti Banka određuje na osnovu izračunavanja potrebnih likvidnih sredstava za pokriće svih značajnih rizika primjenom metodologija za kvantifikovanje rizika i testiranjem otpornosti na stres.

Banka primjenjuje metodologije za kvantifikovanje rizika u cilju kvantifikovanja potencijalnih budućih promjena likvidnosti i izvora finansiranja u skladu sa ekonomskim i normativnim aspektom ILAAP-a.

Banka primjenom metodologije za kvantifikovanje rizika utvrđuje ukupne interne likvidnosne zahtjeve koji su potrebni za pokriće svih značajnih rizika u poslovanju, koji određuju njen rizični profil likvidnosti ili utiču na njega.

Banka održava nivo internih rezervi likvidnosti i stabilnih izvora finansiranja najmanje u iznosu ukupnih internih likvidnosnih zahtjeva, a taj iznos nikada ne može biti manji od ukupnih minimalnih likvidnosnih zahtjeva izračunatih u skladu sa regulatornim zahtjevom.

Nakon sprovođenja svih faza ILAAP-a (utvrđivanje značajnih rizika, kvantifikacija rizika, testiranje otpornosti na stres, izračun internih likvidnosnih zahtjeva) sačinjava se Izvještaj o ILAAP-u koji se dostavlja Agenciji.

Izvještaj o ILAAP-u služi kao polazna osnova za obavljanje dijaloga između Banke i Agencije u okviru procesa nadzornog pregleda i procjene banaka (engl. Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) u dijelu regulatornih zahtjeva iz Stuba 2, kako bi se postigao osnovni cilj ILAAP-a, a to je održavanje adekvatne likvidnosti Banke na nivou dovoljnom za pokriće rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Marketing i društvena odgovornost

Banka je i ovu godinu obilježila pružanjem podrške u vidu brojnih sponzorstava i donacija koja su za cilj imala pomoć promociji lokalne zajednice u kojoj djeluje, kroz razne sportske i društvene pogađaje. Takođe, kada govorimo o društvenoj odgovornosti ne možemo se ne osvrnuti da pored brige i solidarnosti koju pruža lokalnoj zajednici, neizostavna je i briga i odgovornost o zaposlenim.

Takođe, prethodnu godinu između ostalih, obilježio je jedan od značajnijih projekata, Filijala Istočno Sarajevo počela je sa radom u novom modernom opremljenom objektu na novoj adresi, te je nastavljeno širenje poslovne mreže otvaranjem novih poslovnica, kao i uređenja postojećih u skladu sa vizuelnim identitetom i Knjigom grafičkih standarda, a sve sa ciljem da se klijenti i zaposleni osjećaju ugodnije u modernom opremljenom prostoru.

Kao i proteklih, tako i ove godine bavili smo se temeljnom analizom potreba klijenata, sugestijama i prijedlozima, na način svakodnevnog komuniciranja sa klijentima putem direktnih i indirektnih kanala komunikacije.

Aktivan pristup korištenja svih digitalnih kanala u svrhu promovisanja proizvoda i usluga obilježio je i 2022. godinu, te i na taj način ostavili smo mogućnost aktivne komunikacije sa klijentima, što je od velikog značaja.

Kvalitetna usluga i raznovrsna ponuda proizvoda, konstantna briga o klijentima i odgovoran marketing, uz poštovanje važeće regulative i integriteta konkurencije, kao i širenje poslovnog sistema su namjera i plan i za naredni period.

Finansijski izvještaj

ODGOVORNOSTI RUKOVODSTVA I LICA OVLAŠĆENIH ZA UPRAVLJANJE ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Rukovodstvo Naše Banke AD Banja Luka je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Banke da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, kada je to primjenljivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korišćenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Banke.

Uprava je dužna podnijeti na usaglašavanje Nadzornom odboru godišnje izvještaje Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini akcionara na usvajanje.

U ime i za račun Banke:

Andrej Đurica

**Direktor sektora za finansije,
računovodstvo i izvještavanje**

Siniša Kalaba

Član Uprave

Dejan Vuklišević

Predsjednik Uprave Banke

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Naše Banke a.d. Banja Luka

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja "Naše Banke" a.d. Banja Luka ("Banka"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2022. godine, izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2022. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Osnova za mišljenje Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku

našeg izvještaja Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks), zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj i ispunili smo i druge naše etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 33 uz finansijske izvještaje, u kojoj je objelodanjeno da je Banka u zakonski predviđenom roku predala svoje finansijske izvještaje za poslovnu 2022. godinu nadležnom registru (APIF). Naknadno, Banka je 10. aprila 2023. godine predala nadležnom registru korigovane finansijske izvještaje za poslovnu 2022. godinu koji su bili predmet naše revizije. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po navedenom pitanju.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda.

Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Rezervisanja za kreditne gubitke

Banka obračunava rezervisanja za kreditne gubitke u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivoj na banke u Republici Srpskoj.

Banka je na dan 31. decembra 2022. godine formirala ispravku vrijednosti za finansijska sredstva u iznosu od KM 11,176 hiljada za finansijsku aktivu u obimu od ukupno KM 298,798 hiljada, kao i rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivu u iznosu od KM 87 hiljada za rizičnu vanbilansnu aktivu u iznosu od KM 16,246 hiljada u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Ova rezervisanja za gubitke predstavljaju najbolju procjenu rukovodstva u pogledu očekivanih gubitaka za kreditni portfolio na datum bilansa stanja.

Ovo je ključno revizijsko pitanje jer je značajna procjena uključena u određivanje očekivanih kreditnih gubitaka.

Ključna područja procjene uključuju tumačenje zahtjeva da se odredi umanjenje vrijednosti po osnovu primjene MSFI 9, a koje je usklađeno sa zahtjevima zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u Republici Srpskoj.

Dalje, Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka Agencije za bankarstvo Republike Srpske dozvoljeno je bankama da, ukoliko nemaju adekvatnu vremensku seriju, količinu i/ili kvalitet relevantnih istorijskih podataka, te nisu u mogućnosti da utvrde vrijednost PD parametra korišćenjem svog modela na adekvatan i dokumentovan način, koriste za obračun ispravke vrijednosti minimalno propisane procenete samom Odlukom.

Banka je zbog određenih manjkavosti internog modela koji je bio u primjeni do 31. decembra 2019. godine odlučila da od 1. januara 2020. godine u potpunosti uskladi svoj način obračuna obezvrijeđenja sa pomenutom odlukom i obračun ispravke vrijednosti radi po pravilima propisanim navedenom Odlukom.

Banka za potrebe obračuna ispravke vrijednosti primjenjuje sljedeća tri nivoa obezvrijeđenja:

- **Nivo 1 - nizak nivo kreditnog rizika.**
- **Nivo 2 - povećan nivo kreditnog rizika.**
- **Nivo 3 - izloženosti kod kojih je nastalo umanjene vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza.**

Osnovni kriterijum za razvrstavanje finansijskih sredstava u nivoe rizika je docnja – plasmani sa docnjom većom od 30 dana se svrstavaju u Nivo rizika 2, a sa docnjom većom od 90 dana u nivo kreditnog rizika 3. Nivoi 1 i 2 uključuju samo neproblematičnu finansijsku aktivu. Nivo 3 uključuje samo problematičnu finansijsku aktivu.

Za obračun ispravke vrijednosti finansijskih instrumenata u nivou 1 se primjenjuje procenat od 2%, a za finansijske instrumente u nivou 2 procenat od 8%.

Za finansijske instrumente u nivou 3 kalkulišu se očekivani kreditni gubici za cijeli životni vijek instrumenta na bazi procjene očekivanih novčanih tokova kao i očekivanih priliva od realizacije kolaterala, koji se zatim porede sa iznosom ispravke vrijednosti obračunatim primjenom minimalnih procenata propisanim Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka na izloženost Banke, i knjigovodstveno se evidentira viši od ta dva.

*Veza sa objelodanjivanjem u napomenama
Napomene 3.7, 8. i 30.1 uz finansijske izvještaje.*

Primjenjene procedure revizije

U cilju procjene prikladnosti utvrđenih rezervisanja za gubitke po kreditima, mi smo:

- ✓ Procijenili značajne procese kreditnog poslovanja.
- ✓ Izvršili pregled Politike upravljanja kreditnim rizikom i utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka.
- ✓ Identifikovali i testirali sistem interne kontrole, posebno ključne kontrole uključene u odobravanje kredita, tekući proces praćenja i ranog otkrivanja problema u naplati, i značajnih povezanih lica, i izvršili testiranje sistema interne kontrole za ispravno određivanje kategorije komitenata i odmjeravanje sredstava obezbjeđenja.

---

a) Testirali, koristeći uzorke, da li su objektivni dokazi obezvrijeđenja u potpunosti identifikovani i procijenili da li su se desili događaji koji značajno utiču na sposobnost otplate dugova dužnika u vezi sa kreditima i plasmanima za koje se smatra da su u docnji. Takođe smo procijenili adekvatnost klasifikacije finansijskih instrumenata u Nivoje kreditnog rizika u skladu sa zahtjevima Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, uzimajući u obzir i uticaj COVID-19 na tu klasifikaciju.

b) Izvršili smo provjeru kalkulacije za obračun rezervisanja na odabranom uzorku kredita i plasmana.

c) Za uzorak pojedinačno obezvrijeđenih kredita, analizirali smo najnovija dešavanja kod dužnika i osnovu mjerenja vrijednosti obezvrijeđenja, i razmotrili da li su ključna prosuđivanja bila adekvatna kada se uzmu u obzir okolnosti dužnika. Takođe smo ponovo izvršili obračun obezvrijeđenja utvrđen od strane rukovodstva Banke. Pored toga, testirali smo ključne ulazne podatke za obračun obezvrijeđenja, uključujući očekivane buduće tokove gotovine i vrednovanje kolaterala u posjedu i razmotrili sa rukovodstvom Banke da li su procjene vrijednosti bile ažurne, konzistentne sa strategijom koja se slijedi u pogledu određenog dužnika i adekvatne za tu svrhu.

d) Procijenili smo adekvatnost objelodanjivanja Banke obuhvaćene u Napomenama 3.7, 8. i 30.1. finansijskih izvještaja.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Banke da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, kada je to primjenljivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korišćenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija izvršena u skladu sa MSR uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz kada on postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da oni, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, mi koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- 1 Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnog pogrešnog iskaza u finansijskim izvještajima, nastalog usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i izvršavamo revizorske procedure koje odgovaraju tim rizicima i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed greške, pošto kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, lažne iskaze ili zaobilaženje interne kontrole.

2 Sagledavamo interne kontrole koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Banke.

3 Ocjenjujemo adekvatnost primjenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja na reviziji čiji je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Tibor Florjan.

Tibor Florjan

Tibor Florjan
Ovlašćeni revizor i lice ovlašćeno za zastupanje

**Društvo za reviziju
BDO d.o.o. Banja Luka**

Ive Andrića 15
78000 Banja Luka
Republika Srpska
26. april 2023. godine

Izveštaj o ukupnom rezultatu

ZA PERIOD KOJI SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2022. GODINE
(BILANS USPJEHA) (U hiljadama BAM)

Opis	Napomena	2022.	2021.
Prihodi od kamata	5	7,238	5,832
Rashodi od kamata	5	(1,158)	(1,345)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu kamata		6,080	4,487
Prihodi od naknada i provizija	6	6,568	5,282
Rashodi od naknada i provizija	6	(1,817)	(1,176)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu naknada i provizija		4,751	4,106
Neto dobiti po osnovu prodaje HOV i udjela (učešća)		-	-
Neto prihodi po osnovu kursnih razlika	7	428	278
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu ukidanja rezervisanja za obaveze		-	-
Ostali prihodi iz operativnog poslovanja		-	-
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvrijeđenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	8	124	545
Neto operativni prihod		11,383	9,416
Rashodi operativnog poslovanja	9	(4,669)	(4,405)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	(5,272)	(5,629)
Troškovi amortizacije	11	(1,349)	(1,222)
Ostali prihodi	12	2,172	2,701
Ostali rashodi	13	(733)	(606)
Poslovni dobitak		1,532	255
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja		1,532	255
Porez na dobit	14	(108)	(37)
Dobitak po osnovu odloženih poreskih sredstava i obaveza		2	-
Dobitak/(gubitak) posle oporezivanja		1,427	218
Ostali dobiti i gubici u periodu			
Dobici / (gubici) po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na HOV		10	18
Dobici / (gubici) po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na osnovnim sredstvima i nematerijalnim sredstvima		-	(11)
Ostali ukupan rezultat u periodu		10	(7)
Ukupan rezultat za obračunski period		1,437	225

Izveštaj o finansijskom položaju

NA DAN 31. DECEMBRA 2022. GODINE
(BILANS STANJA) (U hiljadama BAM)

	Napomena	31.12.2022.	31.12.2021.
AKTIVA			
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	15	81,469	95,942
Hartije od vrednosti	16	30,285	19,858
Kredit i plasmani bankama	17	9,062	7,249
Kredit i plasmani komitentima	18	149,905	106,082
Udeli (učesća)		421	471
Nematerijalna imovina	19	441	461
Nekretnine, postrojenja i oprema	19	6,119	6,688
Investicione nekretnine	20	2,005	1,978
Odložena poreska sredstva	14(b)	134	132
Stalna sredstva namijenjena prodaji	21	349	349
Ostala sredstva	22	3,352	3,766
UKUPNA AKTIVA		283,542	242,976
PASIVA			
Depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija	23	4,170	6,146
Depoziti klijenata	24	227,856	193,366
Obaveze po kreditima	23	19,765	16,021
Rezervisanja	25	203	273
Ostale obaveze i PVR	26	5,913	6,371
UKUPNE OBAVEZE		257,907	222,182
Akcijski kapital	27	30,057	25,832
Revalorizacione rezerve		(821)	-
Zakonske rezerve		475	721
Rezultat tekuće godine		56	45
Akumulirani rezultat		1,427	218
UKUPNI KAPITAL		25,635	20,794
UKUPNA PASIVA		283,542	242,976

Izvještaj o promjenama na kapitalu

ZA PERIOD KOJI SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2021. GODINE
(U hiljadama BAM)

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Akumulisani rezultati	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	23,832	-	726	6	(5,995)	18,569
Pokriće gubitka	-	-	-	39	(39)	-
Emisija akcijskog kapitala	2,000	-	-	-	-	2,000
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	218	218
Prenos u neraspoređenu dobit za otuđena osnovna sredstva	-	-	23	-	12	(11)
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Povećanje po osnovu vrednovanja vlasničkih hartija od vrijednosti	-	-	18	-	-	18
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	25,832	-	721	45	(5,804)	20,794
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	25,832	-	721	45	(5,804)	20,794
Pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-
Emisija akcijskog kapitala	4,225	(821)	-	-	-	3,404
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1,427	1,427
Prenos u neraspoređenu dobit za otuđena osnovna sredstva	-	-	246	-	256	10
Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	11	(11)	-
Povećanje po osnovu vrednovanja vlasničkih hartija od vrijednosti	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	25,832	(821)	(475)	56	(4,132)	25,635

Izveštaj o tokovima gotovine

ZA PERIOD KOJI SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2022. GODINE

(U hiljadama BAM)

Period završen 31. decembra

2022. 2021.

NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI

Primici kamata, naknada i provizija po kreditima i poslovima lizinga	14,402	11,302
Isplate kamata	(3,060)	(1,942)
Naplate po kreditima koji su ranije bili otpisani (glavnica i kamata)	74	221
Novčane isplate zaposlenim i dobavljačima	(12,757)	(10,330)
Primici i isplate po vanrednim stavkama	2,545	354
Novčane pozajmice i krediti dati klijentima i naplate istih	(44,556)	(20,259)
Depoziti klijenata	32,755	31,076
Plaćeni porez na dobit	(79)	(4)

Neto novčana sredstva iz poslovnih aktivnosti (10,676) 10,418

NOVČANI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA

Primici kamata	362	291
Primici dividendi	33	41
Kupovina (prodaja) nematerijalne aktive	(134)	-
Kupovina (prodaja) materijalne aktive	690	2,143
Naplaćene dospjele hartije od vrijednosti	35,250	29,276
(Prodaja) drugih ulaganja	(45,761)	(28,023)

Neto novčana sredstva iz ulagačkih aktivnosti (9,560) 3,728

NOVČANI TOKOVI OD AKTIVNOSTI FINANSIRANJA

Primici od izdavanja akcija	3,404	2,000
Kamata plaćena na pozajmice	(188)	(196)
Uzete pozajmice	7,282	5,524
Povrat pozajmica	(3,539)	(5,110)
Ostali primici (odlivi)	-	895

Neto novčana sredstva od finansijskih aktivnosti 6,959 3,113

NETO PORAST NOVČANIH SREDSTAVA I NOVČANIH EKVIVALENATA (13,277) 17,260
NOVČANA SREDSTVA I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA 103,024 85,714

EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA 264 50

NOVČANA SREDSTVA I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA 90,011 103,024

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE 2022

2. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

2.1. Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj („RS“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji RS, Zakonu o bankama RS i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo RS donesenim na osnovu pomenutih zakona („ABRS“).

Propisi o računovodstvu koji se primjenjuje u RS zasnovani su na odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji („Zakon“), (Službeni glasnik Republike Srpske 94/15 i 78/20). Banke pripremaju i prezentuju svoje finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“), njihovim izmjenama i tumačenjima (interpretacije standarda), Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI“) i njihovim izmjenama i tumačenjima („Interpretacije Međunarodnog finansijskog izveštavanja“) izdat od strane IASB-a, ali prevedeno i objavljeno od strane Saveza računovođa i revizora Republike Srpske.

MRS, MSFI i tumačenja izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenja međunarodnog finansijskog izveštavanja od 31. decembra 2018. prevedeni su i objavljeni od strane Saveza računovođa i revizora Republike Srpske. Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske („Savez RR RS“) je donio „Odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) iz 2019. godine“. Prema navedenoj Odlukom utvrđuju se i objavljuju prevodi Standarda i tumačenja izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde do 31. decembra 2018. godine, koji su objavljeni na web stranici Saveza RR RS, a koji se počinju primjenjivati u Republici Srpskoj za finansijske izvještaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine.

Dodatno, Agencija za bankarstvo Republike Srpske je svojim dopisom prema Udruženju Banaka Bosne i Hercegovine br 05-500-1572-3/17 od 16. oktobra 2017. godine, naložila primjenu naredna tri standarda koji nisu prevedeni u Republici Srpskoj niti objavljeni na stranici Saveza RR RS:

- **MSFI 9 „Finansijski Instrumenti“**
- **MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“**
- **MSFI 16 „Lizing“**

Interne rezerve likvidnosti Banka određuje na osnovu izračunavanja potrebnih likvidnih sredstava za pokriće svih značajnih rizika primjenom metodologija za kvantifikovanje rizika i testiranjem otpornosti na stres.

Banka primjenjuje metodologije za kvantifikovanje rizika u cilju kvantifikovanja potencijalnih budućih promjena likvidnosti i izvora finansiranja u skladu sa ekonomskim i normativnim aspektom ILAAP-a.

Banka primjenom metodologije za kvantifikovanje rizika utvrđuje ukupne interne likvidnosne zahtjeve koji su potrebni za pokriće svih značajnih rizika u poslovanju, koji određuju njen rizični profil likvidnosti ili utiču na njega.

Banka održava nivo internih rezervi likvidnosti i stabilnih izvora finansiranja najmanje u iznosu ukupnih internih likvidnosnih zahtjeva, a taj iznos nikada ne može biti manji od ukupnih minimalnih likvidnosnih zahtjeva izračunatih u skladu sa regulatornim zahtjevom.

Nakon sprovođenja svih faza ILAAP-a (utvrđivanje značajnih rizika, kvantifikacija rizika, testiranje otpornosti na stres, izračun internih likvidnosnih zahtjeva) sačinjava se Izvještaj o ILAAP-u koji se dostavlja Agenciji.

Izvještaj o ILAAP-u služi kao polazna osnova za obavljanje dijaloga između Banke i Agencije u okviru procesa nadzornog pregleda i procjene banaka (engl. Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) u dijelu regulatornih zahtjeva iz Stuba 2, kako bi se postigao osnovni cilj ILAAP-a, a to je održavanje adekvatne likvidnosti Banke na nivou dovoljnom za pokriće rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Agencija za bankarstvo RS je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja je stupila na snagu 1. januara 2020. godine, koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz obračuna umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke u odnosu na zahtjeve MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“), kao i na uticaj Odluke na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (a čije vrednovanje je u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

S obzirom da Odluka propisuje da ukoliko Banka nema adekvatnu vremensku seriju, količinu i/ili kvalitet relevantnih istorijskih podataka, te nije u mogućnosti da utvrdi vrijednost PD parametra korišćenjem svog modela na adekvatan i dokumentovan način, Banka je zbog određenih manjkavosti svog internog modela za obezvrjeđenje razvijenog u skladu sa MSFI 9 odlučila da od 1. januara 2020. godine u potpunosti prilagodi obračun ispravke vrijednosti zahtijevima Odluke ABRS.

S obzirom da je u toku proces razvijanja novog modela usklađenog sa zahtjevima MSFI 9, Banka nije u mogućnosti da obračuna razliku između obračuna u skladu sa Odlukom ABRS i u skladu sa MSFI 9.

2.2. Osnove za sastavljanje

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti, osim za revalorizaciju određenih finansijskih instrumenata, nekretnina i opreme koji su vrednovani po fer vrijednosti, kao što je objavljeno kasnije u računovodstvenim politikama.

Iznosi u finansijskim izvještajima u prilogu su izraženi u hiljadama Konvertibilnih marka (u hiljadama KM).

Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Banka je prilikom sastavljanja izvještaja o tokovima gotovine za poslovnu 2022. godinu koristila direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni uz finansijske izvještaje, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

(a) Novi standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u RS i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izvještaja, sljedeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni dio standarda, kao i njihove izmjene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja, stupili su na snagu 1. januara 2021. godine i ranije i kao takvi su primjenljivi na finansijske izvještaje za 2021. godinu, ali još uvijek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primijenjeni od strane Društva:

- **Izmjene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);

- **Izmjene MRS 1 i MRS 8** u vezi sa definicijom materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- **Izmjene MSFI 2, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22, i SIC-32** zbog usaglašavanja sa novim Okvirom za finansijsko izvještavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- **Izmjene MSFI 9, MRS 39, MSFI 4, MSFI 7 i MSFI 16** – „Reforma referentnih kamatnih stopa“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- **Izmjene MSFI 16** „Lizing“ vezane za COVID – 19, izmjene uslova zakupa sa važenjem nakon 30. juna 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021. godine);
- **Izmjene MRS 16** u vezi sa prihodima od nekretnina, postrojenja i opreme prije njihovog stavljanja u upotrebu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- **Izmjene MRS 37** u vezi sa štetnim ugovorima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- **Godišnja unapređenja MSFI „Ciklus 2018-2020“ – MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41**, objavljena od strane IASB-a u septembru 2020. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- **Izmjene MSFI 3** zbog usaglašavanja sa novim Okvirom za finansijsko izvještavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);

(b) Novi standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke

IASB je objavio određeni broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izvještajni period koji počinje 1. januara 2022. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banka namjerava da ih primjeni kada stupe na snagu.

- **MSFI 17** „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- **Izmjene MRS 1** u vezi sa objavljivanjem računovodstvenih politika u finansijskim izvještajima entiteta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- **Izmjene MRS 8** u vezi sa definicijom računovodstvenih procjena (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- **Izmjene MRS 12** „Porezi na dobitak“: Amandman – Odloženi porezi vezani za imovinu i obaveze nastale iz jedne transakcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- **Izmjene MSFI 16** „Lizing“ – Obaveze kod prodaje i povratnog lizinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);
- **Izmjene MRS 1** „Prezentacija finansijskih izvještaja“ u vezi sa klasifikacijom obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine) i
- **Izmjene MRS 1** „Prezentacija finansijskih izvještaja“ u vezi sa dugoročnim obavezama sa kovenantama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine).

Rukovodstvo Banke procenjuje da primjena prethodno navedenih standarda, tumačenja standarda i izmjena postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni od strane Banke neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje u periodu njihove početne primjene.

2.3. Usporedni podaci

Usporedne podatke čine godišnji finansijski izvještaji Banke za 2021. godinu, sastavljeni u skladu sa zakonskom regulativom koja se nije mijenjala, osim u domenu Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka ABRS, koja je stupila na snagu 1. januara 2020. godine i rezultirala je određenim razlikama proisteklim iz izračuna umanjena vrijednosti za kreditne gubitke (za detaljne informacije videti Napomenu 2.1).

2.4. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izvještaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumijeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidivoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest mjeseci od datuma finansijskih izvještaja.

2.5. Korišćenje procjenjivanja

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva primjenu izvjesnih ključnih računovodstvenih procjena. Ono, takođe, zahtijeva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primjeni računovodstvenih politika Banke. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

Procjene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su izvršene procjene, predmet su redovnih provjera. Ukoliko se putem provjera utvrdi da je došlo do promjene u procijenjenoj vrijednosti, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izvještajima u periodu kada je do promjene došlo.

Oblasti koje zahtijevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procjene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izvještaje objelodanjene su u Napomeni 4.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika i procjena

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi po osnovu kamate, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda (obračunska osnova). Prihodi od kamate obračunavaju se na dan dospijeća anuiteta za plaćanje, odnosno naplate.

Prihodi od kamata priznaju se na bazi obračuna metodom efektivne kamatne stope perioda u kome su ostvareni. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje očekivane buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove transakcije koji su sastavni dio efektivne kamatne stope.

U skladu sa MSFI 9, paragraf 5.4.1., u slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvrijeđena, i za koje nema očiglednog dokaza obezvrijeđenja na dan izvještavanja, prihod od kamate se priznaje primjenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva.

U slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvrijeđena, već je naknadno došlo do značajnog pada njihovog kreditnog kvaliteta, prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva.

U slučaju obezvrijeđenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstva ili finansijska sredstva koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvrijeđenju, prihodi od kamate se uvijek priznaju primjenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrijednost (neto osnovicu finansijskog sredstva). Efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik jeste stopa koja diskontuje procijenjene novčane tokove tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog sredstva na amortizovanu vrijednost za ova sredstva.

Banka u slučaju obezvređenja finansijskog sredstva nastavlja da evidentira kamatu na sledeći način:

- ✓ Na kreditne partije po kojima se pokreće sudski postupak, nakon raskida ugovora o kreditu, obustavlja se dalji obračun zateznih kamata na proglašena dospelja potraživanja. Po okončanju sudskog postupka Banka, u skladu sa sudskom odlukom, izvrši obračun zatezne kamate.
- ✓ Krediti čija je naplata u kašnjenju preko 90 dana, raspoređuju se po zahtjevu regulatora u nivo kreditnog rizika 3, a ispravke vrijednosti za kamatu po tim kreditima formiraju se u 100% iznosu. Formirana ispravka vrijednosti se ukida naplatom ili trajnim otpisom dospjelog potraživanja.

Rashodi kamata po depozitima i kreditima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspjeha u periodu na koji se odnose.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije uglavnom nastaju po osnovu izvršenih usluga platnog prometa, administracije kredita, izdavanja garancija i akreditiva, kao i drugih usluga.

Naknade nastale kao rezultat procesa odobravanja kredita koje predstavljaju pokriće nastalih troškova Banke po tom osnovu priznaju se u momentu naplate, dok se naknade po osnovu administriranja kredita razgraničavaju na period otplate kredita, bez obzira kada su naplaćene i evidentiraju se u okviru prihoda od kamata.

Prihodi od naknada po osnovu odobrenih garancija i akreditiva se razgraničavaju i priznaju kao prihod u srazmjeri sa proteklom vremenom korišćenja garancija i akreditiva i evidentiraju se u okviru prihoda od naknada.

3.3. Prihodi/rashodi po osnovu hartija od vrijednosti

U skladu sa MSFI 9, dobiti/ gubici po osnovu dužničkih instrumenata kapitala koji se vrednuju kroz ostali rezultat, se priznaju kroz ostali rezultat, tj. na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promjene njihove fer vrijednosti, osim prihoda i rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kursnih razlika, do trenutka kada prestane priznavanje finansijskog sredstva ili kada se reklasifikuje. Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspjeha.

Kamata obračunata primjenom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspjeha.

Dobiti/ gubici po osnovu vlasničkih instrumenata kapitala ili finansijskih instrumenata čiji je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje, priznaju se u bilansu uspjeha. Svi realizovani ili nerealizovani dobiti po osnovu promjene tržišne vrijednosti ovih hartija od vrijednosti se priznaju u korist prihoda odnosno na teret rashoda.

Hartije od vrijednosti čiji je poslovni model prikupljanje ugovorenih novčanih tokova, Banka vrednuje po amortizovanoj vrijednosti, koju čini prvobitna nabavna vrijednost po kojoj su stečene, uvećana za kamatu za protekli period po efektivnoj kamatnoj stopi i umanjena za eventualne otplate glavnice i kamate. Iznos gubitka, nastalog usled obezvređenja hartija od vrijednosti koje se drže do dospijea, obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i neto sadašnje vrijednosti očekivanih budućih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj efektivnoj stopi ulaganja.

Banka je u 2021. godini razvila poslovni model za hartija od vrijednosti koje su raspoložive za prodaju. Poslovni model hold to collect and sell – HtCS.

U skladu sa MRS 27, učešća u kapitalu zavisnih entiteta, pridruženih pravnih lica i zajedičkih poduhvata Banka iskazuje po nabavnoj vrijednosti ili po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Banka primjenjuje isti računovodstveni postupak za svaku kategoriju učešća.

U skladu sa MRS 28, u konsolidovanim finansijskim izvještajima učešća u pridruženim pravnim licima iskazuju se po metodu udjela.

Na dan bilansa stanja Banka vrši procjenu da li su učešća u kapitalu pridruženih entiteta i zajedničkih poduhvata obezvrijeđena i vrši ispravku vrijednosti radi svođenja vrijednosti tih učešća na njihovu nadoknadivu vrijednost.

Banka priznaje dividendu od zavisnih entiteta, zajedničkih poduhvata ili pridruženih entiteta u dobitku u svojim pojedinačnim finansijskim izvještajima kada je ustanovljeno pravo Banke da primi dividendu, knjiženjem potraživanja po osnovu dividendi.

3.4. Preračunavanje stranih valuta

Novac u domaćoj valuti u blagajni (gotovina u trezoru, operativnim blagajnama i gotovina na putu), na računima Banke, te sva ostala potraživanja i obaveze u domaćoj valuti se iskazuju u nominalnoj vrijednosti u konvertibilnim markama, na dan bilansa.

Efektivni strani novac, devize na deviznim računima kod inostranih i domaćih banaka, te na prolaznom deviznom računu, kao i sva potraživanja i obaveze u stranoj valuti iskazuju se na dan bilansa po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u konvertibilne marke po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine, koji je važio na dan poslovne promjene.

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspjeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 7).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa ugovorenom valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspjeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 7).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u konvertibilne marke po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan izveštavanja.

3.5. Porezi i doprinosi

Tekući porez na dobit

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, poreski gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, kao negativna razlika između prihoda i rashoda, mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Od 01.01.2016. godine u Republici Srpskoj je u primjeni novi Zakon o porezu na dobit, a od 01.01.2017. godine su u primjeni izmjene i dopune Zakona. U odnosu na prethodni Zakon značajna je izmjena u dijelu priznavanja rashoda po osnovu indirektnog otpisa plasmana, kao i izmjena vezano za obračun amortizacije.

Prema novom Zakonu rashodi indirektnog otpisa plasmana koji su iskazani u bilansu uspjeha poreskog perioda priznaju se najviše do iznosa koji propisuje Agencija za bankarstvo Republike Srpske za kategorije B,C,D i E, a izmjenom i dopunom Zakona o porezu na dobit (jul 2019. godine, Sl glasnik RS 58/19) član 22. Zakona je izmijenjen u dijelu "za kategorije kredita B, C, D i E" zamjenjuju se riječima: "osim za plasmane koji u skladu s tim propisom imaju najkvalitetnije karakteristike".

Izmjenom i dopunom Zakona o porezu na dobit (2017. godine i jul 2019. godine) propisan je način razvrstavanja stalnih sredstava, metode i način priznavanja rashoda amortizacije u svrhu utvrđivanja osnovice poreza na dobit.

Na osnovu toga, stalna sredstva se amortizuju proporcionalnom metodom (nekretnine i postrojenja, propisana stopa 3%; a nematerijalna sredstva 10%) i grupnom metodom (računari, softveri 40% i ostala oprema 20%).

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska potraživanja se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Direktni porezi i doprinosi

Direktni porezi i doprinosi uključuju doprinose koji padaju na teret poslodavca, porez na imovinu i različite vrste drugih poreza i doprinosa uključenih u okviru ostalih rashoda iz poslovanja.

3.6. Beneficije zaposlenima

U skladu sa domaćim propisima, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose državnim fondovima za socijalnu zaštitu i penziono osiguranje koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Pomenute obaveze uključuju plaćanje poreza i doprinosa u ime zaposlenih, u iznosu obračunatom u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. Banka je takođe u obavezi da dio poreza i doprinosa iz bruto plata zaposlenih, u ime zaposlenih uplati na račun javnih fondova. Ovi doprinosi knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

U skladu sa zahtjevima IAS 19 "Naknade zaposlenima", Banka vrši aktuarski obračun rezervisanja kako bi se utvrdila sadašnja vrijednost akumuliranih prava zaposlenih za otpremine. Banka je obavezna da zaposlenima, pri odlasku u penziju isplati otpremnine u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima kao i Pravilnikom o radu Banke.

Prilikom obračuna navedene sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine i jubilarne nagrade ovlašćeni aktuar je koristio sljedeće pretpostavke: diskontna stopa od 5% godišnje, projektovani rast zarada 2% godišnje, godine radnog staža za odlazak u penziju – 40 godina za muškarce i 35 godina za žene. Očekivani broj zaposlenih koji će koristiti pravo na otpremninu je dobijen na bazi funkcije opstanka koja se utvrđuje na bazi fluktuacije radne snage i mortaliteta.

3.7. *Finansijski instrumenti*

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrijednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Priznavanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primjenom obračuna na datum izmirivanja.

Dobici na prvi dan

Kada se cijena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrijednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procjenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cijene transakcije i fer vrijednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspjeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad

tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenta realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Kada je Banka prenijela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenijela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj mjeri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke koje ima formu garancije na preneseno sredstvo se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrijednosti sredstva ili iznosu maksimalne naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla.

U slučaju gdje je postojeća finansijska obaveza zamijenjena drugom obavezom prema istom povjeriocu, ali pod značajno promijenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmijenjeni, takva zamjena ili promjena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrijednosti obaveze priznaje u bilansu uspjeha.

3.7.1. Klasifikacija i naknadno odmjerenje finansijskih sredstava

U skladu sa zahtjevima MSFI 9 “Finansijski instrumenti” Banka finansijska sredstva klasifikuje u jednu od sljedećih kategorija:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice);
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali rezultat (kapital) poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i prodaja i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice; i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspeha - svi ostali finansijski instrumenti.

Banka klasifikuje finansijsko sredstvo u zavisnosti od:

- 1. poslovnog modela kojim se upravlja finansijskim sredstvom; i*
- 2. karakteristika ugovorenih novčanih tokova.*

U skladu sa MSFI 9 standardom definisani su sledeći poslovni modeli:

1. poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine;
2. poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava; i
3. poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom (finansijska sredstva kojima se trguje).

Na dan 31. decembra 2022. godine, Banka nema finansijskih sredstava koje vrednuje po fer vrijednosti.

Poslovni model kojim se upravlja sredstvom odražava da li je cilj upravljanja sredstvom prikupljanje isključivo ugovorenih novčanih tokova ili ugovorenih novčanih tokova i novčanih tokova koji proizilaze iz prodaje sredstva. Ukoliko ni jedno ni drugo nije primjenjivo, finansijsko sredstvo se klasifikuje u poslovne modele sa ostalim strategijama, uključujući i poslovni model držanja radi trgovanja i vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (rezidualna kategorija).

Kada je sredstvo klasifikovano u poslovni model čiji je cilj prikupljanje isključivo ugovorenih novčanih tokova ili prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i novčanih tokova koji proizilaze iz prodaje sredstva, Banka procjenjuje da li novčani tokovi finansijskog instrumenta predstavljaju samo glavnice i kamatu (SPPI test = ispunjenost uslova da u okviru ugovorenih klauzula finansijskog instrumenta na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na dospjeli iznos glavnice).

Banka razmatra da li su ugovoreni novčani tokovi konzistentni sa osnovnim kreditnim aranžmanom, odnosno da li kamata uključuje samo naknadu za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik, ostale osnovne kreditne rizike i profitnu marginu koja je konzistentna sa osnovnim kreditnim aranžmanom.

Kada ugovoreni uslovi obuhvataju materijalno značajne rizike ili volatilitnost novčanih tokova koji nisu konzistentni sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Inicijalno, Banka finansijska sredstva vrednuje po fer vrijednosti, uvećanoj za transakcione troškove, osim u slučaju finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kod kojih se ovi troškovi priznaju direktno u bilansu uspjeha.

Naknadno mjerenje finansijskih instrumenata je pod neposrednim uticajem ispunjenosti sledećih kriterijuma: poslovnog modela koji se primenjuje u upravljanju finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih tokova gotovine.

Banka klasifikuje finansijska sredstva u sledeće kategorije:

finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti;

- *finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali rezultat (kapital); i*
- *finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.*

Trenutni poslovni model Banke je takav da stavlja fokus na instrumenta koji nisu namjenjeni prodaji i koji se drže sa ciljem prikupljanja tokova gotovine po osnovu naplate glavnice i pripadajuće kamate. Banka u svom portfoliju kredita, na dan 31. decembra 2022. godine nema sredstva namjenjena prodaji. Stoga se sva sredstva u portfoliju vrednuju po amortizovanoj vrijednosti.

Finansijsko sredstvo se vrednuje po amortizovanoj vrijednosti ukoliko ispunjava sledeće uslove:

- poslovni model kojim se upravlja sredstvom ima za cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova;
- novčani tokovi predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate; i
- finansijska sredstva nisu naznačena kao finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijsko sredstvo se može vrednovati po amortizovanoj vrijednosti čak i kada se prodaja sredstva desi ili se očekuje da će se desiti u budućnosti, ali je prodaja sporadična:

- Istorija učestalosti: prodaja je sporadična ukoliko je neučestala iako ima značajnu vrijednost.
- Vrijednost prodaje: prodaja je sporadična ukoliko je vrijednost beznačajna (vrijednost prodaje u odnosu na veličinu portfolija predmeta za sagledavanje poslovnog modela ili dobitak/gubitak od prodaje sa ukupnim prinosom portfolija, ne sa ukupnom imovinom Banke), pojedinačno ili u grupi iako učestala.
- Razlog prodaje: pogoršanje statusa kredita (NPL), restrukturiranje poslovanja ili značajne promjene u propisima.

Metod efektivne kamatne stope je metod koji se koristi za obračun amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i za alokaciju i priznavanje prihoda od kamata ili troškova kamata u bilansu uspjeha tokom relevantnog perioda.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procjenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili na amortizovanu vrijednost finansijske obaveze.

Naknade koje su sastavni dio efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmjerava po fer vrijednosti, pri čemu se promena u fer vrijednosti priznaje u bilansu uspjeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta.

Očekivani gubici za sredstva klasifikovana po amortizovanoj vrijednosti iskazuju se kao ispravka vrijednosti /obezvređenje tih sredstava.

Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela mijenja tako da se njegova prethodna procjena modela više ne može primjenjivati za finansijska sredstva koja se mjere po FVTPL, FVTOCI i po amortizovanoj vrijednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente dok za vlasničke nije predviđena kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija nije dozvoljena za vlasničke instrumente merene kao FVTOCI, ili u bilo kojim okolnostima u kojim je za finansijska sredstva ili finansijske obaveze primjenjena opcija fer vrijednosti.

Reklasifikacija treba da se primjeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promjene u poslovnom modelu.

Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspjeha tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrijednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrijednosti priznaje se u bilansu uspjeha.

Ukoliko se reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela

u kome je vrednovano po fer vrijednosti, u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrijednosti, tada se poslednja fer vrijednost smatra njegovom tekućom vrijednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrijednosti reklasifikovanih sredstva u svaku od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinostni položaj.

Banka na dan 31. decembra 2022. godine nema u svom portfoliju instrumente za koje u narednom periodu očekuje reklasifikaciju.

Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju i ponovno ugovaranje ili modifikacije ne rezultiraju prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspjeha.

Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primjenjivo, revidirane efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava evidentiranih po amortizovanoj vrijednosti i rezervisanja za rizike

Agencija za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: "ABRS") je Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu "Odluka"), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine definisala minimalne stope ispravke vrijednosti za kreditne gubitke. Odlukom je predviđeno da Banka poredi iznose ispravke vrijednosti dobijene obračunom po svojoj internoj metodologiji koja je usklađena sa MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (u daljem tekstu: "MSFI 9") sa iznosima ispravke obračunatim u skladu sa Odlukom i da knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od dva navedena.

Izuzetno, Odlukom je dozvoljeno da ukoliko Banka nema adekvatnu vremensku seriju, količinu i/ili kvalitet relevantnih istorijskih podataka, te nije u mogućnosti da utvrdi vrijednost PD parametra korišćenjem svog modela na adekvatan i dokumentovan način, da može primjenjivati u obračunu procenite definisane Odlukom.

Banka u skladu sa ovom odredbom Odluke obračunava ispravku vrijednosti za nivo 1 i 2, za nivo tri poredi nivoe ispravke obračunate u skladu sa Odlukom i sa MSFI 9 i knjigovodstveno evidenira veći iznos od navedena dva. Paralelno, u toku je process razvoja internog modela usklađenog sa MSFI 9.

Osnovni principi i pravila Banke pri obračunu rezervisanja su:

Banka svaku izloženost koju vrednuje po amortizovanom trošku i po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat raspoređuje u jednu od sljedećih kategorija:

nivo kreditnog rizika 1

nizak nivo kreditnog rizika (engl. performing),

nivo kreditnog rizika 2

povećan nivo kreditnog rizika (engl. underperforming) i

nivo kreditnog rizika 3

izloženosti kod kojih je nastalo umanjeње vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (engl. non-performing).

POCI imovina raspoređuje se prilikom početnog priznavanja u nivo kreditnog rizika 3, a može se naknadno rasporediti u nivo kreditnog rizika 2.

Banka tokom trajanja ugovornog odnosa sa klijentom redovno, a najmanje jednom mjesečno (na zadnji dan u mjesecu) vršiti raspoređivanje izloženosti u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika, te procjenjuje i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke.

Modifikovanu izloženost prilikom početnog priznavanja Banka neće rasporediti u nivo kreditnog rizika niži od onog u koji je bila raspoređena originalna izloženost prije izvršene modifikacije.

Potraživanje od privrednog društva kojem je Banka odobrila izloženost kojom se posredno ili neposredno, djelimično ili u cijelosti, izmiruje potraživanje prema drugom povezanom licu kod Banke, neće prilikom početnog priznavanja biti raspoređeno u bolji nivo kreditnog rizika od nivoa kreditnog rizika u koji je bila raspoređena izloženost koja se izmiruje.

Nivo kreditnog rizika 1

Banka u nivo kreditnog rizika 1 raspoređuje sledeće izloženosti:

- 1 izloženosti sa niskim kreditnim rizikom u skladu sa Članom 18. Stav 2. Odluke ABRS o upravljanju kreditnim rizikom utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka
- 2 izloženosti kod kojih kreditni rizik nije značajno povećan nakon početnog priznavanja te po kojima dužnik ne kasni sa otplatom u materijalno značajnom iznosu duže od 30 dana,
- 3 modifikacije izloženosti iz ovog nivoa kreditnog rizika koje nisu uzrokovane finansijskim poteškoćama dužnika, već njegovim tekućim potrebama (npr. smanjenje efektivne kamatne stope zbog promjena na tržištu, zamjena kolaterala i slično), te po kojima dužnik ne kasni sa otplatom u materijalno značajnom iznosu duže od 30 dana.

Nivo kreditnog rizika 2

Banka u nivo kreditnog rizika 2 raspoređuje izloženosti kod kojih se rizik nakon početnog priznavanja značajno povećao, odnosno ukoliko je:

- Kašnjenje u otplati obaveza prema Banci u materijalno značajnom iznosu duže od 30 dana, osim u slučaju ako Banka dokaže da kašnjenje nije rezultat značajnog povećanja kreditnog rizika odnosno da je do kašnjenja došlo zbog tehničke greške.
- Ukoliko je račun klijenta u blokadi
- Modifikacija usljed finansijskih poteškoća klijenta

U slučaju restrukturiranih izloženosti, Banka u nivo kreditnog rizika 2 raspoređuje samo restrukturirane izloženosti koje u trenutku odobravanja nisu bile raspoređene u nivo kreditnog rizika 3 i ne ispunjavaju uslove da budu raspoređene u nivo kreditnog rizika 3.

Nivo kreditnog rizika 3

Banka će u nivo kreditnog rizika 3, tj status neizmirenja obaveza rasporediti izloženosti kada je ispunjen jedan ili oba uslova od sljedećih uslova:

4) dužnik kasni sa otplatom dospjelih obaveza prema banci duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu,

5) banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema banci, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala (engl. Unlikelihood to pay – UTP).

Smatra se izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema banci u sljedećim situacijama:

- ako postoji objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti izloženosti,
- ako se dužnik suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama,
- ako je banka prodala drugu izloženost istog dužnika uz značajan ekonomski gubitak,
- ako je banka pristala da modifikuje izloženost zbog trenutnih finansijskih poteškoća dužnika ili poteškoća koje će uskoro nastati, a što će vjerovatno za posljedicu imati umanjenje finansijske obaveze dužnika zbog značajnog otpisa ili odgode plaćanja glavnice, kamata ili, prema potrebi, naknada,
- ako je pokrenut stečajni postupak ili likvidacija dužnika,
- ako dužnik nije izvršio svoju obavezu prema banci najkasnije u roku od 60 dana od dana kada je izvršen protest po osnovu prethodno izdate garancije.

POCI imovina

Banka prilikom odobravanja kredita provjerava i da li je njena početna vrijednost umanjena za kreditne gubitke zbog postojanja značajnog kreditnog rizika.

Pri tome, Banka provjerava:

1) da li se radi o izloženosti koja je raspoređena u nivo kreditnog rizika 3, a kojoj se vrši značajna modifikacija, odnosno, kod koje je razlika između sadašnje vrijednosti preostalih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne efektivne kamatne stope i sadašnje vrijednosti izmjenjenih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne kamatne stope veća od 10%

da li se radi o finansijskoj imovini kupljenoj uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% neto knjigovodstvene vrijednosti, osim u slučaju da prodavac prodaje finansijsku imovinu u slučajevima koji nisu povezani sa kreditnim rizikom i

2) da li se radi o kupljenoj finansijskoj imovini ili refinansiranju izloženosti (djelimičnoj ili potpunoj) koja je u drugoj banci bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3.

Ukoliko je ispunjen bilo koji od gore pobrojanih kriterijuma smatra se da se radi o POCI imovini.

Izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 2, Banka će rasporediti u nivo kreditnog rizika 1 samo ako su ispunjeni sledeći uslovi:

1) *Ako su prestali da postoje svi razlozi koji su ukazivali na povećanje kreditnog rizika*

2) *Ako je dužnik tokom definisanog perioda oporavka kontinuirano dokazivao urednost u otplati i to:*

a) 6 meseci od datuma restrukturiranja, za restrukturirane izloženosti koje su u trenutku restrukturiranja bile raspoređene u nivo kreditnog rizika 2;

b) 24 meseca od datuma raspoređivanja u nivo kreditnog rizika 2, a ko je izloženost u toku restrukturiranja bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3;

c) 3 meseca od datuma kada su prestali svi razlozi koji ukazuju na značajno povećanje kreditnog rizika, za nerestruktuirane izloženosti.

Banka neće reklasifikovati izloženosti u nivou kreditnog rizika 3, direktno u nivo kreditnog rizika 1.

Izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3, Banka će rasporediti u nivo kreditnog rizika 2 samo ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) Kada su prestali da postoje pokazatelji koji ukazuju na značajne finansijske poteškoće klijenta zbog kojih je klijent svrstan u nivo kreditnog rizika 3
- 2) Kada je dužnik tokom definisanog perioda oporavka kontinuirano dokazivao urednost u otplati i to:
  - a) 12 meseci od datuma restrukturiranja i početnog priznavanja POCl imovine, za restrukturirane izloženosti i POCl imovinu.
  - b) 6 meseci od momenta kada su prestali da postoje pokazatelji koji ukazuju na značajne finansijske poteškoće klijenta, za neresstrukturirane izloženosti.

Dodatni uslovi koje je potrebno da dužnik ispuni da bi bio reklasifikovan iz nivoa kreditnog rizika 3 u nivo kreditnog rizika 2, za restrukturirane izloženosti su:

dužnik je tokom perioda oporavka izvršio otplatu glavnice (putem redovnih plaćanja) u iznosu koji je jednak većem od sljedeća dva iznosa: iznosu prethodno dospjelih neizmirenih obaveza (ako su iste postojale) ili iznosu koji je otpisan,

- 1) postoji urednost u otplati obaveza prema banci po osnovu ostalih izloženosti banke prema tom dužniku,
- 2) banka nema bilo koje druge dodatne naznake da dužnik neće u potpunosti izmiriti obaveze prema banci.

Urednost u otplati postoji ako dužnik ne kasni sa otplatom 30 i više dana u materijalno značajnom iznosu u toku definisanog perioda oporavka.

Stope očekivanih kreditnih gubitaka

Banka za izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 1 utvrđuje i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima kako slijedi:

1) za izloženosti sa niskim rizikom – 0,1% izloženosti izloženostima sa niskim rizikom smatraju se:

- a) izloženosti prema Centralnoj banci Bosne i Hercegovine,
- b) izloženosti prema Savjetu ministara Bosne i Hercegovine, Vladi Republike Srpske, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i
- c) izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga, koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banaka, raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1 ili 2.

2) za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banaka raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 3 i 4 – 0,1% izloženosti,

3) za izloženosti prema bankama i drugim subjektima finansijskog sektora za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banaka raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 – 0,1% izloženosti,

4) Banka koristi konzervativnu minimalnu dozvoljenu stopu očekivanih kreditnih gubitaka od 1.5% za instrumente u nivou 1.

Za izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 2 Banka utvrđuje i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u procentu od 8% izloženosti.

Za finansijske instrumente u nivou 3 koje imaju identifikovan status neizmirenja obaveza smatra se da je vjerovatnoća neizmirenja 100%, a

način izračunavanja očekivanog gubitka zavisi od toga da li se koristi grupna ili pojedinačna procjena.

Grupna procjena ispravke vrijednosti primjenjuje se za sve instrumente u nivou 3 kod kojih izloženost ne prelazi prag materijalne značajnosti.

Procjena obezvređenja na pojedinačnoj osnovi se vrši u slučaju postojanja objektivnog dokaza o obezvređenju (Nivo 3) i u slučaju potraživanja čiji je bruto iznos na dan obračuna veći od praga materijalne značajnosti za Banku.

Prilikom procjene obezvređenja na pojedinačnoj osnovi, u skladu sa MSFI 9, Banka analizira postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procjene budućih tokova gotovine (realizacija kolaterala, prodaja potraživanja, izmirenje i sve ostalo što se smatra relevantnim).

Ukoliko je dobijeni iznos obezvrijeđenja obračunat na ovaj način niži od onog obračunatog primenom procenata prikazanih u narednoj tabeli u skladu sa Odlukom ABRS, Banka knjigovodstveno evidentira iznos obračunat u skladu sa Odlukom.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti obezbijedene prihvatljivim kolateralom

Redni broj	dani kašnjenja	minimalni očekivani kreditni gubitak
1	do 180	15%
2	180-270	25%
3	271-365	40%
4	366-730	60%
5	730-1460	80%
6	preko 1460	100%

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu obezbijeđene prihvatljivim kolateralom

Redni broj	dani kašnjenja	minimalni očekivani kreditni gubitak
1	do 180	15%
2	181-270	45%
3	271-365	75%
4	366-456	85%
5	preko 456	100%

Izuzetno od gore navedenog, ukoliko je Banka preduzela odgovarajuće pravne radnje i može dokumentovati izvjesnost naplate iz prihvatljivog kolaterala u naredne tri godine, povećanje nivoa očekivanih kreditnih gubitaka nije dužna vršiti iznad 80% izloženosti. Pri tome procjena budućih novčanih tokova iz prihvatljivog kolaterala svedenih na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% tog potraživanja.

U slučaju da Banka ne naplati potraživanja u navedenom periodu od tri godine, knjigovodstveno će evidentirati očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti.

Knjigovodstvena vrijednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrijednosti, a gubici nastali po osnovu umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrijednosti, evidentiraju se u bilansu uspjeha kao rashod po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki (Napomena 8).

Ukoliko, tokom narednog perioda, dođe do smanjenja iznosa priznatog gubitka usled obezvredjenja, koje nastaje kao posledica nekog događaja koji se odigrao nakon ranije priznatog obezvredjenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvredjenja se smanjuje korigovanjem računa ispravke vrijednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspjeha kao prihod po osnovu umanjenja obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki (Napomena 8).

Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka vrši reprogram kredita pre nego što realizuje sredstva obezbjeđenja. Reprogram podrazumijeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja.

3.7.2. Klasifikacija i naknadno odmjeravanje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze mjerene po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze mjerene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao mjerene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promjena u tom kreditnom riziku.

Iznos promjene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promjenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog ukupnog rezultata a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspjeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspjeha.

Izdani finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmjene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove vrste, kao što slijedi:

Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti.

Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrijednosti.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izvještavanja.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale tekuće obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina uključuje gotovinu na žiro računima u konvertibilnim markama i stranim valutama, gotovinu u blagajnama u konvertibilnim markama i u stranim valutama, depozite kod Centralne Banke, ostala novčana sredstva ukoliko se mogu priznati kao gotovinski ekvivalenti.

Za potrebe prikazivanja bilansa tokova gotovine, pod gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva, sredstva kod Centralne banke i sredstva na deviznim računima kod domaćih i inostranih banaka i ostali depoziti sa dospeljećem do 30 dana.

3.9. *Nekretnine i oprema*

Pod nekretninama i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema su inicijalno iskazani po nabavnoj vrijednosti i umanjeni za ispravku vrijednosti i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Navedenu nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrijednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate.

Prilikom nabavke, sva oprema (telefoni, vatrogasni aparati, vješalice, grijalice i drugo) čija vrijednost pri nabavci ne prelazi 100 KM, kao i oprema čiji je vijek trajanja kraći od godinu dana vode se kao sitan inventar.

Nakon inicijalnog priznavanja nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Revalorizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši jednom u pet godina, a u slučaju značajnih odstupanja fer vrijednosti, revalorizacija se može vršiti svake tri godine.

Procjenu nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja vrše ovlaštena lica Banke za procjenu. Posljednja procjena građevinskih objekata i zemljišta u funkciji Banke (imovine koju Banka koristi) je rađena u 2023. godini.

Naknadna ulaganja u nekretnine i opremu, koja utiču na poboljšanje stanja sredstava iznad njegovog početno procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, uvećavaju nabavnu vrijednost osnovnog sredstva.

Ulaganja po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme priznaju se kao rashod perioda u kom su nastala.

Amortizacija se obračunava po stopama koje obezbjeđuju nadoknađivanje vrijednosti nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja u toku njihovog korisnog vijeka trajanja.

Osnovicu za amortizaciju čini nabavna vrijednost nekretnine, opreme i nematerijalnih ulaganja.

Materijalna sredstva nekretnine, postrojenja i oprema isključuju se iz bilansa:

- nakon što se otuđe, kada se trajno povuku iz upotrebe i
- kada se procijeni da odnosno sredstvo više ne donosi korist.

Dobici ili gubici proizašli iz rashodovanja ili otuđenja dugoročne materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između neto primitaka od otuđenja i knjigovodstvenog iznosa imovine, te se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

Korišćenje revalorizacionih rezervi

U skladu sa paragrafom 41 (MRS 16) revalorizacione rezerve Banka će:

direktno na neraspoređenu dobit prenijeti revalorizacione rezerve kada sredstvo prestane da se priznaje (prodaja, otuđenje ili iz nekog drugog razloga povuče iz upotrebe) i prenijeti na neraspoređenu dobit revalorizacione rezerve dok se sredstvo koristi. U ovom slučaju iznos prenijete revalorizacione rezerve predstavlja razliku između amortizacije zasnovane na revalorizovanoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstva i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti sredstva.

Prenošenje revalorizacionih rezervi u neraspoređenu dobit se vrši kroz bilans stanja.

3.10. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualne gubitke. Nematerijalna ulaganja obuhvataju softvere i licence. Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava ravnomjerno na nabavnu vrijednost, po stopi od 20%.

3.11. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je, u skladu sa MRS 40, imovina (zemljište ili građevinski objekat ili dio građevinskog objekta ili oboje) koju Banka drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili radi i jednog i drugog.

Investicione nekretnine početno se iskazuje po nabavnoj vrijednosti / cijeni koštanja. Nabavna vrijednost obuhvata faktornu cijenu i sve zavisne troškove.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se evidentiraju po metodi fer vrijednosti. Na osnovu politike fer vrijednosti ne vrši se obračun amortizacije za investicione nekretnine. Fer vrijednost utvrđuje ovlašteni procjenitelj na kraju kalendarske godine.

Ako se knjigovodstveni iznos nekretnine poveća kao rezultat procjene, pov-

ećanje se direktno knjiži kao povećanje vrijednosti nekretnine i prihod. Ako se knjigovodstvena vrijednost nekretnine umanja kao rezultat procjene, smanjenje treba priznati kao rashod, ako prije toga nije bila formirana revalorizacijska rezerva ili direktno teretiti revalorizacijske rezerve do iznosa umanjenja ako postoje formirane revalorizacijske rezerve.

Banka je izvršila inicijalno priznavanje investicionih nekretnina po prvi put na dan 31. decembra 2011. godine i tada su iznosile 2,263 hiljade KM. Na dan 31. decembar 2023. godine Banka je izvršila procjenu investicionih nekretnina i na izvještajni datum vrijednost investicionih nekretnina iznosi 2,005 hiljada KM.

3.12. Imovina sa pravom korištenja

Imovina sa pravom korištenja je imovina priznata u bilansu stanja u skladu sa MSFI 16 "Lizing". Efekti prve primene MSFI 16 objelodanjeni su u napomenama za 2019. godinu.

Banka priznaje pravo korištenja imovine koja se tokom perioda amortizuje i obavezu za period zakupa, gde je period zakupa ugovoreni /procenjeni period zakupa. Banka na sve dugoročne zakupe (primljene tj. uzete) primjenjuje MSFI 16. Na prvi dan primjene MSFI 16, Banka obavezu po osnovu lizinga odmjerava po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi sa lizingom. Ta plaćanja se diskontuju po kamatnoj stopi koja je sadržana u lizingu.

U slučaju kada tu kamatnu stopu ne možemo utvrditi primjenjujemo inkrementalnu kamatnu stopu na pozajmljena sredstva. Inkrementalna kamatna stopa podrazumijeva kamatnu stopu koju bi platili da u sličnom roku pozajmimo sredstva neophodna za nabavku imovine slične vrijednosti.

Ugovori o zakupu prostora koje Banka koristi su zaključeni uglavnom na određeno vrijeme i to na period od 3 (tri) godine uz mogućnos produženja na još 7 (sedam) godina, Banka je prilikom prve primjene MSFI 16 ograničilo na vremenski period od 5 (pet) godina.

Ugovori o zakupu koji su zaključeni na period od 3 (jedne) do 10 (pet) godina MSFI 16 se primjenjuje na rok koji je naveden u ugovoru.

Banka će MSFI 16 primjeniti i u slučaju da se radi o kratkoročnom lizingu (lizing 12 mjeseci), a da je usluga u kontinuitetu.

U slučaju da je ugovor o lizingu istekao, a usluga zakupa i dalje traje i da iz objektivnih razloga nije moguće zaključiti novi ugovor, tada se MSFI 16

obračunava na period do 12 mjeseci tj. dok se ne steknu objektivni uslovi za potpisivanje novog ugovora.

Za primjenu MSFI 16 uzima se obračunata kamatna stopa kao prosječna kamatna stopa na kamatonosne depozite (KM i devizne) sa svim troškovima za decembar mjesec prethodne godine. Tako utvrđena kamatna stopa se primjenjuje na sve nove ugovore zaključene tokom tekuće godine kao i na ugovore koji se obnavljaju, a koji su u međuvremenu istekli.

Za prvu primjene MSFI 16 kamatna stopa se uzima kao prosječna kamatna stopa na kamatonosne depozite (KM i devizne) sa svim troškovima, koja je u tom momentu poznata.

Za ugovore o zakupu zaključene tokom 2022. godine korištena je kamatna stopa 3,83% (decembar 2021.godine).

U bilansu stanja Banka (kao zakupoprimac) iskazuje imovinu sa pravom korištenja i obaveze po osnovu lizinga, a u bilansu uspjeha iskazuju se rashodi kamata od obaveza po osnovu lizinga i rashodi amortizacije imovine sa pravom korištenja.

3.13. Stalna sredstva namijenjena prodaji-sredstva stečena naplatom potraživanja

Banka stečenu materijalnu imovinu računovodstveno evidentira kada zaprimi pravosnažno Rješenje o dosudi ili kada stekne imovinu vansudskim poravnanjem.

Banka upisuje vlasništvo nad nekretninom u najkraćem roku.

Uprava Banke donosi Odluku o klasifikaciji stečene materijalne imovine prema njoj namjeni i to:

- kao osnovno sredstvo za obavljanje djelatnosti;
- kao investiciona nekretnina i
- kao sredstvo namijenjeno prodaji

Prilikom početnog priznavanja, stečenu materijalnu imovinu Banka je dužna evidentirati po nižoj od sledeće dvije vrijednosti:

- Iznosa neto knjigovodstvene vrijednosti potraživanja Banke. U slučaju da je visina knjigovodstveno evidentiranih očekivanih kreditnih gubitaka jednaka visini potraživanja, Banka će stečenu materijalnu imovinu evidentirati po tehničkoj vrijednosti u iznosu od 1 KM,

- Procijenjenoj fer vrijednosti od strane nezavisnog procjenitelja umanjenoj za očekivane troškove prodaje. Troškovi prodaje jesu troškovi koji su povezani sa prodajom kao npr. troškovi notara, porez, sudske takse i slično.

Da bi imovina bila klasifikovana kao raspoloživa za prodaju moraju biti ispunjeni sledeći uslovi: da se njena knjigovodstvena vrijednost može povratiti prevashodno prodajom, da je dostupna za prodaju u trenutnom stanju po cijeni koja je razumna u odnosu na njenu sadašnju vrijednost, da postoji odgovarajući plan o prodaji i pronalaženja kupaca i da je prodaja vjerovatna.

Stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrijednosti od knjigovodstvene (sadašnje) vrijednosti i tržišne (fer) vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalnu imovinu sve dok je klasifikovana kao imovina koja se drži za prodaju.

Nakon jedne godine, sredstva koja su inicijano klasifikovana kao „sredstva namijenjena prodaji“, reklasifikuju se na poziciju „sredstva stečena naplatom potraživanja“ (zalihe), i vrednuju se u skladu sa MRS 2.

Događaji ili okolnosti mogu produžiti period okončanja prodaje i na više od godinu dana. Produžetak perioda potrebnog za okončanje prodaje ne sprečava da se imovina (ili grupa za otuđenje) klasifikuje kao imovina koja se drži za prodaju ako je odlaganje posledica događaja ili okolnosti koje su izvan kontrole entiteta i ako postoji dovoljno dokaza da je entitet i dalje posvećen planu da proda imovinu (ili grupu za otuđenje).

Banka je dužna vršiti naknadnu procjenu stečene materijalne imovine od strane nezavisnog procjenitelja te o istoj voditi odgovarajuću vanbilansnu/ pomoćnu evidenciju, osim u slučajevima kada njena evidentirana vrijednost iznosi 1 KM.

U slučaju da Banka stečenu materijalnu imovinu koja je evidentirana u računovodstvu Banke prije 01. januara 2019. godine ne proda u roku od dvije godine od dana početka primjene odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (primenjuje se od 1. Januara 2020. godine), obavezna je istu svesti na 1 KM.

Materijalnu imovinu stečenu nakon 01. januara 2019. godine Banka je dužna prodati istu u roku od tri godine, a ako ne proda u navedenom roku, tada je mora svesti na 1KM.

Za stalna sredstva namijenjena prodaji ne vrši se obračun amortizacije.

3.14. Amortizacija

Amortizacija nekretnina i opreme se ravnomjerno obračunava na nabavnu ili procijenjenu vrijednost, primjenom sljedećih stopa amortizacije, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja:

	vek trajanja (godina)	stopa %
Građevinski objekti	61 - 77	1.3%
Investicione nekretnine	61 - 77	Ne obračunava se
Kompjuterska oprema	5	20%
Namještaj i ostala oprema	5-14	7%-20%
Vozila	6	15.5%
Nematerijalna ulaganja	5	20%

Banka primjenjuje proporcionalnu (linearnu) metodu obračuna amortizacije materijalne i nematerijalne imovine. Kod obračuna amortizacije Banka se pridržava principa kontinuiteta jednom odabrane metode do konačnog amortizovanja sredstva ili grupe sredstava.

Iznos amortizacije za svaki period se priznaje kao rashod tokom korisnog vijeka trajanja sredstva.

Za poreski bilans Banka će primjenjivati način i postupak obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

3.15. Lizing

Banka kao zakupac

Nekretnine i druga sredstva, koje prima u zakup, Banka priznaje u skladu sa MSFI 16 "Lizing".

Banka priznaje pravo korišćenja imovine koja se tokom perioda amortizuje i obavezu za period zakupa, gdje je period zakupa ugovoreni /procenjeni period zakupa. Obaveza dopijeva za plaćanje na osnovu periodičnih računa zakupodavca. Banka ne priznaje troškove zakupnina, već troškove amortizacije sa pravom korišćenja i kamatu kao finansijski rashod.

3.16. Kapital

Kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), zakonskih rezervi, revalorizacionih rezervi, neraspoređenog dobitka i akumuliranog gubitka (Napomena 27).

Uplaćeni kapital se iskazuje po nominalnoj vrijednosti uplaćenih akcija i vodi se analitički po vlasnicima. Knjigu akcionara za Banku vodi Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka.

Na računima revalorizacionih rezervi evidentira se revalorizacija materijalnih i nematerijalnih sredstava u skladu sa MRS 16.

Zakonske rezerve su rezerve propisane Zakonom, izdvajaju se iz dobiti Banke i čine jednu od pozicija kapitala.

Banka u zakonske rezerve izdvaja svake godine iz dobiti poslije oporezivanja najmanje 5% dobiti sve dok ne dostigne iznos zakonskih rezerve koji ne može biti manji od 10% osnovnog kapitala. Ovo su minimalni zahtjevi, a Banka može svojim statutom regulisati veća izdvajanja u ove svrhe.

3.17. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta mjenica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni povjerilac - nalogodavac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izvještajima po fer vrijednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procjene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspjeha. Primitljene naknade se priznaju u korist bilansa uspjeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3.18. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se djeljenjem neto dobitka/(gubitka) koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

Banka je akcionarsko društvo čijim se akcijama javno trguje, tako da je obavezna da izračunava i objelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 "Zarada po akciji".

3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke. Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.20. Objelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Objelodanjivanje povezanih strana". Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi.

Stanja potraživanja i obaveza na dan izvještavanja, kao i transakcije u toku izvještajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se objelodanjuju (Napomena 29).

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrijednosti sredstava i obaveza, kao i objelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda.

Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procjena. Procjene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspjeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procjene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrijednosti sredstava i obaveza u toku narednog izvještajnog perioda (do kraja tekuće poslovne godine).

(a) Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava

Banka na svaki izvještajni datum procjenjuje kvalitet potraživanja (osim onih koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha) radi procjene očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu.

Kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izvještajni datum u cilju da reflektuju promjenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta, čime se ranije prepoznaju očekivani gubici.

Kreditni gubici se priznaju u skladu sa Odlukom, a zavise od nivoa kreditnog rizika koji je Banka procijenila za sve izloženosti – nivo 1 – nije došlo do povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva, nivo 2 – došlo je do povećanja kreditnog rizika i nivo 3 u koji se svrstava finansijska aktiva kod koje postoji objektivni dokaz obezvređenja na izvještajni datum, odnosno problematična finansijska aktiva.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cijenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrijednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehni-

ka vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrijednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cijene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procjenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrijednosti. Modeli procjene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum mjerenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu prije ili nakon datuma mjerenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(b) Obezvrijeđenje investicija u zavisna društva

Banka smatra učešća u kapitalu raspoloživa za prodaju obezvrijeđenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procjenjeno smanjenje fer vrijednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(c) Koristan vijek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog vijeka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promjenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog vijeka trajanja se preispituje na trogodišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog vijeka trajanja.

(d) Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrijednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, osnovna sredstva Banke i sredstva stečena naplatom potraživanja.

Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrijeđeno, nadoknadiv iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrijeđenja.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procjenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvrijeđenja zahtijeva od rukovodstva subjektivno

prosudivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mjere do koje je izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procjena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 14(b)).

(f) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procjene. Aktuarska procjena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procjene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 3.6 uz finansijske izveštaje.

(g) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rješavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja.

Banka procjenjuje vjerovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose vjerovatnih ili razumnih procjena gubitaka.

Razumne procjene obuhvataju prosudivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obavještenja, poravnanja, procjene od strane Sektora za pravne poslove i kasnu naplatu, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rješavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je vjerovatno da

postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano procjeniti pažljivom analizom (Napomena 25(c)).

Potrebno rezervisanje se može promijeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se objelodanjuju, osim ako je vjerovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	01.01.-31.12.2022.	01.01.-31.12.2021.
Prihodi od kamata:		
Centralna banka BIH	-	-
banke	1	3
druge finansijske organizacije	0	1
javna preduzeća	209	258
druga preduzeća	2,909	2,331
preduzetnici	538	366
javni sektor	499	439
stanovništvo	3,030	2,406
drugi komitenti	52	28
Ukupno	7,238	5,832
Rashodi od kamata:		
banke	62	52
druge finansijske organizacije	23	28
javna preduzeća	1	-
druga preduzeća	106	100
preduzetnici	-	-
javni sektor	22	-
stanovništvo	882	1,080
drugi komitenti	62	85
Ukupno	1,158	1,345
Neto prihod po osnovu kamata	6,080	4,487

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako slijedi:

	01.01.-31.12.2022.	01.01.-31.12.2021.
Prihodi od kamata po osnovu:		
kredita u KM	6,773	5,537
kredita u valuti	98	
depozita u stranoj valuti	1	3
prihodi od kamata po osnovu HOV u KM	366	292
Ukupno	7,238	5,832
Rashodi kamata po osnovu:		
depozita i kredita u KM	565	599
depozita i kredita u stranoj valuti	518	661
lizinga	58	85
- rashodi kamata po osnovu HOV	17	-
Ukupno	1,158	1,345
 Neto prihod po osnovu kamata	 6,080	 4,487

6. PRIHODI I RASHODI OD OD NAKNADA I PROVIZIJA

01.01.-31.12.2022. 01.01.-31.12.2021.

Prihodi od naknada i provizija

Naknade za usluge domaćeg platnog prometa od:

– Banaka	-	-
– Privrede	888	796
– Stanovništva	1,231	1,182
– Preduzetnici	-	91
– Javni sektor	55	57
– Neprofitne org.	93	77
– Prihodi od naknada za rad sa OM	850	-
Naknade za održavanje tekućeg i žiro računa fizičkih lica	505	453
Naknade po kreditima fizičkih lica	61	75
Naknade po kreditima pravna lica	285	244
Naknade za obradu kreditnog zahteva	168	171
Naknade za usluge deviznog platnog prometa	1,197	1,036
Naknade za e - banking	441	384
Naknade i provizije za ostale bankarske usluge	305	287
Prihodi od naknada po osnovu platnih kartica	267	224
Provizije po osnovu izdatih garancija, avala i akreditiva	222	205
Ukupno	6,568	5,282

Rashodi naknada i provizija

Naknade za usluge platnog prometa u zemlji	707	692
Naknade za usluge platnog prometa u inostranstvu	132	89
Naknade po poslovima sa platnim karticama	384	335
Ostale naknade i provizije	594	60
Ukupno	1,817	1,176
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	4,751	4,106

7. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	01.01.-31.12.2022.	01.01.-31.12.2021.
Pozitivne kursne razlike	2,770	1,473
Negativne kursne razlike	(2,342)	(1,195)
Neto prihod	428	278

8. NETO PRIHOD/(RASHOD) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA/(OBEZVREĐENJA) FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

(a) Knjiženja (na teret)/u korist bilansa uspjeha

	01.01.-31.12.2022.	01.01.-31.12.2021.
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspeha:		
– potraživanja za kamate i naknade	147	244
– dati krediti i depoziti	3,036	3,080
– ostala sredstva	208	213
	3,391	3,537
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	113	114
Ukupno (Napomena 8(b))	3,504	3,651
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha:		
– potraživanja za kamate i naknade	353	400
– dati krediti i depoziti	2,981	2,525
– ostala sredstva	159	121
	3,493	3,046
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	135	60
Ukupno (Napomena 8(b))	3,628	3,106
Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja (obezvređenja) finansijskih sredstava	124	545

8. NETO PRIHOD/(RASHOD) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA/(OBEZVREĐENJA) FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA (Nastavak)

(b) Promene na računima ispravke vrijednosti plasmana i potraživanja i rezervisanjima za vanbilansne stavke

	Hartije od vrijednosti (Napomena 16)	Kamate i naknade (Napomena 16 i 17)	Dati krediti i potraživanja (Napomena 17 i 18)	Novčana i ostala sredstva (Napomena 15, 17 i 22)	Rezervisanja za vanbilansne stavke (Napomena 25)
Stanje na dan					
31. decembra 2020. godine	20	6,153	12,498	544	97
Nove ispravke i rezervisanja u toku godine	29	244	3,080	184	114
Ukidanje ispravki vrijednosti i rezervisanja	(39)	(400)	(2,525)	(82)	(60)
Računovodstveni otpis	-	(274)	(224)	(57)	(42)
Direktan otpis	-	(5)	(22)	-	-
Naplata potraživanja sredstvima materijalne imovine	-	(358)	(905)	-	-
31. decembra 2021. godine	10	5,360	11,902	589	109
Nove ispravke i rezervisanja u toku godine	-	147	3,036	208	113
Ukidanje ispravki vrijednosti i rezervisanja	-	(353)	(2,981)	(159)	(135)
Računovodstveni otpis	-	(2,387)	(3,592)	-	-
Direktan otpis	-	(12)	(40)	-	-
Naplata potraživanja sredstvima materijalne imovine	-	(297)	(255)	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	10	2,458	8,070	638	87

9. RASHODI OPERATIVNOG POSLOVANJA

	01.01.-31.12.2022.	01.01.-31.12.2021.
Troškovi materijala	444	514
Troškovi proizvodnih usluga	886	847
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2,874	2,674
Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	111	150
Troškovi članarina i licenci	354	220
Ukupno	4,669	4,405

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	01.01.-31.12.2022.	01.01.-31.12.2021.
Troškovi neto zarada i naknada zarada	3,228	3,380
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	1,783	1,981
Troškovi naknada NO i odbor za reviziju	134	133
Otpremnine po osnovu tehnološkog viška	59	80
Ostali lični rashodi	68	55
Ukupno	5,272	5,629

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

01.01.-31.12.2022. 01.01.-31.12.2021.

Troškovi amortizacije:

- MSFI 16. zakup nekretnina	769	704
- MSFI 16. ulaganje u objekte	31	13
- nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 18)	395	380
- nematerijalne imovine (Napomena 19)	154	125
Ukupno	1,349	1,222

U toku 2022. godine Banka je primjenila MSFI 16 na zakupe uzete od pravnih i fizičkih lica. MSFI 16 je primjenjen na ukupno 21 ugovara o zakupu od čega je jedan ugovor do godinu dana, a ostali na duže rokove.

Za obračun obaveza za MSFI 16 korištena je diskontna stopa od 3,83% koju smo dobili kao prosječnu cijenu kamatonosnih KM i deviznih izvora sa troškovima za decembar 2021. godine.

Amortizacija je obračunata na nepokretnu imovinu i na ulaganja u tuđe objekte.

Ukupno obračunata amortizacija za 2022. godinu iznosi 1,349 hiljada KM, od čega se u skladu sa MSFI 16 iznos od 768 hiljada KM odnosi na amortizaciju nekretnina uzetih u zakup, iznos od 31 hiljadu KM se odnosi na amortizaciju ulaganja u tuđe objekte, 549 hiljada KM se odnosi na amortizaciju nekretnina, nematerijalnih ulaganja i opreme (u vlasništvu Banke).

12. OSTALI PRIHODI

	01.01.-31.12.2022.	01.01.-31.12.2021.
Naplaćena otpisana potraživanja	74	221
Prihodi od dividendi i učešća	33	41
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine (Napomena 19)	61	111
Prihodi od prodane stečene materijalne imovine (Napomene 21 i 22)	4	1,460
Prihodi od promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja	27	51
Prihodi po osnovu neaktivnih računa	207	533
Prihodi od zakupnina poslovnih prostora	112	
Prihod od zakupa sefova	18	
Prihodi iz ranijih godina	1,540	
Ostali prihodi	96	248
Ukupno	2,172	2,701

13. OSTALI RASHODI

	01.01.-31.12.2022.	01.01.-31.12.2021.
Ostali rashodi	-	
Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja (Napomena 19)	29	-
Gubici po prodaje stečene materijalne imovine	-	479
Rashodi po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja		4
Otpis potraživanja po osnovu kredita, kamata i naknada	52	27
Rashodi kamata i naknada po sudskim izvršenjima	571	
Ostali rashodi	81	96
Ukupno	733	606

14. POREZ NA DOBITAK

(d) Neiskorišteni poreski gubitak kao osnov za priznavanje odloženih poreskih sredstava

Banka je u 2022. godini ostvarila dobit prije oporezivanja u iznosu od 1,532 miliona KM.

15. NOVČANA SREDSTVA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2022.	31.12.2021.
U KM		
Obavezna rezerva	22,587	21,327
Sredstva preko obavezne rezerve	38,005	58,186
Gotovina u blagajni	12,327	7,943
	72,919	87,456
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	8,539	8,502
Ostala novčana sredstva – Centralna banka	11	5,799
	8,513	8,485
Zlato i ostali plemeniti metali	53	53
Ukupno	81,530	96,022
Minus: Ispravka vrijednosti (Napomena 8)	(61)	(80)
Stanje na dan	81,469	95,942

U skladu sa Odlukom Centralne banke BiH o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi, Banka je dužna da održava i obračunava obaveznu rezervu na depozite (koji čine osnovicu za obračun obavezne rezerve) prema stanju na kraju svakog radnog dana u toku deset kalendarskih dana koji prethode periodu održavanja.

Od 01. jula 2016. godine stopa obavezne rezerve koju primjenjuje Centralna banka na osnovicu za obračun obavezne rezerve iznosi 10%.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva bez obzira u kojoj se valuti sredstva izraze prema stanju sredstava na kraju svakog radnog dana u toku obračunskog perioda koji prethodi periodu održavanja, uvećani za obračunate kamate, naknade i provizije koje su dospjele na plaćanje.

Obračunski period (period obračuna obaveznih rezervi) započinje svakog mjeseca u dane prvog, jedanaestog i dvadesetprvog, a završava se desetog, dvadesetog i poslednjeg dana u mjesecu.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine:

- depoziti Banke u KM i ostalim valutama (KM sa valutnom klauzulom i stranim valutama),
- pozajmljena sredstva (uzeti krediti) u domaćoj i ostalim

valutama (KM sa valutnom klauzulom i stanim valutama).

Centralna banka na računu rezervi Banke u obračunskom periodu:

- a) na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u domaćoj valuti, KM – ne obračunava naknadu,
- b) na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom – obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate) umanjenu za 10 baznih poena i
- c) na sredstva iznad obavezne rezerve – obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate) umanjenu za 25 baznih poena.

Ukoliko u toku perioda održavanja dođe do promjene vrijednosti Deposit Facility Rate, primjenjuje se stopa koja je važila na prvi dan perioda održavanja tokom kojeg je došlo do promjene Deposit Facility Rate.

Stopa obavezne rezerve se mijenja u skladu sa Odlukom CBBiH. Za iznos obračunate naknade, CBBiH umanjuje stanje računa rezerve Banke u roku od 5 dana, računajući od posljednjeg dana u mjesecu za koji je izvršen obračun.

Obavezna rezerva u decembru 2022. godine, odnosno obavezna rezerva poslednje dekade mjeseca decembra 2022. godine (21.12.-31.12.2021. godine) iznosila je 22,587 hiljada KM i bila je usklađena sa navedenom Odlukom CBBiH.

Odlukom se utvrđuje jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve.

Ovom Odlukom, osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti nalaze.

Promjene u obavezama po osnovu aktivnosti finansiranja, odnosno u primljenim kreditima u Izvještaju o tokovima gotovine, prikazane su u narednoj tabeli:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januar	16,021	15,607
Prilivi po osnovu uzetih kredita	7,283	5,524
Izmirenje obaveza po osnovu kredita	(3,539)	(5,110)
Stanje na dan 31. decembar	19,765	16,021

Pregled razlika između pozicije Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke i izvještaja o tokovima gotovine na dan 31. decembar 2021. godine dat je u sledećoj tabeli.

	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine	Razlika
U KM			
Obavezna rezerva	22,587	22,587	-
Sredstva preko obavezne rezerve	38,005	38,005	-
Gotovina u blagajni	12,327	12,327	-
	72,919	87,456	-
U stranoj valuti			
Gotovina u blagajni	8,539	8,539	-
Devizni računi kod domaćih i stranih banaka	-	8,482	(8,482)
Ostala novčana sredstva – Centralna banka	19	19	-
	8,558	17,040	(8,482)
Zlato i ostali plemeniti metali	53	53	-
Stanje 31. decembra 2012. godine	81,530	90,012	(8,482)

16. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

	31.12.2022.	31.12.2021.
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Obveznice Republike Srpske za finansiranje budžeta	30,042	9.363
Trezorski zapisi Federacije BiH	-	10.000
Obveznice stare devizne štednje	252	505
	30,294	19,868
Kamata po osnovu dugoročnih obveznica koje se drže do roka dospelja	-	-
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 8(b))	(10)	(10)
Stanje na dan	30,284	19,858

Na dan 31.decembra 2022. godine, Banka u okviru hartija od vrijednosti koje se drže do roka dospjeća ima prikazane državne dugoročne hartije od vrijednosti čiji je emitent Ministarstvo finansija Republike Srpske i kratkoročne hartije od vrijednosti čiji je emitent Ministarstvo finansija Federacije BiH, a po vrsti su podjeljene na:

- 1. Obveznice stare devizne štednje, u ukupnom iznosu od 1,249,182 KM sa rokom dospjeća 03.10.2023. godine,**
- 2. Obveznice RS u KM u iznos od 4,000,000 KM sa rokom dospjeća 06.02.2024. godine,**
- 3. Obveznice RS u KM u iznos od 5,000,000 KM sa rokom dospjeća 04.12.2026. godine,**
- 4. Obveznice RS u KM u iznos od 1,393,000 KM sa rokom dospjeća 19.06.2024. godine,**
- 5. Obveznice RS u KM u iznos od 2,500,000 KM sa rokom dospjeća 22.07.2027. godine,**
- 6. Trezorski zapisi RS u KM u iznos od 15,000,000 KM sa rokom dospjeća 22.05.2023. godine,**
- 7. Trezorski zapisi RS u KM u iznos od 2,000,000 KM sa rokom dospjeća 20.06.2023. godine.**

17. KREDITI I PLASMANI BANKAMA

	31.12.2022.	31.12.2021.
Devizni računi kod inostranih banaka	8,482	4,552
Devizni računi kod domaćih banaka	-	725
	8,482	5,277
Kreditni bankama i drugim finansijskim organizacijama u KM	-	431
Dati depoziti u stranoj valuti	602	2,008
	602	2,439
Kamata	-	291
Bruto krediti i potraživanja	9,084	8,007
Minus: Ispravka vrijednosti (Napomena 8)		
-deviznih računa kod inostranih banaka	(19)	(22)
-deviznih računa kod domaćih banaka	(-)	(4)
-datih depozita u stranoj valuti	(3)	(10)
-kredita bankama i drugim finansijskim institucijama	-	(432)
-kamata	-	(291)
	(22)	(758)
Stanje na dan	9,062	7,249

Dati depoziti u stranoj valuti se odnose na dva dugoročna depozita u stranoj valuti u iznosima od 302 hiljada KM i 300 hiljada KM položenih po osnovu kartičarskog poslovanja (namjenski depozit).

18. KREDITI I PLASMANI KOMITENTIMA

	31.12.2022.	31.12.2021.
Kreditni komitentima u KM	157,525	117,277
Potraživanja po osnovu kamata i naknada	2,724	5,202
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	165	107
Ukupno krediti i potraživanja	160,414	122,586
Minus: Ispravka vrijednosti (Napomena 8)		
– kredita komitentima	(11,436)	(11,972)
– potraživanja za kamatu i naknadu	(5,050)	(5,840)
– razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	(18)	(22)
	(16,504)	(17,834)
Stanje na dan	106,082	86,801

(a) Pregled po vrstama kredita komitentima

Pregled po vrstama kredita komitentima prema ugovorenom roku dospijea prikazan je kako slijedi:

	31.12.2022.		31.12.2021.		
	Kratko-ročni	Dugo-ročni	Kratko-ročni	Dugo-ročni	Ukupno
U domaćoj valuti					
Dati krediti:					
- javna preduzeća	229	4,012	175	4,431	4,606
- druga preduzeća	21,457	50,013	18,547	40,245	58,792
- preduzetnici	1,868	8,260	1,417	5,773	7,190
- javni sektor	11	2,883	26	3,250	3,276
- stanovništvo	4,464	54,774	5,873	37,540	43,413
- drugi komitenti	14	9,540	-	-	-
Stanje na dan	28,043	129,482	26,038	91,239	117,277

Kratkoročni krediti su odobravani pravnim licima i preduzetnicima na period do 12 meseci za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, građevinarstva, usluga i turizma, poljoprivrede i prehrambene proizvodnje, kao i za ostale namene, uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 2.5% do 9.5%.

Dugoročni krediti u KM odobravani su pravnim licima i preduzetnicima na period od 1 do 12 godina uz kamatne stope u rasponu od 2% do 8.95%.
Kratkoročni krediti odobravani su stanovništvu na period do 1 godine, uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 3.45% do 9.25%.

Dugoročni krediti odobravani su stanovništvu u KM na period od 13 do 300 mjeseci uz kamatnu stopu na godišnjem nivou od 1.95% do 10.95%.

Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi od 10.99% do 13.95% na godišnjem nivou.

Kamatna stopa na kreditne kartice iznosi 13.50%.

Ročnost dospjelih kredita komitentima prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine, je sljedeća:

	31.12.2022.	31.12.2021.
Dospjela potraživanja	7,520	10,514
Do 30 dana	840	565
Od 1 do 3 mjeseca	2,398	4,928
Od 3 do 12 mjeseci	20,351	11,657
Od 1 do 5 godina	65,437	42,889
Preko 5 godina	60,979	46,724
Stanje na dan	157,525	117,277

(b) Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata, prikazanih u neto iznosu na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine, značajna je kod sljedećih djelatnosti:

	31.12.2022.	31.12.2021.
Rudarstvo, energetika i prerađivačka industrija	23,829	13,548
Trgovina	13,278	10,016
Poljoprivreda, lov, ribolov i šumarstvo	2,146	2,055
Građevinarstvo	12,351	9,476
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	3,088	1,299
Stanovništvo	69,367	47,212
Državna administracija i druge javne usluge	1,505	798
Ostalo	31,961	21,437
Stanje na dan	157,525	105,841

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi i avansi	Imovina sa pravom korišćenja - nekretnine uzete u lizing	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina
Nabavna/reevalrizovana vrednost							
1. januar 2021.g	294	3,754	3,825	603	2,421	10,897	1,229
Povećanja	-	786	786	370	182	1,338	153
Prenos na avansa na aktiviranu opremu i ulaganje u tuđi poslovni prostor	-	-	-	-391	-	-391	-42
Rashodovanje	-	0	-	-	-322	-322	-
Prodaja	-	0	-253	-52	-	-305	-
Stanje na dan							
31. decembra 2021. godine	294	3,754	4,358	530	2,281	11,217	1,340
Povećanja	-	-	314	113	1807	2,234	134
Prenos na avansa na aktiviranu opremu i ulaganje u tuđi poslovni prostor	-	-	-	-353	-	-353	-4
Ostalo (zatvaranje)	-	-	-813	-	-502	-502	-
Rashodovanje	-	-	-	-	-	-813	-
Prodaja	-	-1235	-	-	-	-1,235	-
Stanje na dan	294	2,519	3,859	290	3,586	10,548	1,470
31. decembra 2022. godine							

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi i avansi	Imovina sa pravom korišćenja - nekretnine uzete u lizing	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina
Akumulirana ispravka vrijednosti	-						
1. januar 2021.g	-	1,052	2,845	-	582	4,479	754
Amortizacija		49	331		717	1,097	125
(Napomena)							
Rashodovanje	-	-	-	-	-849	-1,047	-
Ostalo	-	-	-198	-	-	-	-
Prodaja	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan	-	-	-	-	-	-	-
31. decembra 2021. godine	-	1,101	2,978	-	450	4,529	879
Amortizacija		33	350	-	800	1,183	308
(Napomena)							
Ostalo (zatvaranje)	-	-	-	-	-186	-186	-158
Rashodovanje	-	-	-	-	-	-813	-
Prodaja	-	-284	-813	-	-	-284	-
Stanje na dan	-	-	-	-	-	-	-
31. decembra 2022. godine	-	850	2,515	-	1064	4,429	1029
Neotpisana vrijednost na dan:	294	1,669	1,344	290	2,522	6,119	441
31. decembra 2022. godine							
31. decembra 2021. godine	294	2,653	1380	530	1,831	6,688	461

Primjenjeni metodi procjene nekretnina

Procjena nekretnina Banke (procjena izvršena sa stanjem na dan 31. decembar 2022. godine) koja se sastoji od zemljišta, građevinskih objekata, infrastrukture, instalacija i lokacijskih poboljšanja obuhvatila je obilazak i procjenjivanje imovine, razgovor sa osobljem zaduženim za konkretnu imovinu, pregled raspoložive tehničke dokumentacije i planova, razgovor sa licima upoznatim sa troškovima izgradnje na tom području (građevinskim firmama), pregled dodatnih informacija sa tržišta nekretnina, troškova izgradnje i zakupa.

Za procjenu zemljišta korišten je tržišni pristup, odnosno metod direktnog upoređivanja cijena. Za procjenu građevinskih objekata korišten je tržišni pristup, a tamo gde nije bilo moguće pribaviti podatke sa tržišta o uporednim cijenama, korišten je troškovni pristup.

20. INVESTICIONE NEKRETNINE

Na dan 31. decembra 2022. godine investicione nekretnine Banke iskazane po fer vrijednosti utvrđene od strane nezavisnog procjenitelja (procjena izvršena na dan 31. decembra 2022. godine) iznose 2,005 hiljade KM (na dan 31. decembra 2021. godine: 1,978 hiljada KM).

U martu 2021.godine Banka je prodala dio investicionih nekretnina. Knjigovodstvena vrijednost prodatih investicionih nekretnina iznosi 72 hilj KM. Efekat prodaje je dobitak u iznosu od 18 hilj KM i ukinute su ranije formirane revalorizacione rezerve u iznosu od 2 hilj KM.

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	1,978	2,003
Povećanja	-	-
Efekat procjene vrijednosti	27	47
Prenos sa građevinskih objekata	-	-
Prodaja	-	(72)
Stanje na dan 31. decembra	2,005	1,978

21. SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI

	31.12.2022.	31.12.2021.
Stalna sredstva namijenjena prodaji	924	924
Minus: Ispravka vrijednosti	(575)	(575)
Stanje na dan	349	349

Promjene na stalnim sredstvima namijenjenim prodaji i pripadajućoj ispravci vrijednosti prikazane su u narednoj tabeli:

	31.12.2022.	31.12.2021.
Stalna sredstva namijenjena prodaji		
Stanje na dan 1. januara	924	1,940
Prenos sa materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja	-	-
Prodaja i otuđenje	-	(1,016)
Svođenje na 1 KM	-	-
Stanje na dan 31. decembra	924	924
Ispravka vrijednosti		
Stanje na dan 1. januara	575	1,211
Efekat prve primene Odluke o kreditnom riziku ABRS	-	-
Prodaja i otuđenje	-	-
Stanje na dan 31. decembra	-	(636)
	575	575
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	349	349

22. OSTALA SREDSTVA

31.12.2022. 31.12.2021.

U domaćoj valuti

Potraživanja od zaposlenih	41	9
Potraživanja za isplaćene penzije – Fond PIO	-	2,411
Potraživanja po platnim karticama	401	342
Potraživanja za pretplaćene ostale poreze i doprinose	3	28
Ostala potraživanja	724	467
Unapred plaćeni troškovi i ostala razgraničenja	170	115
Zalihe	223	61
Potraživanja u obračunu	1,200	-
Materijalne vrijednosti stečene naplatom potraživanja	2,356	1,633
	5,118	5,066

U stranoj valuti

Potraživanja od zaposlenih	107	107
Unaprijed plaćeni troškovi i ostala razgraničenja	195	11
Potraživanja u obračunu	141	58
Ostala potraživanja	5	-

Minus: Ispravka vrijednosti

– ostalih sredstava (Napomena 8)	(554)	(509)
– materijalne vrijednosti stečene naplatom potraživanja	(1,648)	(959)
– zaliha	(12)	(8)
	(2,214)	(1,476)

Stanje na dan **3,352** **3,766**

Prodajom materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja u 2022. godini ukupne knjigovodstvene vrijednosti 89 hiljade KM ostvarena je gubitak od 26 hiljada KM (Napomena 12). Medjutim, ostvaren je prihod po osnovu ukidanja ispravki vrijednosti u iznosu od 82 hiljada KM.

Promjene na materijalnim vrijednostima stečenim naplatom prikazane su u narednoj tabeli:

	31.12.2022.	31.12.2021.
Materijalna imovina stečena naplatom		
Stanje na dan 1. januara	1,633	1,476
Nove nabavke	812	799
Prodaja i otuđenje	(89)	(642)
Prenos na stalna sredstva namjenjena prodaji	-	-
Svođenje na 1 KM	-	-
Stanje na dan 31. decembra	2,356	1,633
Ispravka vrijednosti		
Stanje na dan 1. januara	959	898
Efekat prve primene Odluke o kreditnom riziku ABRS	-	-
Prodaja i otuđenje	689	111
Svođenje na 1 KM	-	-
Stanje na dan 31. decembra	1,648	959
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	708	674

23. DEPOZITI BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA I OBAVEZE PO KREDITIMA

	31.12.2022.	31.12.2021.
Transakcioni depoziti	1,376	2,531
Ostali depoziti	2,650	3,400
Obaveze po osnovu kamata i naknada	144	215
	4,170	6,146
Primljeni krediti (a)	19,765	16,021
Stanje na dan	23,935	22,167

(a) Primljeni krediti

	31.12.2022.	31.12.2021.
Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo	5,792	3,454
Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede (IFAD)	-	-
Brčko distrikt BiH	-	-
Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banjaluka	7,612	6,041
Fond stanovanja Republike Srpske a.d. Banjaluka	6,361	6,526
Stanje na dan	19,765	16,021

24. DEPOZITI KLIJENATA

	U hiljadama KM	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Transakcioni depoziti (a)	167,363	137,971
Ostali depoziti (b)	59,731	54,464
Obaveze po osnovu kamata i naknada	41	22
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu (c)	721	909
Stanje na dan	227,856	193,366

(a) Transakcioni depoziti

	31.12.2022.			31.12.2021.		
	u KM	u stranoj valuti	Ukupno	u KM	u stranoj valuti	Ukupno
Preduzeća	24,788	4,467	29,255	21,661	3,488	25,149
Javni sektor	37,272	39	37,311	20,151	1	20,152
Stanovništvo	69,181	27,964	97,145	59,413	27,259	86,672
Drugi komitenti	3,555	97	3,652	5,756	242	5,998
Stanje na dan	134,796	32,567	167,363	106,981	30,990	137,971

(b) Ostali depoziti

Analiza ostalih depozita prema **ugovorenom roku** dospeća:

	31.12.2022.			31.12.2021.		
	u KM	u stranoj valuti	Ukupno	u KM	u stranoj valuti	Ukupno
U KM:						
Štedni depoziti	1035	22,608	23,643	432	18,415	18,747
Namjenski depoziti	136	355	491	272	403	675
Ukupno	1,171	22,963	24,134	704	18,818	19,522
U stranoj valuti:						
Štedni depoziti	1932	33,444	35,376	768	33,907	34,675
Namjenski depoziti	0	221	221	5	262	267
Ukupno	1,932	33,665	35,597	773	34,169	34,942
Stanje na dan	3,103	56,628	59,731	1,477	52,987	54,464

Na tekuće račune stanovništva u KM Banka nije plaćala kamatu kao ni na žiro račune fizičkih lica. Na devizne račune po viđenju stanovništva obračunava se kamata po stopi od 0% na godišnjem nivou.

Depoziti po viđenju u KM, najvećim delom, predstavljaju stanja namjenskih računa preduzeća, državnih i drugih organizacija koji su nekamatonosni. KM štedni nenamjenski oročeni računi su deponovani uz godišnju kamatnu stopu od 0% do 6%. Devizni štedni nenamjenski oročeni računi su deponovani uz godišnju kamatnu stopu od 0% do 5.1%.

Kratkoročni oročeni depoziti u KM su deponovani uz kamatne stope u rasponu od 0% do 3.6% na godišnjem nivou, u zavisnosti od datuma dospeća. Kratkoročno oročeni devizni depoziti oročavani su na period od 1 meseca do 1 godine po kamatnoj stopi koja se kretala od 0% do 1.1% na godišnjem nivou.

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	31.12.2022.	31.12.2021.
Preduzeća	4,437	985
Javni sektor	-	-
Stanovništvo	52,011	53,379
Drugi komitenti	3,283	100
Stanje na dan	59,731	54,464

(c) Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu

	U hiljadama KM	
	31.12.2022.	31.12.2021.
U KM	232	271
U stranoj valuti	456	638
Stanje na dan	688	909

25. REZERVISANJA

	U hiljadama KM	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (a)	87	109
Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i ostala primanja zaposlenih (b)	116	142
Rezervisanja za sudske sporove (c)	-	22
Stanje na dan	203	273

(a) Prema Metodologiji za priznavanja i vrednovanja finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke u vanbilansu (garancije, avale, akreditive, obaveze za nepovučene kredite i dr.) Banka vrši po istom principu kao i za bilansnu aktivu na nivou klijenta.

(b) U skladu sa zahtjevima IAS 19 "Naknade zaposlenima", Banka vrši aktuarski obračun rezervisanja kako bi se utvrdila sadašnja vrijednost akumuliranih prava zaposlenih za otpremine. Banka je obavezna da zaposlenima, pri odlasku u penziju isplati otpremnine u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima kao i Pravilnikom o radu Banke.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrijednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa i ostale pretpostavke objelodanjene u Napomeni 3.6.

(c) Rezervisanja po osnovu sudskih sporova objelodanjena su u Napomeni 31(a).

Promjene na rezervisanjima u toku godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

31.12.2022. 31.12.2021.

Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi

Stanje na početku godine	109	97
Efekat prve primene Odluke ABRS	-	-
Rezervisanja u toku godine (Napomena 8)	113	114
Ukidanje rezervisanja (Napomena 8)	(135)	(60)
Ostalo	-	(42)
Stanje na kraju godine	87	109

Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i ostala primanja zaposlenih

Stanje na početku godine	142	151
Isplate po osnovu isplaćenih otpremnina za odlazak u penziju	-	-
Ukidanje rezervisanja	(26)	(9)
Rezervisanja u toku godine	-	-
Stanje na kraju godine	116	142

Rezervisanja za sudske sporove

Stanje na početku godine	22	35
Rezervisanja u toku godine	60	22
Ukidanje rezervisanja	(82)	(35)
Stanje na kraju godine	-	22
Stanje na dan	203	273

26. OSTALE OBAVEZE I PVR

	U hiljadama KM	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Obaveze prema dobavljačima	440	1,899
Primljeni avansi	88	175
Obaveze po ostalim osnovama u obračunu	760	1,468
Ostale obaveze	43	71
Obaveze po osnovu lizinga	2,128	1,685
Obaveze iz udruživanja novcana sredstava u svrhu kreditiranja	1,200	-
Obaveze za porez na dodatu vrednost	9	13
Obaveze za druge poreze i doprinose	47	137
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	66	58
Razgraničeni prihodi od kamata	977	870
Ostala pasivna vremenska razgranicenja	155	-
Stanje na dan	5,913	6,376

27. KAPITAL

(a) Struktura kapitala Banke

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako slijedi:

	31.12.2022.	31.12.2021.
Akcijski kapital – obične akcije /i/preferencijalne	29,236	25,832
Revalorizacione rezerve /ii/	475	721
Formirane rezerve	56	45
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	1,427	218
Dobitak ranijih godina	256	12
Efekat prve primene Odluke ABRS	(5,815)	(6,034)
Stanje na dan	25,635	20,794

Banka je otvoreno akcionarsko društvo, odnosno akcionarsko društvo čijim se akcijama javno trguje.

/i/ Akcijski kapital

Na dan 31. decembra 2022. godine upisani i uplaćeni kapital Banke iznosi 30,057 hiljada KM i sastoji se od 24,057 običnih akcija (pojedinačne nominalne vrijednosti od 1 KM) i 6,000 prioritetnih akcija (pojedinačne nominalne vrijednosti od 1 KM).U

2022. Banka je dokapitalizovana sa 3.404 hiljade KM. Svoje vlasničko učešće u za navedeni iznos u kapitalu Banke povećao KESO-GRADNJA DOO Tršić - Zvornik.

Na većinske akcionare Banke (5% i više) sa pravom glasa u strukturi akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2022. godine odnosi se 89.91% akcijskog kapitala.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2022. godine je sljedeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
Keso gradnja doo Tršić - Zvornik	8,830	29.38%
Galens invest doo Novi Sad	6,045	20.11%
Pavgord doo Foča	5,250	17,47%
Fructa – trade doo Derventa	4,750	15.80%
Premium plus doo Banja Luka	2,150	7.15%
Ostali akcionari	3,032	10.09%
	30,057	100.00%

Imaoci običnih akcija odgovaraju za obaveze i snose rizik poslovanja Banke srazmjerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Ugovora o osnivanju. Vlasnici običnih i preferencijalnih akcija imaju pravo na dividendu. Od ukupnog akcionarskog kapitala od 30,057 hiljade KM na preferencijalne akcije se odnosi 6,000 hiljada KM.

Akcionari koji imaju 5% ili više akcija sa glasačkim pravima prema Izvještaju iz Knjige akcionara na dan 31. decembra 2022. godine:

1. Keso gradnja doo Tršić - Zvornik **26.59%**
2. Galens invest doo Novi Sad **25.13%**
3. Pavgord doo Foča **21.82%**
4. Fructa – trade doo Derventa **19.74%**

/ii/ Revalorizazione rezerve

Revalorizazione rezerve koje na dan 31. decembra 2022. godine iznose 390 hiljada KM (31. decembar 2021. godine: 721 hiljada KM) umanjene su po osnovu iskknjižavanja dijela imovine Banke (amortizovana oprema, koja se ne koristi). Na 31. decembra 2022. godine, navedeni iznos revalorizacionih rezervi se odnosi na osnovna sredstva.

(b) Upravljanje kapitalom

Banka kontinuirano upravlja kapitalom, koji predstavlja širi koncept od pozicije kapitala u bilansu stanja, sa ciljem da:

- obezbijedi usaglašenost sa zahtjevima vezanim za kapital koji su definisani od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske;
- obezbijedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja po principu “stalnosti poslovanja”, uz obezbjeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama; i
- održi kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti kapitala Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Agencija za bankarstvo republike Srpske i dostavlja mjesečne izvještaje Agenciji za banakrstvo Republike Srpske o ostvarenim vrijednostima pokazatelja.

Agencija za bankarstvo Republike Srpske je definisala sljedeće limite za kapital:

- minimalni iznos kapitala od KM 15 miliona – Banka je dužna da pored ispunjenja ovog uslova u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sljedećih kapitalnih zahtjeva: kapitalnog zahtjeva za kreditni, tržišni i operativni rizik; i
- stopa regulatornog kapitala na nivou koji nije niži od 12%.

Agencija za bankarstvo Republike Srpske je svojim rješenjima Banci postavila poseban zahtjev za održavanje stope regulatornog kapitala na nivou od 15%.

U skladu sa Strategijom upravljanja kapitalom Banke, strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou definisanom Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima.

Odgovorno lice za kontrolu i upravljanje rizicima izvještava mjesečno Upravu, ALCO odbor, RICO odbor i Nadzorni odbor o visini i strukturi kapitala, visini kapitalnih zahtjeva i visini pokazatelja adekvatnosti kapitala. Kapitalne zahtjeve za kreditni, operativni i devizni rizik dostavlja Sektor za integrisano upravljanje rizicima.

Odlukom o izračunavanju kapitala banaka ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 74/17) utvrđen je način izračunavanja kapitala Banke (osnovnog akcijskog, osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki), kapitalnih zahtjeva i pokazatelja adekvatnosti kapitala.

28. VANBILANSNE POZICIJE

	31.12.2022.	31.12.2021.
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (a)	16,246	15,306
Preuzete opozive obaveze (b)	9,538	10,384
Druge vanbilansne pozicije (c)	26,849	21,153
Stanje na dan	52,633	46,843

(a) Garancije i ostale preuzete i potencijalne obaveze

Akreditivi i garancije obavezuju Banku da izvrši plaćanje u korist korisnika istih ukoliko se za to ispune potrebni uslovi, uobičajeno u vezi sa uvozom i izvozom robe. Garancije i kreditivi nose isti tip rizika za Banku kao i krediti.

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite, revolving kredite i kreditne kartice.

Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi sa istekom. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći prije povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodno buduće gotovinske odlive.

Potencijalni kreditni gubitak je manji od ukupnih neiskorišćenih obaveza iz razloga što je većina obaveza potencijalna i zavisi od ispunjenja određenih uslova od strane klijenta.

Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorišćenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročnih preuzetih obaveza.

	31.12.2022.	31.12.2021.
Plative garancije:		
– u KM	2,153	3,421
– u stranoj valuti	307	6
	2,460	3,427
Činidbene garancije:		
– u KM	6,708	5,717
– u stranoj valuti	294	139
	7,002	5,856
Preuzete neopozive obaveze:		
– neiskorišćeni okvirni krediti	3,124	3,351
– neiskorišćeni minusi po tekućim računima	3,302	2,253
– neiskorišćeni limiti po kreditnim karticama	358	418
	6,784	6,022
Stanje na dan	16,246	15,306

Banka vrši obračun očekivanih kreditnih gubitaka po garancijama i ostaloj rizičnoj vanbilansnoj aktivni shodno Odlukama regulatora i usvojenoj računovodstvenoj politici.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 25, na dan 31. decembra 2022. godine formirana rezerva za gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznosi 87 hiljada (31. decembar 2021. godine: 109 hiljada KM).

(b) Preuzete opozive obaveze

Preuzete opozive obaveze u iznosu od 9,538 hiljada KM na dan 31. decembra 2022. godine (31. decembar 2021. godine: 10,384 hiljada KM) odnose se na opozive obaveze po plasmanima-okvirne hipoteke.

(c) Druge vanbilansne pozicije

	31.12.2022.	31.12.2021.
Vanbilansni revolving fond IFAD-a	-	301
Potraživanja po suspendovanoj kamati	2,314	2,382
Druga vanbilansna aktiva	24,129	18,063
Interna evidencija kredita u sudskom procesu	406	407
Stanje na dan	26,849	21,153

Na dan 31. decembra 2022. godine ostale vanbilansne pozicije u iznosu od 26,849 hiljada KM se najvećim delom odnose na evidenciju potraživanja po kreditima, kamatama i naknadnima koje iznosi 18,176 hiljada KM dok se 5,000 hiljada KM odnosi na međubankarske ugovore za obezbeđenje likvidnosti u vanrednim situacijama. Još, u okviru druge vanbilansne aktiva – sudski sporovi iznosi 1,967 hiljada KM. Ugašeni neaktivni računi u drugoj vanbilansnoj aktivi su u iznosu od 742 hiljade KM.

Na stečenu materijalnu imovinu otpada 557 hiljade KM. Interna evidencija kredita u sudskom procesu iznosi 406 hiljada KM.

(d) Kreditno rizične vanbilansne stavke

Pregled kreditno rizičnih i nerizičnih vanbilansnih stavki Banke na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine dat je u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama KM	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Garancije	9,461	9,283
Preuzete neopozive obaveze i nepokriveni akreditivi	6,784	6,023
Stanje na dan	16,246	15,306

29. OBJELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima, zaposlenima i drugim povezanim licima.

(a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sljedećoj tabeli:

	31.12.2022.	31.12.2021.
<hr/>		
Bilansna i vanbilansna izloženost povezanim pravnim licima:		
• PAVGORD DOO FOČA	-	44
• SRBINJE PUTEVI DOO FOČA	235	460
• RS GALENS INVEST DOO ZVORNIK	-	970
• DOO NSG RENT	898	1,048
• FRUKTA TRADE DOO	950	950
• DOO G - INŽENJERING	1,455	804
• DOO KESO-GRADNJA	301	-
• KESO-PROMET DOO	501	-
• ALPIN TEAM DOO	1,063	-
	5,405	4,276
Minus: Ispravka vrijednosti		
• DOO NSG RENT	(13)	(21)
• FRUKTA TRADE DOO	(3)	(4)
• DOO KESO-GRADNJA	(4)	-
• SRBINJE PUTEVI DOO FOČA	(1)	(2)
• KESO-PROMET DOO	(7)	-
• DOO G - INŽENJERING	(22)	(16)
• ALPIN TEAM DOO	(73)	(1)
	(123)	(44)
Ukupno	5,282	4,232
Bilansna i vanbilansna izloženost članovima Uprave, Nadzornog i ostalih odbora Banke, bruto	-	6
Minus: Ispravka vrijednosti	-	6
Ukupno	5,282	4,238

(c) Druge vanbilansne pozicije

	31.12.2022.	31.12.2021.
Depoziti i krediti povezanih pravnih lica:		
• FRUCTA TRADE DOO	1	1
• ALPIN TEAM DOO	9	-
• DOO G-INŽENJERING	4	-
• ALEKSANDAR MILAŠINOVIĆ	101	-
• DOO NSG RENT	1	-
Depoziti članova Upravnog, Izvršnog i ostalih odbora Banke	116	101
Ukupno	232	119

(a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine i u 2021. godini dati krediti i depoziti povezanim pravnim licima, članovima Izvršnog, Upravnog odbora i ostalih odbora Banke obuhvataju potraživanja po osnovu kreditnih kartica, minusa po tekućim računima i odobrenih kredita.

Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po uobičajenim komercijalnim uslovima.

(b) Zarade i naknade zarada članova Nadzornog odbora , Odbora za reviziju i Uprave Banke u periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. i 2021. godine godine, prikazane su u sljedećoj tabeli u bruto i neto iznosima:

	31.12.2022.	31.12.2021.
Bruto zarade i naknade zarada članova Nadzornog odbora	99	98
Naknade članovima Odbora za reviziju	34	34
Naknade članovima Uprave Banke	306	307
Ukupno Bruto	439	439
	31.12.2022.	31.12.2021.
Neto zarade i naknade zarada članova Nadzornog odbora	60	60
Naknade članovima Odbora za reviziju	20	20
Naknade članovima Uprave Banke	187	187
Ukupno neto	267	267

UPRAVLJANJE RIZICIMA

U skladu sa obimom i strukturom poslovanja Banka je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima, koji se odnosi na upravljanje svim vrstama rizika, posebno u delu značajnih rizika kojima je izložena ili koji se mogu javiti u poslovanju.

Ciljevi i principi upravljanja rizicima

Sistem upravljanja rizicima Banka je uspostavila kroz:

- utvrđenu strategiju upravljanja rizicima;
- definisane politike i procedure upravljanja rizicima koje obuhvataju identifikaciju, mjerenje/procjenu, nadzor, izvještavanje i kontrolu rizika;
- utvrđenu organizacionu strukturu koja jasno definiše uloge i odgovornosti pojedinaca koji su uključeni u preuzimanje rizika, upravljanje rizicima kao i nadzor nad adekvatnošću upravljanja rizicima;
- nezavisnost funkcije upravljanja rizicima od ostalih poslovnih aktivnosti;
- adekvatan informacioni sistem koji obezbeđuje protok informacija od operativnog nivoa do najvišeg rukovodstva kao i sistem za obavješćavanje o svim uočenim odstupanjima;
- adekvatan sistem unutrašnjih kontrola;
- definisan proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke; i
- sistem izveštavanja o izloženosti Banke rizicima koji obuhvata interno izveštavanje i izvještavanje spoljnih korisnika, a posebno Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

NADLEŽNOSTI

Nadzorni odbor i Odbor za reviziju Banke nadležni su za uspostavljanje sistema i nadzor nad sistemom upravljanja rizicima u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske, politikom i principima Banke i najboljom praksom upravljanja rizicima.

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima obezbeđena je funkcionalna i organizaciona odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti. Pored organa upravljanja, formirani su i posebni odbori Banke nadležni su za upravljanje rizikom saglasno internim aktima koji se odnose na njihov rad.

Nadležni organizacioni dijelovi Banke kontinuirano prate i propise i promjene u regulativi, analiziraju njihov uticaj na poziciju Banke po pitanju izloženosti rizicima i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa propisanim i usvojenim okvirima.

Organizacioni dijelovi nadležni za monitoring pojedinačnih rizika u okviru svojih nadležnosti kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, vrše merenje, kontrolu i izveštavanje nadležnih odbora Banke, u skladu sa uspostavljenim sistemom utvrđenim internim aktima kojima se reguliše upravljanje rizicima.

30.1. KREDITNI RIZIK

Banka upravlja kreditnim rizikom pojedinačnog dužnika, rizikom portfolija što uključuje aktivno upravljanje sredstvima obezbeđenja, a kroz upravljanje:

- rizikom neizvršenja (default risk) – rizik neizmirenja obaveza od strane dužnika; i
- rizikom promjene kvaliteta potraživanja (downgrade risk) – rizik pogoršanja kreditnog rejtinga dužnika.

Upravljanje kreditnim rizikom je usko povezano, odnosno uključuje i analize koje se odnose na identifikaciju i upravljanje:

- kreditno-deviznim rizikom koji nastaje usled uticaja značajnog rasta deviznog kursa na kreditnu sposobnost dužnika, uključujući veću izloženost riziku klijenata sa neusklađenom valutnom strukturom potraživanja/prihoda i obaveza;

- rizikom koncentracije koji proizilazi iz izloženosti prema licima i grupi povezanih lica i velikih izloženosti, kao i rizikom koncentracije koji proizilazi iz koncentracije izloženosti pojedinim faktorima rizika: privredne grane, geografska područja, vrsta proizvoda i aktivnosti, instrumenti kreditne zaštite i slično;
- rizikom zemlje indirektno imajući u vidu strukturu izloženosti Banke prema klijentima rezidentima; i
- kreditnim rizikom koji je indukovao kamatnim rizikom, praćenjem pozicija koje su izvor ovog rizika.

Upravljanje kreditnim rizikom

U cilju postizanja djelotvornog okvira za upravljanje kreditnim rizikom Banka je definisala osnovne komponente kao što sljede:

- uspostavljanje sistema i nadzor nad sistemom koji sprovodi Nadzorni odbor i više rukovodstvo;
- jasna podjela nadležnosti i odgovornosti u procesu upravljanja; i
- adekvatna primjena sistema upravljanja i odgovarajućih politika i procedura.

Proces upravljanja kreditnim rizikom obuhvata:

- identifikaciju u skladu sa usvojenim procedurama;
- mjerenje i procjenu korišćenjem propisanih i internih metodologija;
- praćenje i kontrolu prema utvrđenim procedurama, kao i primjenu tehnika ublažavanja tog rizika, korišćenjem instrumenata kreditne zaštite;
- definisanje limita; i
- izvještavanje o izloženosti kreditnom riziku.

Cilj Banke nije da eliminiše kreditni rizik, već da preuzme isti u mjeri koja daje osnov za ostvarenje optimalnog odnosa rizika i prinosa.

Mjere koje Banka primjenjuje u cilju upravljanja kreditnim rizikom, uključuju sljedeće osnovne principe:

- stroge kriterijume selekcije;
- pouzdan proces odobravanja kredita uz primjenu definisanih kriterijuma za odobravanje kredita sa propisanom ocjenom kreditne sposobnosti;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje kroz adekvatno vođenje kreditnih dosijea u skladu sa propisima i procedurama Banke, i monitoring klijenata sa stanovišta docnje u naplati kao jednog od elemenata za uočavanje prvih znakova da klijent ima problema u poslovanju;
- adekvatne kontrole u vezi sa kreditnim rizikom u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika kroz disperziju plasmana po iznosu, granama delatnosti i klijentima vodeći računa o izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica kao i licima povezanim sa Bankom;
- sprečavanje sukoba interesa;
- efikasno korišćenje i dostavljanje informacija;
- praćenje izloženosti tokom životnog veka plasmana, što se odnosi na kontrolu kreditnog procesa u toku i nakon odobravanja plasmana; i
- odlučivanje na relevantnom nivou u skladu sa definisanim limitima i nadležnostima, a posebno u slučajevima angažovanja Banke po nestandardnim uslovima.

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbjeđenja i zaštite od kreditnog rizika.

Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po neto knjigovodstvenoj vrijednosti na dan izvještavanja.

	Bruto izloženost		Neto izloženost	
	31.12. 2022.	31.12. 2021.	31.12. 2022.	31.12. 2021.
Izloženost kreditnom riziku po bilansnim stavkama:				
Novčana sredstva i sredstva kod centralne banke	81,530	96,022	81,469	95,942
Hartije od vrijednosti	30,294	19,867	30,285	19,857
Kreditni i plasmani bankama	9,084	8,007	9,062	7,249
Kreditni i plasmani komitentima	160,414	122,586	149,905	106,082
Udeli	421	421	421	421
Odložena poreska sredstva	134	143	134	143
Ostala sredstva	675	2,884	121	2,335
Ukupno	282,552	249,890	271,397	232,029
Izloženost kreditnom riziku po vanbilansnim stavkama:				
Garancije	9,462	9,283	9,396	9,199
Ostale preuzete neopozive obaveze	6,784	6,023	6,763	5,998
Ukupno	16,246	15,306	16,159	15,197
Ukupna izloženost kreditnom riziku	298,798	265,196	287,556	247,226

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti, prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promjena fer vrijednosti.

Na dan 31. decembra 2022. godine ukupna aktiva po bilansnim potraživanjima i vanbilansnim stavkama koja se klasifikuje iznosi 278,038 hiljada KM po bruto knjigovodstvenoj vrijednosti (31. decembar 2021. godine: 220,968 hiljada KM).

Očekivani kreditni gubici u skladu sa Odlukom ABRS su obračunati u iznosu od 11,152 hiljada KM na bruto potraživanja u iznosu od 261,792 hiljada KM za bilansnu aktivu.

Očekivani kreditni gubici u iznosu od 87 hiljada KM obračunati su na vrijednost rizične vanbilansne aktive u iznosu od 16,246 hiljada KM.

Stavke koje ulaze u bilansnu izloženost, a nemaju tretman izloženosti kreditnom riziku (gotovina u blagajni, fiksna aktiva, zalihe i materijalno stečena imovina i ostala potraživanja) iznose 32,888 hiljada KM.

U narednim tabelama su prikazane su bilansne izloženosti raspoređene u nivoe kreditnog rizika – 1, 2 i 3.

31.12.2022.

	Bruto izloženost	Ispravka vrijednosti i rezervisanja	Neto izloženost
Novčana sredstva i sredstva kod centralne banke - Nivo 1	81,530	61	81,469
Kredit i plasmani bankama	9,084	22	9,062
Redovni plasmani	9,084	22	9,062
Nivo 1	9,084	22	9,062
Problematicni plasmani - Nivo 3	-	-	-
Grupno procijenjeni	-	-	-
Pojedinačno procijenjeni	-	-	-
Kredit i plasmani komitentima	160,414	10,509	149,905
Redovni plasmani	150,389	2,813	147,576
Nivo 1	140,954	2,063	138,891
Nivo 2	9,435	750	8,685
Problematicni plasmani - Nivo 3	10,025	7,696	2,329
Grupno procijenjeni	361	274	87
Pojedinačno procijenjeni	9,664	7,422	2,242
Hartije od vrijednosti – Nivo 1	30,294	9	30,285
Ostala sredstva	1,230	554	676
Redovni plasmani	654	2	652
Nivo 1	644	1	643
Nivo 2	10	1	9
Problematicni plasmani - Nivo 3	576	552	24
Grupno procijenjeni	576	552	24
Ukupno bilansne izloženosti	282,552	17,155	271,397
Vanbilansne izloženosti			
Redovni plasmani	16,179	85	16,094
Nivo 1	15,878	72	15,806
Nivo 2	301	13	288
Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3	67	2	65
Grupno procijenjeni	67	2	65
Ukupno vanbilansne izloženosti	16,246	87	16,159

31.12.2021.

	Bruto izloženost	Ispravka vrijednosti i rezervisanja	Neto izloženost
Novčana sredstva i sredstva kod centralne banke - Nivo 1	96,022	80	95,942
Kredit i plasmani bankama	8,007	758	7,249
Redovni plasmani	7,285	36	7,249
Nivo 1	7,285	36	7,249
Problematicni plasmani - Nivo 3	722	722	-
Grupno procijenjeni	-	-	-
Pojedinačno procijenjeni	722	722	-
Kredit i plasmani komitentima	122,586	16,504	106,082
Redovni plasmani	105,658	2,554	103,104
Nivo 1	97,115	1,876	95,239
Nivo 2	8,543	678	7,865
Problematicni plasmani - Nivo 3	16,928	13,950	2,978
Grupno procijenjeni	504	334	170
Pojedinačno procijenjeni	16,424	13,616	2,808
Hartije od vrijednosti – Nivo 1	19,867	10	19,857
Ostala sredstva	3,408	509	2,899
Redovni plasmani	2,878	15	2,863
Nivo 1	2,855	13	2,842
Nivo 2	23	2	21
Problematicni plasmani - Nivo 3	530	494	36
Grupno procijenjeni	530	494	36
Ukupno bilansne izloženosti	249,890	17,861	232,011
Vanbilansne izloženosti			
Redovni plasmani	15,196	106	15,091
Nivo 1	14,879	93	14,786
Nivo 2	317	13	305
Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3	110	3	107
Grupno procijenjeni	110	3	107
Ukupno vanbilansne izloženosti	15,306	109	15,197

U narednoj tabeli prikazana je struktura kredita i plasmana od komitenata po nivoima kreditnog rizika na dan 31. decembra 2021. godine.

Plasmani pravnim licima			Plasmani fizičkim licima			Ukupno 2021.
Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Plasmani pravnim i fizičkim licima
51,520	7,268	12,341	45,595	1,275	5,306	123,307
51,520	7,268	12,341	45,595	1,275	5,306	123,307

Ispravke vrijednosti plasmana pravnim licima			Ispravke vrijednosti plasmana fizičkim licima			Ukupno 2021.
Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Plasmani pravnim i fizičkim licima
979	578	10,815	897	100	3,825	17,193
979	578	10,815	897	100	3,825	17,193

U narednoj tabeli prikazana je struktura kredita i plasmana od komitenata po nivoima kreditnog rizika na dan 31. decembra 2022. godine.

Plasmani pravnim licima			Plasmani fizičkim licima			Ukupno 2022.
Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Plasmani pravnim i fizičkim licima
84,708	7,607	5,972	55,850	1,784	1,604	157,525
84,708	7,607	5,972	55,850	1,784	1,604	157,525

Ispravke vrijednosti plasmana pravnim licima			Ispravke vrijednosti plasmana fizičkim licima			Ukupno 2022.
Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Plasmani pravnim i fizičkim licima
1,230	605	4,201	826	142	1,044	8,048
1,230	605	4,201	826	142	1,044	8,048

U sljedećim tabelama je prikazan pregled kreditne izloženosti (bilansno i vanbilansno) po geografskoj koncentraciji sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine:

Pregled finansijskih sredstava po geografskoj koncentraciji

31.12.2022.	Republika Srpska	Makedonija	EU	Srbija	Rusija	Ukupno
Novčana sredstva i sredstva kod centralne banke	81,530	-	-	-	-	81,530
Kredit i plasmani bankama	300	27	8603	104	50	9,084
Kredit i plasmani komitentima	152,082	-	-	8,332	-	160,414
Hartije od vrednosti	30,294	-	-	-	-	30,294
Učešća	409	-	12	-	-	421
Ostala potraživanja	809	-	-	-	-	809
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	16,246	-	-	-	-	16,246
Ukupno	281,670	27	8,615	8,436	50	298,798

31.12.2021.	Republika Srpska	Makedonija	EU	Rusija	Ukupno
Novčana sredstva i sredstva kod centralne banke	96,011	-	-	-	96,011
Kredit i plasmani bankama	3,029	12	4,244	11	7,296
Kredit i plasmani komitentima	123,307	-	-	-	123,307
Hartije od vrednosti	19,849	-	-	-	19,849
Učešća	409	-	12	-	421
Ostala potraživanja	3,772	-	-	-	3,772
Garancije i ostale preuzete neopozive i opozive obaveze	15,306	-	-	-	15,306
Ukupno	246,377	12	4,256	11	250,656

(b) Kvalitet portfolija

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Ukupna izloženost kreditnom riziku se kontroliše uzimanjem kolaterala i garancija od klijenata pravnih lica i fizičkih lica.

Iznos i tip zahtijevanog sredstva obezbeđenja naplate potraživanja zavisi od procijenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredijeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i samim iznosom. Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja.

Glavne vrste kolaterala koje se uzimaju su podobni instrumenti obezbeđenja u obliku nematerijalne i materijalne kreditne zaštite, a prevladajući oblici su:

- za kredite pravnim licima: hipoteke na stambenim i poslovnim objektima, garancije treće strane, gotovinski depozit, zaloge na pokretnim stvarima; i

- za kredite fizičkim licima: gotovinski depozit, hipoteke na stambenim objektima i drugo.

Procjena vrijednosti ponuđenog instrumenta obezbjeđenja (zaloga na nepokretnim i pokretnim stvarima) vrši se od strane procjenitelja sa liste koju je Banka odredila. Praćenje tržišne vrednosti kolaterala vrše stručne službe Banke.

Pregled kolaterala koje Banka posjeduje sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine se odnosi na:

- **hipoteke u iznosu od 256,203 hiljada KM;**
- **ručne zaloge u iznosu od 27,226 hiljada KM; i**
- **depozite u iznosu od 494 hiljada KM.**

Banka za sve hipoteke posjeduje procjene dobijene od strane eksternih, nezavisnih licenciranih procjenitelja koje bi se mogle koristiti kao adekvatni instrumenti obezbjeđenja. Navedeni iznos predstavlja procijenjen iznos hipoteka od strane nezavisnih eksternih procijenitelja.

(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza

Banka posebno prati potraživanja sa statusom neizmirenja obaveza (default).

Bruto iznos potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza po segmentima i pokrivenost ispravkom vrijednosti, na dan 31. decembra 2022. godine prikazan je u tabeli u nastavku:

Ukupna aktiva koja se klasifikuje (bruto)	278,038
Bilansna aktiva	261,792
Vanbilansna aktiva	15,306
Plative garancija	3,427
Činidbene garancije	5,856
Preuzete neopozive obaveze	6,023
Ukupna izdvajanja za pokriće rizika / Ukupna aktiva koja se klasifikuje	4.04%
Bilansna aktiva u statusu neizmirenja obaveza	10,601
Vanbilansna aktiva u statusu neizmirenja obaveza	67
NPL (glavnice, kamate i naknade)	10,024
Pokrivenost ukupnih NPL kreditnih potraživanja ispravkama vrijednosti	76,75%
Učešće NPL kredita u ukupnim kreditima	4.81%
Pokrivenost NPL kredita ispravkama vrijednosti	69.23%

(d) Restrukturirani krediti

Banka može vršiti restrukturiranje plasmana u sljedećim slučajevima:

- klijent se privremeno nalazi u neprilikama, zbog neočekivanih događaja koji nisu mogli biti pod kontrolom rukovodstva, ali se očekuje značajno poboljšanje finansijske i poslovne situacije u kraćem roku;
- klijent je ponudio dodatnu imovinu i/ili sadužnike koji bi značajno promijenili kvalitet plasmana;
- plasman nije osiguran prvoklasnim instrumentima obezbeđenja; i
- znatan dio obaveza po plasmanu nije naplaćen.

Restrukturiranje loših plasmana vrši se na bazi ocjene Sektora za pravne poslove i kasnu naplatu, a na bazi Odluke nadležnog organa Banke o restrukturiranju plasmana, pod uslovom da su tim potraživanjem zamijenjena sva bilansna potraživanja od dužnika zbog pogoršanja njegovog finansijskog stanja, bitno promijenjeni uslovi pod kojima je to potraživanje odobreno (pod čim se naročito podrazumijeva produženje roka vraćanja glavnice ili kamate, smanjenje kamatne stope ili visine potraživanja, zamjena ispunjenja kao i druge promene uslova kojima se olakšava položaj dužnika).

U 2022. godini Sektor za upravljanje kreditnim rizikom, Odjeljenje rane naplate, restruktuiralo je ukupno 1 kreditnu partiju u inicijalnom iznosu od 15 hilj KM. Stanje restrukturiranih kredita na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 7,6 miliona KM ili ukupno 111 partije kredita.

U 2021. godini Sektor za upravljanje kreditnim rizikom, Odjeljenje rane naplate, restruktuiralo je ukupno 4 kreditne partije u inicijalnom iznosu od 46 hilj KM, dok je u Sektoru prodaje izvršena modifikacija 2 kreditne partije u inicijalnom iznosu 1 mil KM.

Stanje restrukturiranih kredita na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 10,6 miliona KM ili ukupno 145 partije kredita.

30.2. RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospelje obaveze zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora finansiranja i/ili otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti)). Izloženost riziku likvidnosti, nivo likvidnosti Banka iskazuje pokazateljem likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom.

Tabela u nastavku predstavlja pregled neusklađenosti aktive i pasive po preostalim rokovima dospijeća sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2021. godine, na osnovu ugovorenih uslova plaćanja.

Ugovoreni rokovi dospijeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospijeća.

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 mesece	Od 3 do 12 mesece	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	89,933	0	0	0	0	89,933
Hartije od vrijednosti	30.297	-	-	-	-	30,297
Kredit i plasmani bankama	599	-	-	-	-	599
Kredit i plasmani komitentima	1,760	6,089	26,906	60,227	54,495	149,477
Ostala sredstva	1.664	53	83	1,621	-	3,421
Ukupno aktiva	124,253	6,142	26,989	61,848	54,495	273,727
PASIVA						
Depoziti i dospjele neizmirene vanbilansne obaveze	171,425	6,202	24,319	28,892	282	231,120
Obaveze po kreditima	0	0	0	13.404	6.361	19,765
Ostale obaveze i PVR	1,811	118	586	28,892	409	6.818
Ukupno obaveze	173,236	6,320	24,905	46,190	7,052	257,703
Ročna neusklađenost na dan:						
- 31. decembra 2021. godine	-48,983	-178	2,084	15,658	47,443	
- 31. decembra 2020. godine	-30.862	3.746	-7.388	17.560	27.643	

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke, Banka obračunava i prati i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR), koji predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Na dan 31. decembra 2022. godine ovaj pokazatelj je iznosio 240%.

Banka je u skladu sa novom Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke, otpočela sa obračunom Koeficijenta neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR). Navedeni koeficijent sa izveštajnim datumom 31.12.2022. godine, i iznosio je 179%, što je značajno iznad propisanog limita, koji je Banka dužna kontinuirano održavati u iznosu od najmanje 100%.

Na dan 31. decembra 2022. godine, pokazatelji likvidnosti su imali sljedeće vrijednosti:

Pokazatelji:

- **Ročna usklađenost aktive I pasive 1-30 dana 71,72%**
- **Ročna usklađenost aktive I pasive 1-90 dana 72,62%**
- **Ročna usklađenost aktive I pasive 1-180 dana 73,59%**
- **Odnos kredita I depozita 59%**

U toku 2022. godine pokazatelji likvidnosti su se kretali u propisanim okvirima.

30.3. Rizik promjene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjena kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Obračun za kamatni rizik u bankarskoj knjizi se radi na osnovu raspoređivanja kamatno-osjetljivih pozicija prema tzv. repricing-u (odnosno ponovnom vrednovanju). Jedna od osnovnih formi kamatnog rizika potiče od vremenski neusklađenih pozicija (za pozicije sa fiksnom kamatnom stopom) i ponovnog vrednovanja, tj. repricing-a (za pozicije koje su vezane za promjenljivu kamatnu stopu) u aktivni, pasivni i vanbilansu.

30.4. Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promjene deviznog kursa.

Banka je izložena deviznom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Devizni rizik se izražava i mjeri ukupnom neto otvorenom deviznom pozicijom. Neto otvorena devizna pozicija u svakoj valuti pojedinačno i neto otvorena poziciju u zlatu je zbir sledećih elemenata:

- neto spot pozicije, koja predstavlja razliku između devizne imovine i deviznih obaveza u određenoj valuti, odnosno razliku između imovine i obaveza u zlatu;
- neto forward pozicije, koja predstavlja razliku između svih iznosa koji će biti primljeni i svih koji će biti plaćeni po osnovu valutnih forward ugovora, uključujući i valutne fjučers ugovore (ili fjučers ugovore na zlato) i hipotetički iznos iz valutnih svopova koji nije uključen u spot poziciju;
- neopozivih garancija, nepokrivenih akreditiva i sličnih vanbilansnih stavki na osnovu kojih je izvesno da će banka da izvrši plaćanje a verovatno je da ta sredstva neće moći da nadoknadi;
- neto delta (ili na delta koeficijentu zasnovanog) ekvivalenta svih valutnih opcija i opcija na zlato; i
- tržišne vrednosti opcija koje nisu ni valutne opcije ni opcije na zlato a čiji je predmet ugovora iskazan u stranoj valuti.

Devizna imovina i devizne obaveze podrazumijevaju, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti i imovinu i obaveze iskazane u KM koje su indeksirane valutnom klauzulom.

U tabeli u nastavku dat je pregled devizne imovine i deviznih obaveza, kao i otvorena neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2022. godine.

Pozicija	EUR	USD	Ostale valute kratka pozicija	CHF	Ostale valute duga pozicija	Zlato	Ukupno
Imovina	106,789	3,082	-	5,212	913	50	116,322
Obaveze	107,596	2,14	-	5,123	227	-	115,471
Neto spot pozicija	-	-	-	-	-	-	-
Neto forvard pozicija	-	-	-	-	-	-	-
Kratka pozicija Izražena u %				- -	- -	- -	
Duga pozicija Izražena u %	807 3%	568 2%	-	89 0%	686 3%	50 0%	851 4%

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku, odnosno neto deviznu poziciju na dan 31. decembra 2021. godine. U tabelu su uključena sredstva i obaveze po knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u KM	Ukupno
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	7,844	5,211	4,019	17,074		
Hartije od vrednosti	10,855	-	-	10,855		
Kredit i plasmani bankama	301	-	298	599		
Kredit i plasmani komitentima	87,418	-	-	87,418		
Udeli (učesća)	-	-	-	-		
Ostala sredstva	371	1	4	376		
Ukupno aktiva	106,789	5,212	4,321	116,322		
Depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-		
Depoziti klijentima	60,297	-	2,748	68,165		
Obaveze po kreditima	46,699	5,120	-	46,699		
Ostale obaveze i PVR	600	-	4	607		
Ukupno obaveze	107,596	3	2,752	102,180		
Devizna neusklađenost na dan:						
- 31. decembra 2022. godine	807	4,081	1,569	1,658		
- 31. decembra 2021. godine	607	-	406	1,036		

30.5. Upravljanje kapitalom

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine, kao i pokazatelj adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama KM	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Regulatorni kapital	23,121	19,457
Osnovni kapital	23,121	19,457
Redovni osnovni kapital	17,121	13,457
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	23,121	19,832
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	6,000	6,000
Dobit/(Gubitak)	(5,815)	(5,779)
Ostala nematerijalna imovina prije odbitka odloženih poreza	(441)	(451)
Ostale rezerve	56	45
Ostali ukupni rezultat	85	65
Dopunski kapital	0	0
Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbitak od dodatnog osnovnog kapitala)	-	-
Rizična aktiva – rizikom ponderisane izloženosti		
Izloženost kreditnom riziku	128,666	93,680
Izloženost operativnom riziku	11,551	10,472
Izloženost deviznom riziku	1,714	1,127
Ukupno (2)	141,931	105,279
Stopa redovnog osnovnog kapitala	12.06%	12.78%
Stopa osnovnog kapitala	16.29%	18.48%
Stopa regulatornog kapitala	16.29%	18.48%

Na dan 31. decembra 2022. godine regulatorni kapital Banke iznosi 23,121 hiljade KM i viši je od propisanog minimuma od 15 miliona KM.

Stopa regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 16.29% i viša je od regulatorno propisanog minimuma od 12%, kao i od minimalno propisanog za Banku od strane ABRS koji iznosi 14.5%.

Odbitne stavke od kapitala čine priznati gubitak umanjen za zadržanu dobit iz prethodnih godina i ostala nematerijalna imovina.

30.6. Pokazatelji poslovanja Banke – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Agencije za bankarstvo republike Srpske na osnovu navedenog Zakona.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2021. godine bili su slijedeći:

	Propisani	Ostvareni
1. Regulatorni kapital	Minimum 15 miliona KM	23,121 hilj.KM
2. Stopa regulatornog kapitala	Minimum 12%	16.29%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 40% kapitala	35.00%
4. Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25% kapitala	22.9%
5. Najveći dopušteni iznos kreditnih potraživanja koji nije obezbijeđen kolateralom prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 15% kapitala	12.77%

Pokazatelj odnosa stalne imovine i regulatornog kapitala koji na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 35.00%, usaglašeno sa zakonskim propisima, propisanim limitom ABRS (40%), međutim značajno je smanjen u odnosu na kraj 2021. kada je iznosio 44.30% i 2020. godine (kada je iznosio 47%). Takođe, pokazatelj izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica kod jedne grupe lica iznosi 22,9% i usaglašen sa propisanim limitom ABRS (25%).

30.7. Pravična (fer) vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

Tehnike procjene uključuju neto sadašnju vrijednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređivanje sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cijena i druge modele procjene.

Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procjene uključuju oslobođenje rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cijene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cijene i očekivane oscilacije cijena i korelacije.

Tri široko korišćene tehnike procjene su tržišni pristup, troškovni pristup i prihodni pristup. U nekim slučajevima jedna tehnika procjene će biti dovoljna, u drugim slučajevima, primjena više metoda procjene će biti potrebna da se primijeni.

Ako se koriste višestruke metode procjene vrijednosti za mjerenje fer vrijednosti, rezultat će biti procijenjen uzimajući u obzir logiku raspona vrijednosti indikovanu datim rezultatom. Fer vrijednost je tačka u okviru raspona koja je najreprezentativnija za fer vrijednost u datim uslovima.

Inputi za tehnike procjene vrijednosti logično predstavljaju tržišna očekivanja i mjerenja faktora rizika-povraćaja inherentnih finansijskom instrumentu.

Banka formira tehnike procjene vrijednosti i testira njihovu validnost koristeći cijene tekućih transakcija na tržištu koje se mogu uočiti za isti instrument ili druge raspoložive tržišne podatke koji se mogu primijeniti.

Najbolji dokaz fer vrijednosti prilikom početnog priznavanja je cijena transakcije, ukoliko fer vrijednost datog instrumenta nije utvrđena poređenjem sa drugim tekućim tržišnim transakcijama koje se uočavaju za dati instrument.

Banka mjeri fer vrijednost pomoću sljedeće hijerarhije fer vrijednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi mjerenja:

- Nivo 1: Kotirane tržišne cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- Nivo 2: Tehnike procjene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj. kao cijene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cijena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cijene za iste ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procjene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- Nivo 3: Tehnike procjene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gdje tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cijena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (HOV koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz BU HOV koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali rezultat, i preostali manji deo čine akcije - banaka i preduzeća) je zasnovana na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilansa stanja.

Ovi instrumenti su uključeni u nivo 1 hijerarhije odmjeravanja fer vrijednosti.

Kako se državne obveznice ne kotiraju na Berzi za potrebe utvrđivanja tržišne vrijednosti koristi se kamatna stopa koja se određuje primjenom metoda interpolacije kamatnih stopa na sekundarnom/primarnom tržištu za hartije približne ročnosti (od dana bilansiranja do roka dospjeća). Primjenom tako dobijene kamatne stope izračunava se tržišna vrijednost državnih hartija od vrijednosti.

Tržišno usklađivanje državnih hartija od vrijednosti vrši se kvartalno i razvrstane su u Bankarsku knjigu kao dužničke hartije koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali rezultat.

Banka je izvršila analizu fer vrijednosti finansijskih sredstava i obaveza i utvrdila da one ne odstupaju od knjigovodstvenih.

31. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2022. godine, Banka se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procjenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi 451 hiljada KM (31. decembar 2021. godine: 314 hiljada KM).

Prema proceni Sektora za pravne poslove i kasnu naplatu i advokata Banke očekuje se pozitivan ishod za većinu sporova. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2022. godine, te prema svemu navedenom Banka nije formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova. (31. decembar 2021. godine: 35 hiljada KM).

(b) Poreski rizici

Obzirom da Banka posluje na teritoriji RS i Brčko Distrikta BiH u obavezi je da primjenjuje zakone iz oblasti poreza koji važe u obje jurisdikcije. Porezi koji se plaćaju obuhvataju porez na dobit i porez na dohodak. U regulativi koja se primjenjuje u poreskim jurisdikcijama postoji različitost u primjeni.

(b) Poreski rizici

U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi RS, period zastarjelosti poreskih obaveza je pet godina, što znači da poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala, iz tog razloga transakcije koje se odnose na obračune i plaćanja obaveza po porezima mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata, Ove činjenice utiču da je poreski rizik u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu značajniji od onih u zemljama sa razvijenim poreskim sistemom.

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

(a) Predaja finansijskih izvještaja

Banka je svoje finansijske izvještaje za poslovnu 2022. godinu predala nadležnom registru (APIF) u zakonski predviđenom roku. Naknadno, Banka je uočila jednu tehničku grešku prilikom popunjavanja obrazaca Bilansa stanja i Izvještaja o promjenama u kapitalu, gdje je akcijski kapital Banke iskazan u iznosu koji je direktno umanjen za emisijski gubitak ostvaren tokom 2022.

godine, pri čemu Banka nije posebno iskazala ostvareni emisioni gubitak. Banka je ispravila navedenu grešku, i dana 10. aprila 2023. godine predala korigovane finansijske izvještaje nadležnom registru. Navedena korekcija nije uticala na ukupnu vrijednost kapitala Banke na dan 31. decembra 2022. godine.

(b) Promjena sjedišta i imena Banke

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci od 6.4.2023. godine, u sudski registar upisana je promjena naziva i poslovne adrese Banke. Naziv Banke sada glasi:

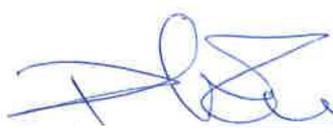
NAŠA BANKA A.D. BANJA LUKA
Ul. Ivana Franje Jukića br. 1
78000 Banja Luka.

34. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine u funkcionalnu valutu (BAM), za pojedine glavne strane valute su:

	U hiljadama KM	
	31.12.2022.	31.12.2021.
EUR	1.95583	1.95583
USD	1,833705	1.725631
CHF	1,986219	1.887320

Banja Luka 25. april 2023. godine

Andrej Đurica   **Dejan Vuklišević**
Direktor sektora za finansijsko računovodstvo i izvještavanje   **Predsjednik Uprave Banke**

Finansijski izvještaj Banke shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske - BILANS STANJA (IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU) NA DAN 31. DECEMBRA 2022. GODINE - AKTIVA

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	Ознака за АОП		Износ текуће године			Износ претходне год (почетно стање)
				Бруто	Исправка вриједности	Нето (4-5)	
1	2	3		4	5	6	7
	АКТИВА						
	А. ТЕКУЋА СРЕДСТВА (002+008+011+014+018+022+030+031+032+033+034)	0	0	288,231,463	13,387,410	274,844,053	233,716
03, 05, 07 и 09	1. Готовина, готовински еквиваленти, злато и потраживања из оперативног пословања (003 до 007)	0	0	30,354,829	342,586	30,012,243	24,361
000 до 009	а) Готовина и готовински еквиваленти у домаћој валути	0	0	12,327,800	-	12,327,800	7,943
030 до 039	б) Остала потраживања у домаћој валути	0	0	686,752	217,213	469,539	2,836
050 до 059	в) Готовина и готовински еквиваленти у иностраној валути	0	0	17,040,027	18,816	17,021,212	13,472
070 до 071	г) Злато и остали племенити метали	0	0	52,663	-	52,663	52
090 до 099	д) Остала потраживања у иностраној валути	0	0	247,587	106,557	141,030	56
01 до 06	2. Депозити и кредити у домаћој и иностраној валути (009+010)	0	0	60,591,733	60,592	60,531,141	79,433
010 до 019	а) Депозити и кредити у домаћој валути	0	0	60,591,733	60,592	60,531,141	79,433
060 до 069	б) Депозити и кредити у иностраној валути	0	1	-	-	-	-
02 до 08	3. Потраживања по основу продаје и друга потраживања (012 + 013)	0	1	3,115,977	2,685,334	430,643	513
020 до 029	а) Потраживања за камату и накнаду, потраживања по основу продаје и друга потраживања у домаћој валути	0	1	3,091,251	2,685,016	406,236	219
080 до 089	б) Потраживања за камату и накнаду, потраживања по основу продаје и друга потраживања у иностраној валути	0	1	24,725	318	24,407	294
10, 11 и 20	4. Дати кредити и депозити (015 до 017)	0	1	124,273,627	3,076,601	121,197,025	85,552
100 до 109	а) Дати кредити и депозити у домаћој валути	0	1	53,369,577	1,026,826	52,342,752	24,038
112 до 119	б) Дати кредити и депозити са уговореном заштитом од ризика у домаћој валути	0	1	64,126,351	1,840,348	62,286,003	59,517
200 до 209	в) Дати кредити и депозити у иностраној валути	0	1	6,777,699	209,427	6,568,272	1,997
12, 13 и 22	5. Хартије од вриједности (019 до 021)	0	1	30,809,138	9,546	30,799,591	20,278
				(4)	(5)	(6)	
до 129	а) ХОВ у домаћој валути	0	1	20,053,956	252	20,053,704	10,913
до 139	б) ХОВ са уговореном заштитом од ризика у домаћој валути	0	2	10,743,613	9,294	10,734,318	9,353
до 229	в) ХОВ у иностраној валути	0	2	11,569	-	11,569	11
до 19, 28 и 29	6. Остали пласмани и АВР (023 до 029)	0	2	35,582,714	4,977,085	30,605,629	22,501
до 159	а) Остали пласмани у домаћој валути	0	2	-	-	-	-
до 169	б) Остали пласмани са уговореном заштитом од ризика у домаћој валути	0	2	-	-	-	-
до 189	в) Доспјели пласмани и текућа доспјјећа дугорочних пласмана у домаћој валути	0	2	32,916,576	4,974,389	27,942,188	22,285
до 199	г) АВР у домаћој валути	0	2	334,537	2,696	331,841	204
до 259	д) Остали пласмани у иностраној валути	0	2	-	-	-	-
до 289	е) Доспјели пласмани и текућа доспјјећа дугорочних пласмана у иностраној валути	0	2	2,136,743	-	2,136,743	-
до 290 до 299	е) АВР у иностраној валути	0	2	194,857	-	194,857	10
до 325, дио 329	7. Залихе	0	3	2,579,296	1,660,323	918,973	726
до 350	8. Стална средства намијењена продаји	0	3	924,149	-	348,806	348
до 351	9. Средства пословања које се обуставља	0	3	-	-	-	-
до 352 и 359	10. Остала средства	0	3	-	-	-	-
до 360 и 369	11. Аконизациони порез на додату вриједност	0	3	-	-	-	-
	Б. СТАЛНА СРЕДСТВА (036+041+047)	0	3	14,155,911	5,457,660	8,698,251	9,259
до 30, 303, 306, дио 309	1. Основна средства и улагања у некретнине (037 до 040)	0	3	12,551,808	4,428,957	8,122,851	8,666
до 309	а) Основна средства у власништву банке	0	3	7,144,325	3,409,443	3,734,882	4,327
04, дио 309	б) Улагања у некретнине	0	3	2,004,955	-	2,004,955	1,977
05, дио 309	в) Основна средства узета у финансијски лизинг	0	3	3,112,346	1,019,514	-	1,831
до 307 и 308	г) Аванси и основна средства у припреми	0	4	290,182	-	290,182	530
до 31	2. Нематеријална средства (042 до 046)	0	4	1,470,083	1,028,703	441,380	461
до 310	а) Goodwill	0	4	-	-	-	-
до 319	б) Улагања у развој	0	4	-	-	-	-
до 319	в) Нематеријална средства узета у финансијски лизинг	0	4	-	-	-	-
до 313, дио 319	г) Остала нематеријална средства	0	4	1,425,928	1,028,703	397,225	455
до 317 и 318	д) Аванси и нематеријална средства у припреми	0	4	44,155	-	44,155	6
до 37	3. Одложена пореска средства	0	4	134,020	-	134,020	131
до 90 до 93	В. ПОСЛОВНА АКТИВА Г. ВАНБИЛАСНА АКТИВА	0	4	302,387,374	18,845,070	283,542,304	242,976
	Г. ВАНБИЛАСНА АКТИВА	0	4	16,245,606	-	16,245,606	15,305
	Д. УКУПНА АКТИВА (048+049)	0	5	318,632,980	18,845,070	299,787,910	258,281

**Finansijski izvještaj Banke shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji
Republike Srpske - BILANS STANJA (IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU)
NA DAN 31. DECEMBRA 2022. GODINE - PASIVA**

Група рачуна	П О З И Ц И Ј А	Ознака за ДОП	Износ на дан биланса текуће године	Износ претходне године (почетно стање)
1	2	3	4	5
	П А С И В А			
	А. ОБАВЕЗЕ (102+106+109+113)	1 0 1	257,907,587	222,181,602
40, 41 и 50	1. Обавезе по основу депозита и кредита (103 до 105)	1 0 2	252,113,277	214,387,343
400 до 409	а) Обавезе по основу кредита и депозита у домаћој валути	1 0 3	137,264,085	112,912,318
411 до 419	б) Обавезе по основу кредита и депозита са уговореном заштитом од ризика у домаћој валути	1 0 4	46,658,060	35,534,893
500 до 509	б) Обавезе по основу кредита и депозита у иностраној валути	1 0 5	68,191,133	65,940,132
42 и 52	2. Обавезе за камату и накнаду (107+108)	1 0 6	183,556	237,150
420 до 422	а) Обавезе по основу кредита и депозита у домаћој валути	1 0 7	159,708	219,452
520 и 522	б) Обавезе за камату и накнаду у иностраној валути	1 0 8	23,848	17,698
43, 44 и 53	3. Обавезе по основу ХОВ (110 до 12)	1 0 9	-	-
430 до 433	а) Обавезе по основу ХОВ у домаћој валути	1 1 0	-	-
440 до 442	б) Обавезе по основу ХОВ са уговореном заштитом од ризика у домаћој валути	1 1 1	-	-
530 до 532	в) Обавезе по основу ХОВ у иностраној валути	1 1 2	-	-
45 до 49, 55, 58 и 59	4. Остале обавезе и ПБР (114 до 124)	1 1 3	5,610,754	7,557,109
450 и 451	а) Остале обавезе по основу зарада и накнада зарада	1 1 4	1,913	4,174
454, 455, 460 до 464, 466 до 469	б) Остале обавезе у домаћој валути, осим обавеза за порезе и доприносе	1 1 5	3,364,864	5,218,989
452 и 453, 476, 477	в) Обавезе за порезе и доприносе, осим текућих и одложенох обавеза за порез на добит	1 1 6	58,225	153,491
475	г) Обавезе за порез на добит	1 1 7	11,868	12,334
465	д) Одложене пореске обавезе	1 1 8	-	-
470 до 474	ђ) Резервисања	1 1 9	229,321	298,966
480 до 486	е) ПБР у домаћој валути	1 2 0	1,360,658	1,199,186
490 до 499	ж) Обавезе по основу комисионих послова, средстава намињених продаји, средстава пословања које се обуставља, субординираних обавеза и текућа доспијећа обавеза	1 2 1	-	-
550 до 559	з) Остале обавезе у иностраној валути	1 2 2	57,463	32,477
580 до 585	и) ПБР у иностраној валути	1 2 3	526,443	637,492
590 до 599	ј) Обавезе по основу комисионих послова, доспјелих и субординираних обавеза и текућа доспијећа у иностраној валути	1 2 4	-	-
	Б. КАПИТАЛ (126+132+138+142-148)	1 2 5	25,634,717	20,794,531
80	1. Основни капитал (127+128+129-130-131)	1 2 6	29,235,973	25,832,313
800	а) Акцијски капитал	1 2 7	30,057,313	25,832,313
801	б) Остали облици капитала	1 2 8	-	-
802	в) Емисиона премија	1 2 9	(821,340)	-
803	г) Уписани а неуплаћени акцијски капитал	1 3 0	-	-
804	д) Откупљене сопствене акције	1 3 1	-	-
81	2. Резерве из добити и пренесене резерве (133 до 137)	1 3 2	56,248	44,729
810	а) Резерве из добити	1 3 3	56,248	44,729
811	б) Остале резерве	1 3 4	-	-
1	2	3	4	
812	в) Посебне резерве за процијенене губитке	1 3 5	-	-
814	г) Резерве за опште банкарске ризике	1 3 6	-	-
818	д) Пренесене резерве (курсне разлике)	1 3 7	-	-
82	3. Реваљоризационе резерве (139 до 141)	1 3 8	475,094	721,429
820	а) Реваљоризационе резерве по основу промјене вриједности основних средстава и нематеријалних улагања	1 3 9	389,938	646,238
821	б) Реваљоризационе резерве по основу промјене вриједности хартија од вриједности	1 4 0	85,156	75,191
822	в) Реваљоризационе резерве по осталим основама	1 4 1	-	-
823	г) Актуарски добити и губити у капиталу	1 4 2	-	-
83	4. Добитак (143 до 147)	1 4 3	(4,132,598)	(5,803,940)
830	а) Добитак текуће године	1 4 4	1,426,561	218,136
831	б) Нераспоређени добитак ранијих година	1 4 5	(5,559,159)	(6,022,076)
832	в) Вишак прихода над расходима текуће године	1 4 6	-	-
833	г) Нераспоређени вишак прихода над расходима текуће године	1 4 7	-	-
834	д) Задржана зарада	1 4 8	-	-
84	5. Губитак (149 + 159)	1 4 9	-	-
840	а) Губитак текуће године	1 5 0	-	-
841	б) Губитак из ранијих година	1 5 1	-	-
	В. ПОСЛОВНА ПАСИВА (101+125)	1 5 2	283,542,304	242,976,133
95 до 98	Г. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	1 5 3	16,245,606	15,305,552
	Д. УКУПНА ПАСИВА (152+152)	1 5 4	267,296,697	258,281,685

Finansijski izvještaj Banke shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske - BILANS USPJEHA (IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU) ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА			ИЗНОС		
				Текућа година	Претходна година	
1	2	3	4	5		
	А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД ПОСЛОВА ФИНАНСИРАЊА					
70	1. Приходи од камата (202 до 204)	2	0	1	7,238,283	5,831,5
00, 701 и 702	а) Приходи од камата по основу кредита, депозита и ХОВ у домаћој валути	2	0	2	2,262,388	1,452,5
03, 704 и 705	б) Приходи од камата по основу кредита, депозита и ХОВ са уговореном заштитом од ризика	2	0	3	4,877,740	4,376,2
06, 707 и 708	в) Приходи од камата по основу кредита, депозита и ХОВ у страном валути	2	0	4	98,155	2,7
60	2. Расходи камата (206 до 208)	2	0	5	1,157,664	1,345,0
00, 601 и 602	а) Расходи камата по основу кредита, депозита и ХОВ у домаћој валути	2	0	6	403,612	486,2
03, 604 и 605	б) Расходи камата по основу кредита, депозита и ХОВ са уговореном заштитом од ризика	2	0	7	236,814	197,7
06, 607 и 608	в) Расходи камата по основу кредита, депозита и ХОВ у страном валути	2	0	8	517,238	661,0
	3. Нето приходи од камата (201 - 205)	2	0	9	6,080,620	4,486,5
	4. Нето расходи камата (205 - 201)	2	1	0	-	-
71	5. Приходи од накнада и провизија (212 до 214)	2	1	1	6,568,278	5,281,5
10 и 711	а) Приходи од услуга платног промета	2	1	2	3,909,193	2,894,2
12 и 713	б) Приходи од провизија	2	1	3	1,141,339	1,040,2
18 и 719	в) Приходи од осталих накнада	2	1	4	1,517,747	1,347,0
61	6. Расходи од накнада и провизија (216 - 218)	2	1	5	1,817,362	1,176,3
10 и 611	а) Расходи накнада и провизија у домаћој валути	2	1	6	713,619	691,6
15 и 616	б) Расходи накнада и провизија у страном валути	2	1	7	131,033	89,3
617	в) Расходи осталих накнада и провизија	2	1	8	972,710	395,4
	7. Нето приходи по основу накнада и провизија (211 - 215)	2	1	9	4,750,916	4,105,1
	8. Нето расходи по основу накнада и провизија (215 - 211)	2	2	0	-	-
72	9. Добитици по основу продаје ХОВ и удјела (222 до 225)	2	2	1	-	-
720	а) Добитици по основу продаје ХОВ по фер вриједности кроз биланс успеха	2	2	2	-	-
721	б) Добитици по основу продаје ХОВ које су расположиве за продају	2	2	3	-	-
722	в) Добитици по основу продаје ХОВ које се држе до рока доспијећа	2	2	4	-	-
723	г) Добитици по основу продаје удјела (учешћа)	2	2	5	-	-
62	10. Губици по основу продаје ХОВ и удјела (227 до 230)	2	2	6	-	-
620	а) Губици по основу продаје ХОВ по фер вриједности кроз биланс успеха	2	2	7	-	-
621	б) Губици по основу продаје ХОВ које су расположиве за продају	2	2	8	-	-
622	в) Губици по основу продаје ХОВ које се држе до рока доспијећа	2	2	9	-	-
623	г) Губици по основу продаје удјела (учешћа)	2	3	0	-	-
1	2	3			4	
	11. Нето добитици по основу продаје ХОВ и удјела (учешћа) (221 - 226)	2	3	1	-	-
	12. Нето губици по основу продаје ХОВ и удјела (учешћа) (226 - 221)	2	3	2	-	-
	13. ДОБИТАК ИЗ ПОСЛОВА ФИНАНСИРАЊА (201+211+221-205-215-226)	2	3	3	10,831,536	8,591,6
	14. ГУБИТАК ИЗ ПОСЛОВА ФИНАНСИРАЊА (205+215+226-201-211-221)	2	3	4	-	-
74 и 76	Б. ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
	1. Приходи из оперативног пословања (236 до 240)	2	3	5	4,159,075	4,764,5

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	И з н о с		
		Текућа година	Претходна година	
740	а) Приходи од укидања индиректних отписа пласмана	2 3 6	3,553,319	3,271,413
741	б) Приходи од укидања резервисања за ванбилансне позиције	2 3 7	133,611	116,688
742	в) Приходи од укидања резервисања за обавезе	2 3 8	472,146	1,376,468
743	г) Приходи од укидања осталих резервисања	2 3 9	-	
760	д) Приходи по основу лизинга	2 4 0	-	
761	ђ) Остали приходи из оперативног пословања	2 4 1	-	
64, 65 и 66	2. Расходи из оперативног пословања (242 до 255)	2 4 2	15,326,770	15,474,085
640	а) Расходи индиректних отписа пласмана	2 4 3	3,570,749	3,737,247
641	б) Расходи резервисања за ванбилансне позиције	2 4 4	112,073	130,389
642	в) Расходи по основу резервисања за обавезе	2 4 5	353,857	349,810
643	г) Расходи осталих резервисања	2 4 6	-	
650 до 653	д) Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада	2 4 7	5,011,073	5,360,467
654	ђ) Трошкови накнада за привремене и повремене послове	2 4 8	51,296	43,863
655	е) Остали лични расходи	2 4 9	209,513	224,601
660	ж) Трошкови материјала	2 5 0	444,053	514,450
661	з) Трошкови производних услуга	2 5 1	885,837	847,179
662	и) Трошкови амортизације	2 5 2	1,348,900	1,222,215
663	ј) Расходи по основу лизинга	2 5 3	-	
664	к) Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	2 5 4	2,874,128	2,674,267
665	л) Трошкови по основу пореза и доприноса	2 5 5	110,610	149,953
666	љ) Остали трошкови	2 5 6	354,680	219,644
	3. ДОБИТАК ИЗ ОПЕРАТИВНОГ ПОСЛОВАЊА (235-241)	2 5 7	-	
	4. ГУБИТАК ИЗ ОПЕРАТИВНОГ ПОСЛОВАЊА (241-235)	2 5 8	11,167,694	10,709,516
77	В) ОСТАЛИПРИХОДИ И РАСХОДИ			
	1. Остали приходи (259 до 265)	2 5 9	2,145,041	2,650,540
770	а) Приходи од наплаћених отписаних потраживања	2 6 0	73,700	220,717
771	б) Добици од продаје основних средстава и нематеријалних улагања	2 6 1	61,011	1,571,564
772	в) Приходи од смањења обавеза	2 6 2	-	
776	г) Приходи од дивиденди и учешћа	2 6 3	33,400	40,750
777	д) Вишкови	2 6 4	20,030	
778	ђ) Остали приходи	2 6 5	1,956,899	817,509
779	е) Добици од обустављеног пословања	2 6 6	-	
67	2. Остали расходи (267 до 273)	2 6 7	732,559	602,558
670	а) Расходи по основу директног отписа потраживања	2 6 8	51,506	27,131
671	б) Губици од продаје основних средстава и нематеријалних улагања	2 6 9	29,007	479,016
672	в) Губици по основу расходовања и отписа основних средстава и нематеријалних улагања	2 7 0	342	
676	г) Мањкови	2 7 1	5,230	
677	д) Отпис залиха	2 7 2	-	
678	ђ) Остали расходи	2 7 3	646,375	96,411
679	е) Губици од обустављеног пословања	2 7 4	99	
	3. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА (258-266)	2 7 5	1,412,482	2,047,982
	4. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА (266-258)	2 7 6	-	
	Г. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (233+256+274-234-257-275)	2 7 7	1,076,323	
	Д. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (234+257+275-233-256-274)	2 7 8	-	69,860

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	И з н о с		
		Текућа година	Претходна година	
1	2	3	4	
73 и 78	Б. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД ПРОМЈЕНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА (279 до 283) 1. Приходи од промјене вриједности имовине и обавеза (279 до 283)	2 7 9	2,804,333	1,524,110
730	а) Приходи по основу промјене вриједности пласмана и потраживања	2 8 0	-	
731	б) Приходи по основу промјене вриједности ХОВ	2 8 1	-	
732	в) Приходи по основу промјене вриједности обавеза	2 8 2	-	
733	г) Приходи од промјене вриједности основних средстава и нематеријалних улагања	2 8 3	27,100	50,722
780	д) Приходи од позитивних курсних разлика	2 8 4	2,777,233	1,473,388
63 и 68	2. Расходи од промјене вриједности имовине и обавеза (285 до 289)	2 8 5	2,348,817	1,198,998
630	а) Расходи по основу промјене вриједности пласмана и потраживања	2 8 6	-	
631	б) Расходи по основу промјене вриједности ХОВ	2 8 7	-	
632	в) Расходи по основу промјене вриједности обавеза	2 8 8	-	
633	г) Расходи по основу промјене вриједности основних средстава, улагања у некретности и нематеријалних улагања	2 8 9	-	3,574
680	д) Расходи по основу негативних курсних разлика	2 9 0	2,348,817	1,195,424
	Е. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА (278-284)	2 9 1	455,517	325,112
	Ж. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА (284-278)	2 9 2	-	
	И. ДОБИТАК И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА 1. Добитак прије опорезивања (276+290-277-291)	2 9 3	1,531,840	255,252
	2. Губитак прије опорезивања (277+291-276-290)	2 9 4	-	
850	Ј. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ 1. Порез на добит	2 9 5	107,574	37,116
851	2. Добитак по основу повећања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	2 9 6	2,295	
852	3. Губитак по основу смањења одложених пореских средстава и повећања одложених пореских обавеза	2 9 7	-	
83	К. НЕТО ДОБИТАК И ГУБИТАК 1. Нето добитак текуће године (292+295-294-296) или (295-293-294-296)	2 9 8	1,426,561	218,136
84	2. Нето губитак текуће године (293+294+296-295) или (294+296-292-295)	2 9 9	-	
	Л) ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ 1. Добити утврђени директно у капиталу (300 до 305)	3 0 0	9,965	7,365
	а) Добити по основу смањења ревалоризационих резерви на основним средствима и нематеријалним улагањима	3 0 1	-	(11,026)
	б) Добити по основу промјене фер вриједности ХОВ расположивих за продају	3 0 2	9,965	10,000
	в) Добити по основу превођења финансијских извјештаја иностраног пословања	3 0 3	-	
	г) Актуарски добити од планова дефинисаних примања	3 0 4	-	
	д) Ефективни дио добитка по основу заштите од ризика готовинских токова	3 0 5	-	
	е) Остали добити утврђени директно у капиталу	3 0 6	-	8,391
	2. Губити утврђени директно у капиталу (307 до 311)	3 0 7	-	
	а) Губити по основу промјене фер вриједности ХОВ расположивих за продају	3 0 8	-	
	б) Губити по основу превођења финансијских извјештаја иностраног пословања	3 0 9	-	
	в) Актуарски губити од планова дефинисаних примања	3 1 0	-	
	г) Ефективни дио губитка по основу заштите од ризика готовинских токова	3 1 1	-	
	д) Остали губити утврђени директно у капиталу	3 1 2	-	
1	2	3	4	
	љ) НЕТО ДОБИЦИ ИЛИ НЕТО ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ОСТАЛОГ УКУПНОГ РЕЗУЛТАТА У ПЕРИОДУ (299-306) ИЛИ Н. ПОРЕЗ НА ДОБИТ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ОСТАЛИ УКУПАН РЕЗУЛТАТ	3 1 3	9,965	7,365
	њ) ОСТАЛИ УКУПАН РЕЗУЛТАТ У ПЕРИОДУ (312 + 313)	3 1 4	-	225,501
	о. УКУПАН РЕЗУЛТАТ ЗА ОБРАЧУНСКИ ПЕРИОД 1. Укупан нето добитак у обрачунском периоду (297 + 314)	3 1 5	9,965	
	2. Укупан нето губитак у обрачунском периоду (298 + 314)	3 1 6	1,436,526	
	Дио нето добити / губитка који припада већинским власницима	3 1 7	-	
	Дио нето добити / губитка који припада мањинским власницима	3 1 8	-	
	Обична зарада по акцији	3 1 9	-	
	Разријешена зарада по акцији	3 2 0	-	
	Просјечан број запослених по основу часова рада	3 2 1	173	174
	Просјечан број запослених по основу стања на крају периода	3 2 2	173	174
		3 2 3	190	196

Finansijski izvještaj Banke shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske – IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA PERIOD KOJI SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2022. GODINE

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ДРУШТВА								УДЈЕЛНИ КОЈИ НЕМАЈУ КОНТРОЛНИ ИНТЕРЕСИ	УКУПНИ КАПИТАЛ (ДВ + Ц)
		Акцијски капитал – Власнички удјели	Емитована премоја	Резерве	Реваљорационе резерве за некретности, постројења и опрему	Реваљорационе резерве за финансијска средства вриједности по фер вриједности кроз остале укључени	Остале реваљорационе резерве	Акмулација непрофита / (напокривени губитак)	УКУПНО (3 + 4 + 5 + 6 ± 7 ± 8 ± 9)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Стање на дан 1. 1. 20__ . године	901	23,832,313		5,570	669,504	56,800		-5,995,157	18,569,030		18,569,030
2. Ефекти промена у рачуноводственим политикама	902										
3. Ефекти исправки грешака	903										
стање на дан 1. 1. 20__ . године (901 ± 902 ± 903)	904	23,832,313		5,570	669,504	56,800		-5,995,157	18,569,030		18,569,030
5. Добит/(губитак) за годину	905							218,136	218,136		218,136
6. Остали укупни резултат за годину	906				-23,266	18,391		12,240	7,365		7,365
добит/(губитак) (± 905 ± 906)	907				-23,266	18,391		230,376	225,501		225,501
8. Емисија акцијског капитала и други облици повећања капитала	908	2,000,000							2,000,000		2,000,000
9. Стицање сопствених акција и други облици смањења капитала	909										
10. Објављене дивиденде	910										
11. Други облици расподеле добити и покриће губитка	911			39,159				-39,159			
12. Остале промјене	912										
13. Стање на дан 31. 12. 20__ . / 1. 1. 20__ . године (904 ± 907 ± 908 ± 909 ± 910 ± 911 ± 912)	913	25,832,313		44,729	646,238	75,191		-5,803,940	20,794,531		20,794,531
14. Ефекти промена у рачуноводственим политикама	914										
15. Ефекти исправки грешака	915										
16. Поново исказано стање на дан 1. 1. 20__ . године (913 ± 914 ± 915)	916	25,832,313		44,729	646,238	75,191		-5,803,940	20,794,531		20,794,531
17. Добит/(губитак) за годину	917							1,426,561	1,426,561		1,426,561
18. Остали укупни резултат за годину	918				-256,300	9,965		256,300	9,965		9,965
19. Укупна добит/(губитак) (± 917 ± 918)	919				-256,300	9,965		1,682,861	1,436,526		1,436,526
20. Емисија акцијског капитала и други облици повећања капитала	920	4,225,000	-821,340						3,403,660		3,403,660
21. Стицање сопствених акција и други облици смањења капитала	921										
22. Објављене дивиденде	922										
23. Други облици расподеле добити и покриће губитка	923			11,519				-11,519			
24. Остале промјене	924										
20__ . године (916 ± 919 ± 920 ± 921 ± 922 ± 923 ± 924)	925	30,057,313	-821,340	56,248	389,938	85,156		-4,132,598	25,634,717		25,634,717

Finansijski izvještaj Banke shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske – BILANS TOKOVA GOTOVINE ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Редни број	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	ИЗНОС		
			Текућа година	Претходна година	
1	2	3	4	5	
1	НОВЧАНИ ТОКОВИ ИЗ ПОСПОВНИХ АКТИВНОСТИ	(+)	401	14,401,879	11,302,139
1.1	Примици камата, накнада и провизија по кредитима и пословима лизинга	(+)	401	14,401,879	11,302,139
1.2	Исплате камата	(-)	402	3,060,466	1,941,824
1.3	Наплате по кредитима који су раније били отписани (главница и камата)	(+)	403	73,700	220,717
1.4	Новчане исплате запосленима и добављачима	(-)	404	12,757,207	10,330,057
1.5	Исплате по ванбилансним уговорима	(-)	405	-	-
1.6	Примици и исплате по ванредним ставкама (Повећање) смањење у оперативној активи	(+)(-)	406	2,544,714	354,477
1.7	Новчане позајмице и кредити дати клијентима и наплате истих	(+)(-)	408	(44,555,583)	(20,259,121)
1.8	Рачуни депозита код државних институција -прописи и монетарни захтјеви-	(+)(-)	409	-	-
1.9	Депозити клијената	(+)(-)	410	32,755,439	31,075,622
1.10	Плаћени порез на добит	(-)	411	78,974	3,652
А	Нето новчана средства из пословних активности	(+)(-)	412	(10,676,498)	10,418,301
2	НОВЧАНИ ТОКОВИ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	(+)(-)	413	-	-
2.1	Краткорочни пласмани финансијским институцијама	(+)(-)	413	-	-
2.2	Примици камата	(+)	414	362,119	291,419
2.3	Примици дивиденди	(+)	415	33,400	40,750
2.4	Улагања у вриједносне папире који се држе до доспијења	(-)	416	45,761,183	(28,023,480)
2.5	Наплативи доспјели вриједносни папире који се држе до рока доспијења	(+)	417	35,249,837	29,276,163
2.6	Куповина (продаја) нематеријалне активе	(+)(-)	418	(134,040)	-
2.7	Куповина (продаја) материјалне активе	(+)(-)	419	690,006	2,143,502
2.8	Стицање (продаја) учешћа у супсидијарним лицима	(+)(-)	420	-	-
2.9	Стицање (продаја) учешћа у другим повезаним предузећима	(+)(-)	421	-	-
2.10	Кредити (поврат кредита) супсидијарним лицима	(+)(-)	422	-	-
2.11	Кредити (поврат кредита) другим повезаним предузећима	(+)(-)	423	-	-
2.12	Куповина (продаја) других улагања	(+)(-)	424	-	-
2.13	Исплате по ванбилансним уговорима	(-)	425	-	-
2.14	Примици и исплате по ванредним ставкама	(+)(-)	426	-	-
Б	Нето новчана средства из улагачких активности	(+)(-)	427	(9,559,861)	3,728,353
3	НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	(+)	428	3,403,660	2,000,000
3.1	Примици од издавања акција	(+)	428	3,403,660	2,000,000
3.2	Реоткуп акција	(-)	429	-	-
3.3	Куповина властитих акција	(-)	430	-	-
3.4	Камата плаћена на позајмице	(-)	431	188,472	(195,574)
3.5	Узете позајмице	(+)	432	7,282,574	5,523,674
3.6	Поврат позајмица	(-)	433	3,538,559	5,109,537
3.7	Исплата дивиденди	(-)	434	-	-
3.8	Исплата по ванбилансним уговорима	(-)	435	-	-
3.9	Примици и исплате по ванредним ставкама	(+)(-)	436	-	894,709
В	Нето новчана средства од финансијских активности	(+)(-)	437	6,959,203	3,113,271
4	НЕТО ПОРАСТ НС и НЕ ** (А+Б+В)	(+)(-)	438	(13,277,156)	17,259,926
5	НС и НЕ НА ПОЧЕТКУ ПЕРИОДА	(+)(-)	439	103,024,571	85,714,310
6	ЕФЕКТИ ПРОМЈЕНЕ ДЕВИЗНИХ КУРСЕВА НС и НЕ	(+)(-)	440	264,403	50,335
7	НС и НЕ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (4+5+6)	(+)(-)	441	90,011,818	103,024,571

**Finansijski izvještaj Banke shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji
Republike Srpske – VANBILANS ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA
2022. GODINE**

Редни број	ОПИС ПОЗИЦИЈЕ	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1.	Неопозиве обавезе за давање кредита	6,784,141	6,022,509
1.1.	Оригинална обавеза за давање кредита		
1.2.	Текући неискоришћени износ одобрених кредита	6,784,141	6,022,509
2.	Купљена потраживања по датим кредитима		
3.	Кредити осигурани инструментом за осигурање наплате		
3.1.	Кредити осигурани посебним депозитом		
3.2.	Кредити осигурани некретнинама		
3.3.	Кредити осигурани другим колатералом		
4.	Вриједносни папири у трезору		
4.1.	Вриједносни папири који се држе за рачун извјештајне банке		
4.2.	Вриједносни папири који се држе за рачун других лица		
5.	Вриједности у трезору		
5.1.	Вриједности у трезору као колатерал		
5.2.	Остале вриједности у трезору		
6.	Страни чекови послати на наплату		
7.	Неопозиви док. Акредитиви издати за плаћања у иностранству		
8.	Остали акредитиви издати за плаћања у иностранству		
9.	Издате гаранције	9,461,466	9,283,043
9.1.	Издате плативе гаранције	2,459,659	3,427,152
9.2.	Издате чинидбене гаранције	7,001,806	5,855,891
9.3.	Остале врсте гаранција		
10.	Издате мјенице и дати авали		
10.1.	Издате мјенице		
10.2.	Дати авали		
11.	Носто финансијске активности везане за процес наплате		
11.1.	Наплата финансијских инструмената		
11.2.	Остале активности наплате у току		
12.	Текући уговори за трансакције са девизама		
12.1.	Промптна продаја девиза		
12.2.	Промптна куповина девиза		
12.3.	Терминска продаја девиза		
12.4.	Терминска куповина девиза		
13.	Остале ставке ванбилансне изложености банке		
	УКУПНО (1 до 13)	16,245,606	15,305,552

www.nasa-banka.com

Kontakt Centar
0800 50 213

www.nasa-banka.com